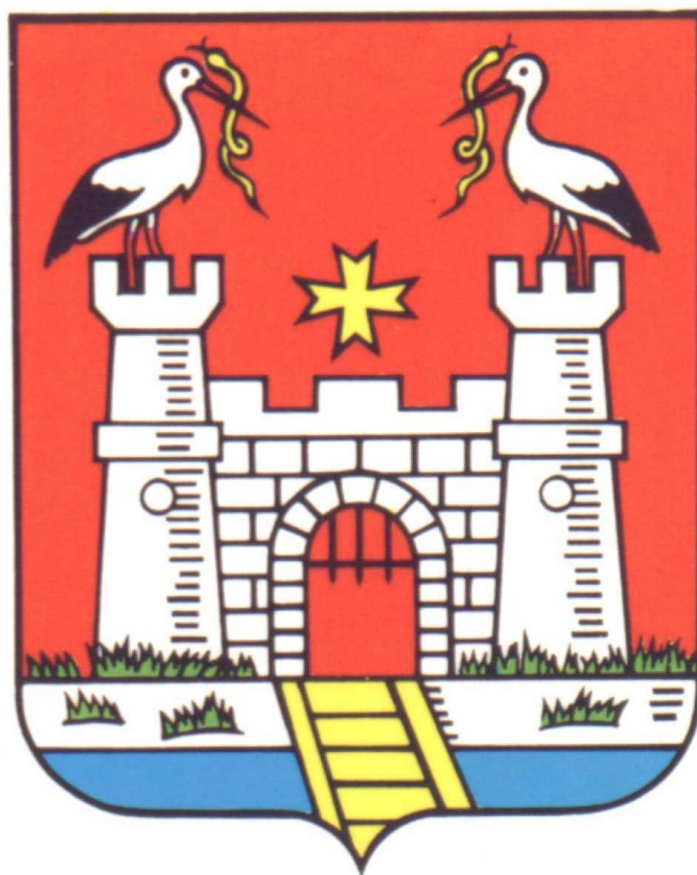

Kalocsa Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programja

2018 – 2023.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	8
Értékeink, küldetésünk	10
Célok	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása	12
2. Stratégiai környezet bemutatása	17
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	28
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	80
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	112
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	120
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	129
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	141
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	142
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	143
1. A HEP IT részletei	143
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	143
A beavatkozások megvalósítói, az intézkedési területek kifejtése	143
Jövőképünk	148
2. Megvalósítás	1499
A megvalósítás előkészítése	1499
A megvalósítás folyamata	1499
Monitoring és visszacsatolás	15050
Nyilvánosság	15050
Érvényesülés, módosítás	15050
3. Elfogadás módja és dátuma	151

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Helyi Esélyegyenlőségi Program (röviden HEP)

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Kormányrendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Kalocsa Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Esélyegyenlőségi Programban rögzíti, az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja más dokumentumait (Gazdasági program, Szociális Szolgáltatási Konceptió, Településfejlesztési Konceptió, Integrált Településfejlesztési Stratégia, önkormányzati rendeletek és határozatok), valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonta partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (röviden HEP IT)

A HEP IT a helyzetelemzés során feltárt komplex problémák kezelése érdekében szükséges intézkedéseket tartalmazza az Ebktv. 31. §-ának (2) bekezdése szerint. Az intézkedéseket a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rend. 5. §-ában foglalt célok figyelembe vételével kell meghatározni. A HEP IT-t a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 3. számú mellékletében található forma szerint kell elkészíteni.

Helyi Esélyegyenlőségi Programért felelős Fórum (röviden HEP Fórum)

A HEP-t a települési önkormányzati köztisztviselők vagy közalkalmazottak készítik el az Ebktv. 31. § (5) bekezdésének előírása alapján, elfogadása során figyelembe kell venni a települési nemzeti önkormányzatok véleményét. A programalkotás során törekedni kell a települési önkormányzat egyéb fejlesztési terveinek, koncepcióival történő összhangjára.

Mindezekre és a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 2. számú mellékletének 9. pontjára figyelemmel javasolt, hogy a HEP elkészítése széleskörű szakmai egyeztetés mellett történjék, bevonva a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok számára ellátást, szolgáltatást nyújtó (állami) központi és önkormányzati, nemzeti önkormányzati, és civil szervezetek képviselőit, a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 58/B. §-a által a 2000 fő feletti települések esetében előírt szociálpolitikai kerekasztal képviselőit.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program célcsoportjai

A 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésének előírása értelmében a HEP célcsoportjai a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különösen a

- mélyszegénységben élők, (Általános értelemben mélyszegénynek az átlagostól lényegesen alacsonyabb életszínvonalon élő embereket tartják).
- romák, (Általános értelemben Románok (cigánynak) azokat az embereket tartják, akiknek megjelenése és vagy kifejezés-kultúrája sajátos jelleget hordoz).
- gyermekek, (Gyermekeknek általában a kiskorú természetes személyeket nevezik.)
- **nők**, (Általános értelemben nőknek a reprodukciós szempontból nőnek minősülő embereket tekintik).
- **idős**ek, (Általában idősnek a nyugdíjas korú embereket tekintik).
- fogyatékkal élők (Általában fogyatékkal élőknek a mozgás, - látás, - hallás, - és értelmi problémákkal küzdő embereket tartják).

Az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség értelmezési kerete

Egyelő bántásmód és esélyegyenlőségi szempontból azért különböztetünk meg embereket, embercsoportokat, hogy érdekeiket védjük, közöttük az egyenlőtlenségeket csökkentjük.

Esélyegyenlőségi fogalmak:

Diszkrimináción, negatív értelmű megkülönböztetést értünk. Az esélyegyenlőség biztosítását pozitív értelműnek tartjuk, ezért pozitív diszkriminációnak is hívjuk.

Az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség az igazságosság relációjában értelmezhető.

A negatív diszkrimináció generális (nemzetközi, regionális, állami) szinten tiltott, kivételt magasabb érdekből tehetnek államok, az állam, és magánszemélyek.

Az esélyegyenlőség érdekében tett cselekmények generálisan engedélyezettek, korlátozzuk diszkriminációs tilalom, nemzetközi szerződések, Alaptörvény vagy jogszabály lehet.¹

Mélyszegénységben élők (Jövedelmi szegénynek azokat tekintjük, akiknek jövedelme nem éri el a mediánjövedelmek (306 500 Ft) 60%-át.(183 900 Ft).² Mélyszegénységben élőknek azokat tekinthetjük, akiknek jövedelme nem éri el a középjövedelmek 40%-át (122 600 Ft).

A mélyszegénység fogalom azonban bővebb, mint a jövedelmi szegénység.

Romák (A magyarországi romák a cigányság részét képezik, a jogirodalom a roma megnevezést a cigány megnevezéshez tapadó negatív sztereotípiák miatt használja).

Gyermekek³

Gyermek az a fiatalokú személy, aki tizennyolcadik évét nem töltötte be. Fialat felnőtt az a nagykorú személy, aki a 24. évét nem töltötte be.

(1) Hátrányos helyzetű⁴ az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

(2) Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)–c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanuló vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

Hátrányos helyzetű munkavállaló⁵ az, akinek a munkaerő-piacra belépéshez segítségre van szüksége, illetve az alábbi kategóriák közül egybe beletartozik:

¹ Dr. Makkos Nándor.

² <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/hazteletszinv.pdf>

³ 1997. évi XXXI. törvény 5. §.

⁴ 1997. évi XXXI. törvény 67.§. A (1)

⁵ Commission Regulation (EC) No 2204/2002 of 5 December 2002 on the application of Articles 87 and 88 of the EC Treaty to State aid for employment Article 2. (f)

- minden olyan személy, aki 25 év alatti, vagy a tanulmányai nappali tagozaton történő elvégzését követő két éven belül van, és aki korábban nem szerzett első rendszeresen fizetett munkát;
- minden olyan migráns munkavállaló, aki a Közösségben mozog, vagy a Közösség területén tartózkodik, vagy a Közösség területén lakóhellyel rendelkezik a munkába állás érdekében;
- minden olyan személy, aki valamely tagállamban etnikai kisebbség tagja, és aki a nyelvi, szakképzési vagy munkatapasztalat profiljának fejlesztését követeli meg, hogy javítsa a stabil foglalkoztatáshoz való hozzáférés lehetőségeit;
- minden olyan személy, aki a munka világába kíván belépni vagy újra belépni, és aki legalább két éven át távol volt a munkából és az oktatásból, mert onnan elbocsátották, vagy családi életüket azzal összeegyeztetni nem tudták;
- minden olyan személy, aki egyedül él gyermekkor után vagy gyermek;
- bármely olyan személy, aki nem rendelkezik közép, vagy felsőfokú végzettséggel vagy annak megfelelővel, aki nem rendelkezik munkával, vagy aki elveszíti munkáját;
- minden olyan személy, aki 50 évesnél idősebb, aki nem rendelkezik munkával, vagy aki elveszíti munkáját;
- bármely hosszú távú munkanélküli, azaz bármely olyan személy, aki a megelőző 16 hónapból 12-ben munkanélküli volt, vagy 25 év alattiak esetében a megelőző 8 hónapból 6-ban;
- minden olyan személy, akit a nemzeti jognak megfelelően szenvedélybetegnek ismertek el;
- minden olyan személy, aki a szabadságvesztés vagy más büntetőjogi intézkedés kezdete óta nem szerzett rendszeresen fizetett munkát;
- minden NUTS II-es földrajzi területen élő nő, ahol az átlagos munkanélküliség legalább két naptári éven át meghaladta a közösségi átlag 100% -át, és amely területen az elmúlt három naptári évből kettőben a női munkanélküliségi ráta meghaladta a férfi munkanélküliségi ráta 150% -át; (NUTS II-es földrajzi területen a lakosság száma 800 ezer és 3 millió fő között van)

Nők (Nőknek reprodukciós szempontból nőknek minősülő, valamint nem-választó embereket tekintünk, akik a nemüket ruházat, megjelenés vagy testmódosítással választják, beleértve a többszöri sebészeti beavatkozást is. A nők nem tartoznak transzszexuális, transzvesztita, kereszt-dresszív, androgyne, poligender, genderqueer, agender, nem-változatba, vagy bármely más nem női nemi identitásba és nemi kifejezésbe, és a férfiak közé.)⁶

Idősek (átmenet kora: 45/50 – 55/60 év, idősödés: 60 – 75 év, időskor: 75 – 90 év, aggkor: 90 – 100 év, 100 év felett: matuzsálemi kor.⁷ Esélyegyenlőségi szempontból már a 40 év felettieket is időseknek, munkaerő-piaci diszkriminációval veszélyeztetett korúaknak tartjuk. Hátrányos helyzetűek lehetnek, a kötelező nyugdíjazással sújtott munkavállalók is.)

Fogyatékkal élők (Fogyatékos személy az a személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszicho-szociális károsodással – illetve ezek bármilyen halmozódásával – él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja.)⁸

Közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt, (...) tulajdonsága vagy jellemzője (a továbbiakban együtt: tulajdonsága) miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben levő személy vagy csoport részesül, részesült vagy részesülne.⁹

Elkövetési alakzatai: zaklatás, jogellenes elkülönítés, megtorlás, valamint a felsoroltakra adott utasítás.

⁶ Dr. Makkos Nándor NKE KDI jegyzet, 2018.

⁷ Gerontológia előadás, Dr. Bajusz Klára egyetemi docens PTE FEEK, 2015

⁸ A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 4 §.

⁹ 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról (Ebkvt) 8. §.

Zaklatásnak minősül az az emberi méltóságot sértő, szexuális vagy egyéb természetű magatartás, melynek célja vagy hatása valamely fent említett tulajdonsággal rendelkező személlyel szemben megfélemlítő, ellenséges, megalázó, megszegyenítő vagy támadó környezet kialakítása.¹⁰

Jogellenes elkülönítésnek minősül az a rendelkezés, amely egyes személyeket vagy személyek csoportját a velük összehasonlítható helyzetben lévő személyektől vagy személyek csoportjától jogellenesen elkülönít.¹¹

Megtorlásnak minősül az a magatartás, amely az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt kifogást emelő, eljárást indító vagy az eljárásban közreműködő személlyel szemben ezzel összefüggésben jogsérelmet okoz, jogsérelem okozására irányul vagy azzal fenyeget.¹²

Közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az a közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek nem minősülő, látszólag az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő rendelkezés, amely meghatározott tulajdonságokkal rendelkező egyes személyeket vagy csoportokat lényegesen nagyobb arányban hátrányosabb helyzetbe hoz, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben lévő személy vagy csoport volt, van vagy lenne.¹³

Rendelkezés alatt magatartást, intézkedést, feltételt, mulasztást, utasítást, gyakorlatot értünk. Alapvető különbség a két „megkülönböztetés” között, hogy míg a közvetlen hátrányos megkülönböztetés szándékosan történik, a közvetett hátrányos megkülönböztetésnek a szándékosság nem feltétele. Míg a közvetlen diszkriminációnak nem feltétele az eredmény bekövetkezése, addig a közvetett diszkrimináció az eredményre való tekintettel állapítható meg.¹⁴

Kivételek az egyenlő bánásmód elvének alkalmazása alól:

A nem egyenlő bánásmód jogellenes, míg az igazolt nem egyenlő bánásmód jogszerű, mert jogszabályba van foglalva. Igazolt nem egyenlő bánásmód esetén magasabb érdek „felülírja” az egyenlő bánásmód követelményét. Az Ebktv. szerint: „Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, az olyan magatartás, intézkedés, feltétel, mulasztás, utasítás vagy gyakorlat (a továbbiakban együtt: rendelkezés) nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét,

a) amely a hátrányt szenvedő fél alapvető jogát másik alapvető jog érvényesülése érdekében, elkerülhetetlen esetben korlátozza, feltéve, hogy a korlátozás a cél elérésére alkalmas és azzal arányos,

b) amelynek az a) pont hatálya alá nem tartozó esetekben tárgyilagos mérlegelés szerint az adott jogviszonnyal közvetlenül összefüggő, ésszerű indoka van.”¹⁵

Faji hovatartozás, bőrszín, nemzetiség, nemzetiséghez való tartozás, alapján történő megkülönböztetés esetében nincs mérlegelésnek helye, (alapjog érvényesülésére, vagy ésszerű indokra hivatkozásnak).¹⁶

Igazolt lehet a nem egyenlő bánásmód az Emberi Jogok Európai Egyezménye alapján, ha „egy demokratikus társadalomban a nemzetbiztonság, a közbiztonság vagy az ország gazdasági jóléte érdekében, zavargás vagy bűncselekmény megelőzése, a közegészség vagy az erkölcsök védelme, avagy mások jogainak és szabadságainak védelme érdekében szükséges. Igazolt lehet tehát nemzetbiztonsági cselekmények esetén, különösen bármely törvényi, vagy a Tanács elrendelése esetén, a miniszter által elfogadott bármely eszköz alapján, illetve hogy eleget tegyen a miniszter által előírt rendelkezésnek.

Nem minősül hátrányos megkülönböztetésnek a megkülönböztetés, a kirekesztés vagy az adott munkához kapcsolódó, a benne rejlő követelményeken alapuló preferencia sem, illetve a munkaviszonyokban sem, ha az a munka jellege miatt kikerülhetetlen. A „kikerülhetetlen” ok lehet jogi jellegű vagy tényleges ok.

¹⁰ Ebktv 10 § (1)

¹¹ Ebktv 10 § (2)

¹² Ebktv 10 § (3)

¹³ Ebktv 9. §

¹⁴ Dr. Makkos Nándor NKE KDI jegyzet, 2018.

¹⁵ Ebktv. 7§ (2) a, b.

¹⁶ Ebktv. 7§ (3)

A Tanács irányelve szerint „Nagyon korlátozott körülmények között igazolható az eltérő bánásmód, ha a valláshoz, meggyőződéshez, fogyatékosághoz, korhoz vagy szexuális irányultsághoz kapcsolódó jellemző valódi és meghatározó alkalmazási feltételt eredményez, amikor a cél jogos és az alkalmazási feltétel arányos.”¹⁷

Az esélyegyenlőség javítása, az egyenlő bánásmód érvényesítése szempontjából releváns, a társadalom különböző csoportjainak együttélésére vonatkozó stratégiák¹⁸

- Asszimiláció: A kisebbség beolvad a többségbe: önkéntesen vagy kívülről való nyomás hatására átvéve annak kulturális sajátosságait és elhagyva a sajátját.
- Marginalizáció: Valamely társadalmi csoport önhibáján kívül a társadalom peremére kerül.
- Szegregáció: A társadalom valamely szegmensében megvalósuló erőszakos és/vagy intézményi-strukturális, nyílt és/vagy rejtett elkülönítés.
- Szeparáció: A társadalmi kirekesztéssel és/vagy a társadalmi asszimilációval szembeni védekezésként megvalósuló önkéntes elkülönülés (pl. nemzetiségi intézmények).
- Integráció: A társadalom különböző csoportjainak közös térben megvalósuló sikeres együttélése, illetve az együttélés feltételeinek megteremtése. Az integráció egyik változata a „rideg integráció”, mely fókuszában a csoportheterogenitás létrehozása áll, és amely nem tesz tartalmi beavatkozást a heterogén csoportban történő sikeres fejlesztésre.
- Inklúzió: Alapértelmezése a befogadás, azaz az exklúzió (kirekesztés) ellentétes irányú folyamata. Azon a társadalmi felismerésen alapul, hogy különböző életmódok és identitások létezhetnek egy időben és egy helyen, és hogy a közöttük létrejövő kommunikáció gazdagítja mindegyik résztvevőt. Az inkluzív társadalom, mint szemlélet követői a kölcsönös befogadást tartják szem előtt minden területen.
- Inkluzív (befogadó) nevelés: Az integráló nevelési térben a gyerekek/tanulók befogadó nevelése akkor tud megvalósulni, ha a gyerekek/tanulók társadalmi és kulturális háttéréből, valamint egyéni adottságaiból adódó különbségeire az intézmény komplexitásában képes reflektálni. Vagyis inkluzív az az oktatást-nevelést megvalósító intézmény, mely a gyerek/tanuló csak rá jellemző sajátosságait maximálisan figyelembe véve, azokból kiindulva, azokra értékékként építve alakít ki befogadó környezetet.

¹⁷ A Tanács 2000. november 27-i 2000/78/EK Irányelve a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról (23)

¹⁸ Varga Aranka (2006) Multikulturalizmus – inkluzív oktatási rendszer. In Ismeretek a Romológia Alapképzési Szakhoz. PTE Pécs.

Kalocsa a Duna-Tisza köze legrégebbi városa, Bács-Kiskun megye nyugati részén, Budapesttől 120, Szegedtől 100 km-re, Kecskeméttől 80 km-re fekszik, a Duna partján. A város 2016. január 01-ii lakónépessége 15.765 fő, az elvándorlások, a születés és elhalálozás kedvezőtlen hatására, a lélekszám lassan csökken. Kalocsa várost a megyei és országos átlagnál magasabb mértékű természetes fogyás jellemzi, az öregedési index 2000. óta folyamatosan növekedett. A településre jellemző demográfiai adatokat az alábbi táblázatok és diagramok szemléltetik.

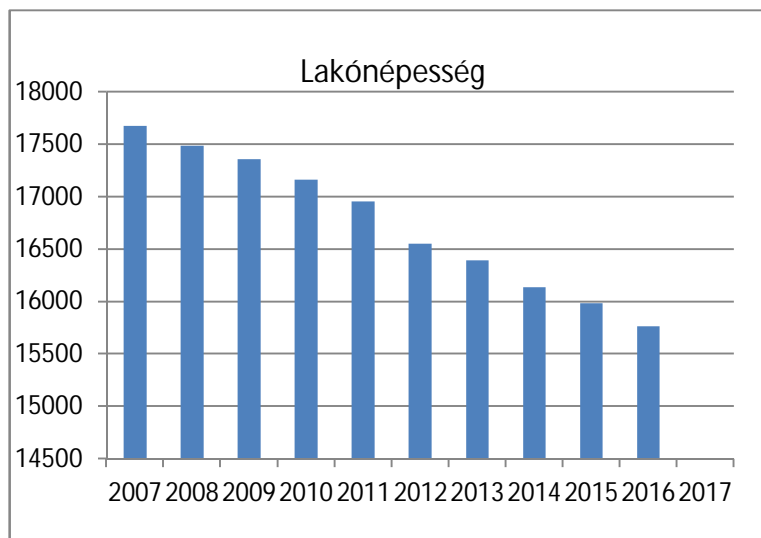
Lakónépesség száma az év végén

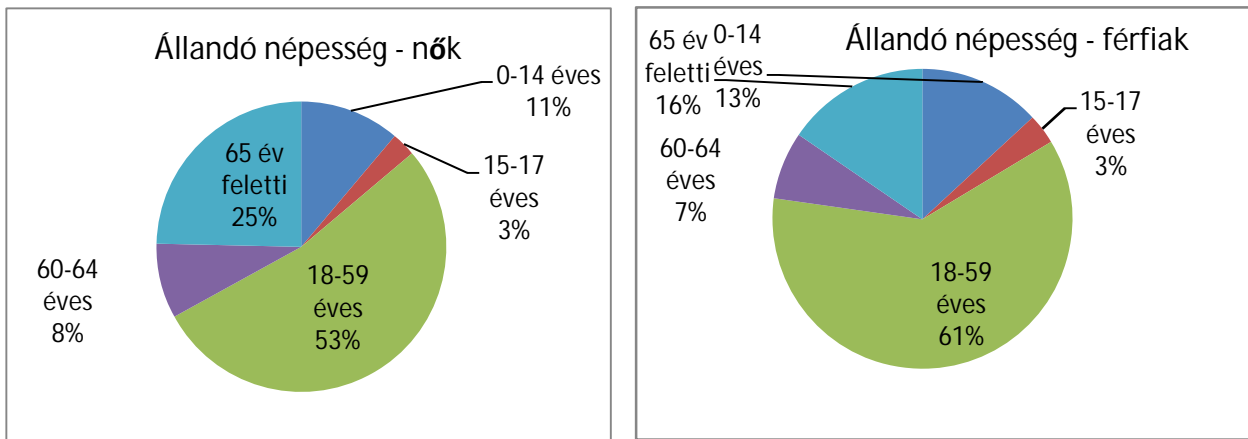
	Fő	Változás
2007	17676	
2008	17492	99%
2009	17359	99%
2010	17165	99%
2011	16959	99%
2012	16552	98%
2013	16393	99%
2014	16136	98%
2015	15986	99%
2016	15765	99%
2017		0%

Állandó népesség-2016.

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	8770	7725	16495	53%	47%
0-2 évesek					
0-14 éves	977	1014	1991	49%	51%
15-17 éves	236	251	487	48%	52%
18-59 éves	4660	4699	9359	50%	50%
60-64 éves	737	565	1302	57%	43%
65 év feletti	2160	1196	3356	64%	36%

Forrás: TeIR,
KSH-TSTAR

Már a neolitikumban lakott terület volt, Kalocsán az első letelepedők az idősámítás kezdete táján a kelták voltak. Ettől az időtől kezdve folyamatosan lakott a mai város. Szent István király az első között alapította meg Kalocsán a püspökséget, amelynek élére a koronát hozó Asztrik apátot állította. Néhány évvel később érseki ranggal ruházta fel a várost.

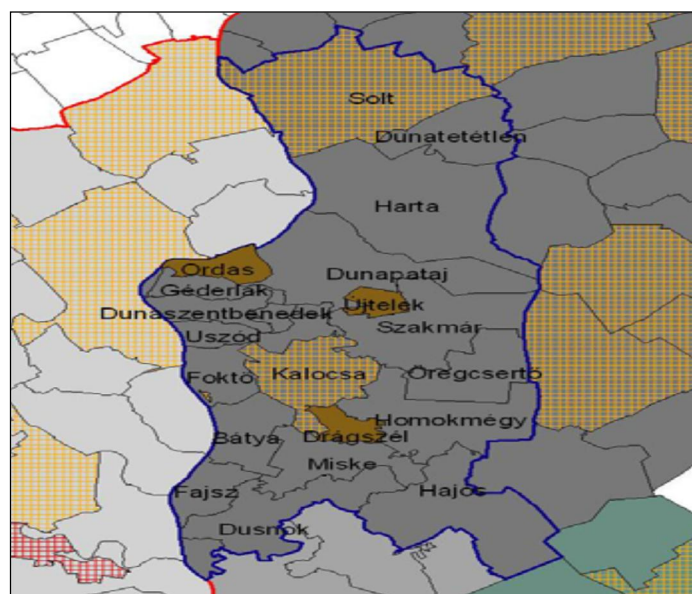
A török 1529-ben foglalta el Kalocsát, ettől kezdve várában török helyőrség állomásozik, másfél évszázadon keresztül. A török uralom 1686. októberében ért véget. Kalocsa érseke 1687-ben tért vissza székvárosába.

1872-ben a közigazgatási reform nagyközséggé minősítette Kalocsát, városi rangját 1927-ben kapta vissza. Az újkor érsekeinek köszönhetően nemcsak visszanyerte a város és az érsekség a középkori rangját, a romokból regionális kulturális központtá, a XIX. század végére iskolavárossá fejlesztették.

Kalocsa barokk városközpontjával (Érseki Kastély, Főszékesegyház), művészi épületeivel, egyházi gyűjteményeivel (Érseki Kincstár, Prokop gyűjtemény) élményt nyújt a látogatóknak. Világszerte ismert a fűszerpaprika termesztése és nemesítése, népművészete (kalocsai hímzés, falpingálás, porcelánfestés, néptánc mozgalom).

Vonzáskörzetéhez tartozik Solt és Dusnok, valamint a Duna és a Duna-Tisza közötti hátság további 17 települése. A Kalocsai kistérség a megye középső sávjában, a Duna és a Duna-völgyi főcsatorna közötti területen helyezkedik el. A Kalocsai kistérség a 311/2007. (XI.17.) Kormányrendelet alapján kedvezményezett hátrányos helyzetű térség.

Járási székhely, a Kalocsai járás közigazgatási területébe 20 település tartozik. Közigazgatási, kereskedelmi és közlekedési központ, oktatási, kulturális és egészségügyi ellátás terén mintegy 70.000 ember igényeit elégíti ki.

Kalocsai kistérség települései

Értékeink, küldetésünk

Kalocsa város honlapján (www.kalocsa.hu) olvasható polgármesteri köszöntő: „Nagyon köszönöm a bizalmukat és a támogatásukat. Köszönöm, hogy az Önök jóvoltából Kalocsa város polgármestere lehetek. Hiszek a munkában, a szakmaiságban és a tisztességben. Hiszem, hogy becsülettel és a felelős döntések meghozatalával jobb, élhetőbb várost teremtünk.

A következő 5 évben olyan Kalocsát szeretnék, ahol a tudás, a rátermettség számít. A szakmai teljesítmény lesz az értékmérő. Számomra ez a legfontosabb. Az elmúlt évtizedek megtanították velem, hogy nem hamis tervek és grandiózus elképzelések mentén kell szolgálni a várost, hanem a hétköznapi gondjainak megoldásában kell keresni a boldogulást. Számomra a város szolgálata, a lakossági igények teljesítése az elsődleges. Az Önök érdekeit kívánom képviselni. Hiszek abban, hogy egy város önkormányzatának elsősorban szolgálnia kell. A várost és az itt élőket. Szervezni a közösségek életét, lehetőséget biztosítani az ifjúságnak, óvni a nyugdíjasokat, visszaállítani Kalocsa iskolavárosi szerepét, segíteni a családokat és a bajban lévőket.

Városunk működtetésére a legkisebb ráfordítással, a leghatékonyabb módon törekszem. A vállalkozások támogatásával, a befektetők felkutatásával és a pénzügyi források megszerzésével a munkahelyteremtés feltételeit kívánom segíteni. A beruházások, a fejlesztések jelentő részét EU-s támogatásból, illetve magántőkéből tervezem megvalósítani.

Nagyobb hangsúlyt szeretnék fektetni városunk hírnevének növelésére. A kalocsai írás, hímzés és pingálás világhírű. Vissza kell adni népművészetünknek azt a megbecsülést, amit megérdemel. Hagyományaink ápolása és továbbörökítése mindannyiunk szívügye.”

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Kalocsa Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén, a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik, a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Bajai Tankerületével (a továbbiakban: KLIK).

Feladatunk:

- számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Kormányrendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a városban,
- a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat,
- meghatározni az e csoportok, esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a HEP Intézkedési Terve (a továbbiakban: HEP IT) tartalmazza.

A HEP helyzetelemző részének célja

- a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen,
- a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat,
- meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

- a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményezhetnek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából,
- meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt,
- együttműködési rendszernek a felállítása, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja a megvalósítást.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény

- végrehajtási rendeletei, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet, valamint a rendeletnek a „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

1.2.1 Kalocsa Város Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2015. (II. 27.) számú rendelete az egyes szociális ellátásokról

A rendelet célja

1. §

- (1) E rendelet célja, hogy megállapítsa az önkormányzat által a helyi sajátosságoknak megfelelő, a szociális rászorultságtól függő egyes szociális támogatások formáit, az eljárási és jogosultsági szabályokat, továbbá azok igénybevételének és érvényesítésének módját, feltételeit és garanciáit.
- (2) A szociális gondoskodás biztosítása érdekében az önkormányzat, valamint annak szervei együttműködnek a településen lévő egészségügyi-, nevelési-, oktatási intézményekkel, gyámhatósággal, családvédelemmel foglalkozó intézményekkel és a civil szervezetekkel. A tudomásukra jutott, gondoskodást igénylő problémák megoldását kötelesek kezdeményezni.

A rendelet hatálya

2. §

- (1) A rendelet hatálya kiterjed Kalocsa város közigazgatási területén:
 - a) lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező magyar állampolgárokra,
 - b) a település közigazgatási területén élő bevándorolt és letelepedett személyekre,
 - c) a hontalanokra,
 - d) a magyar hatóság által menekültként vagy oltalmazottként elismert, a település közigazgatási területén élő személyekre,
 - e) az 1993. évi III törvény (a továbbiakban: Szt.) 6.§-ában meghatározott hajléktalan személyekre.
- (2) A rendelet hatálya az Szt. 7.§-ának (1) bekezdésében meghatározott ellátások tekintetében az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően kiterjed az Európai Szociális Kartát megerősítő országoknak a Magyarország területén jogszerűen tartózkodó állampolgáira.
- (3) A rendelet hatálya kiterjed az Szt. 3. § (3) bekezdés a) pontjában meghatározott személyekre.

3. §

E rendelet szabályozza Kalocsa városában a képviselő-testület hatáskörébe tartozó szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások egyes formáit, igénybevételük feltételeit, az egyes támogatások mértékét, a szociális ellátásokra való jogosultság megszűnési módjait.

4. §

A szociális feladat-és hatáskörök gyakorlását a Kalocsa Város Önkormányzata Képviselő-testületének Szervei Szervezeti és Működési Szabályzata, valamint e rendelet rögzíti.

5. §

- (1) Kalocsa Város Önkormányzata Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) szociális rászorultság esetén a jogosult számára pénzbeli vagy természetben ellátásként

- a) rendkívüli települési támogatást,
- b) lakásfenntartási támogatást,
- c) gyógyszer-támogatást,
- d) tüzelőtámogatást, karácsonyi-, húsvéti juttatást,
- e) temetési költségekhez nyújtott támogatást,
- f) szociális kölcsön támogatást,
- g) rendkívüli szociális támogatást

állapít meg.

(2) Életkor alapján, a karácsonyi- és húsvéti ünnepeket megelőzően eseti önkormányzati támogatás nyújtható.

6. §

A Képviselő-testület e rendeletében szabályozza

- a) a köztemetés eljárási szabályait,
- b) a közfoglalkoztatással kapcsolatos feladatok szabályait.

1.2.2 Kalocsa Város Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2016. (II. 12.) számú rendelete az egyes személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátásokról

A rendelet célja

1. §

(1) E rendelet célja, hogy megállapítsa az önkormányzat által, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.), a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.), valamint a végrehajtásukra kiadott jogszabályok alapján, a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátások formáit, azok igénybevételének módját, az ellátás megszűnésének és megszüntetésének eseteit, az ellátásokért fizetendő térítési díj fizetésének szabályait, a jogosultak érdekvédelmét, a fenntartó feladatát és jogkörét, valamint a helyi szociálpolitikai kerekasztal működését, a helyi sajátosságok figyelembe vételével.

(2) Az egyes személyes gondoskodás biztosítása érdekében az önkormányzat, valamint annak szervei, együttműködnek a településen működő egészségügyi-, nevelési-, köznevelési intézményekkel, gyámhatósággal, a család- és gyermekvédelemmel foglalkozó intézményekkel és a civil szervezetekkel. A tudomásukra jutott, gondoskodást igénylő problémák megoldását kötelesek kezdeményezni.

A rendelet hatálya

2. §

(1) A rendelet hatálya kiterjed a kalocsai lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező, az Szt. 3.§ (1)-(3) bekezdésében, az Szt. 7. § (1) bekezdésében, valamint a Gyvt. 4. § (1), (3) bekezdésében meghatározott személyekre.

(2) E rendelet szabályozza Kalocsa Város Önkormányzata által biztosított személyes szociális és gyermekjóléti ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, a kérelem benyújtásának módját és helyét, az ellátások megszűnésének és megszüntetésének eseteit és módját, az ellátásokért fizetendő térítési díjak szabályait, és az azokhoz kapcsolódó méltányossági szabályokat, a tartós bentlakásos intézményekben gondozottak érdekvédelmét, valamint, a helyi szociálpolitikai kerekasztal működésének szabályait.

Kalocsa Város Önkormányzata által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások formái

6. §

(1) A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat.

(2) Szociális alapszolgáltatások formái:

- a) étkeztetés
- b) házi segítségnyújtás
- c) családsegítés
- d) tanyagondnoki szolgáltatás
- e) nappali ellátások
 - ea) időskorúak nappali intézménye
 - eb) értelmi fogyatékosok nappali intézménye
 - ec) pszichiátriai betegek ellátása
 - ed) szenvedélybetegek ellátása
 - ee) hajléktalan személyek ellátása

(3) Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátás az ápolást, gondozást nyújtó idősök otthona

1.2.3 Kalocsa Város Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2006. (VI. 22.) számú rendelete a lakások és helyiségek bérletéről

A bérbeadás módja

5. §

(1) Önkormányzati lakás bérbeadása történhet:

a.) szociális helyzet alapján, ezen belül az erre a célra létesített, vagy szerzett, a képviselő-testület által kijelölt lakások esetén:

aa) fiatal házasok első lakáshoz jutása céljából

b.) üzleti alapon:

ba) költségelven,

bb) piaci feltételekkel,

c.) közérdekű feladat megoldására,

d.) szolgálati jelleggel,

e.) azzal a feltétellel, hogy a bérlő teszi rendeltetésszerű használatra alkalmassá és látja el a komfortfokozatának megfelelő lakásberendezésekkel

f.) műterem céljára, az erre a célra létesített vagy szerzett lakások esetén a Bérbeadó előzetes döntése alapján. A bérbe adott lakást csak lakás céljára szabad hasznosítani, ill. használni.

g.) elhelyezési kötelezettség teljesítése okán.

1.2.4 Kalocsa Város Önkormányzata Képviselő-testületének 19/2012. (X. 1.) számú rendelete a köznevelési intézményekben kérhető térítési díj és tandíj megállapításának szabályairól, valamint a tanulmányi eredmény és a szociális helyzet alapján adható kedvezmények feltételeiről

8.§

(1) Szociális helyzete alapján a 6-7.§ rendelkezéseinek figyelembe vételével megállapított tandíjból

- a) 25 % kedvezmény illeti meg, ha a családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a megállapítást megelőző hónapban a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb mértékét,
- b) 35 % kedvezmény illeti meg, ha a szülő(k) (gondviselő) 3 vagy több gyermek neveléséről, oktatásáról gondoskodik,
- c) 25 % kedvezmény illeti meg, ha a tanuló szülője egyedülálló (Szt. 4.§ (1) bekezdés 1). pontjában megjelölt személy).

9.§

Ha a térítési díj és tandíj mértékének csökkentését a tanuló szociális helyzete alapján kérik, a szülő(k) (gondviselő) az oktatási intézményhez benyújtott jövedelemigazolással bizonyítja a csökkentésre való jogosultságát.

2. Stratégiai környezet bemutatása

Az alábbiakban röviden meghatározzuk a kapcsolódó stratégiákat. Ezek ismerete azért fontos, mivel a település esélyegyenlőségi stratégiájának illeszkednie kell nem csak a jogszabályi környezetbe, hanem az EU és hazai releváns stratégiákhoz is.

– „Legyen jobb a Gyerekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke

– Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Terv 2007-

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatául tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

– Idősügyi Nemzeti Stratégia 2009-

Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Idősügyi Nemzeti Stratégia című stratégiai programot (81/2009. (X. 2.) OGY határozat). Az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy az Idősügyi Nemzeti Stratégiában foglalt célkitűzéseket, prioritásokat, preferenciákat képviselje és érvényesítse jogalkotó és végrehajtó tevékenysége során, kiemelve az időseket érintő kormányzati döntéseket, programokat és cselekvési terveket. Az Idősügyi Nemzeti Stratégiában foglaltak összhangban vannak az ENSZ alapelveivel, az Európai Unió törekvéseivel, a Társadalmi Befogadásról szóló közös Memorandummal, a Lisszaboni Stratégiával, a Berlieni Nyilatkozattal, az AGE vezérelveivel, az Európai Szociális Chartával, a magyarországi Idősügyi Chartával, valamint az Európai Bizottság Közleményével, melyet a Tanácshoz, az Európai Parlamenthez és a Gazdasági és Szociális Bizottsághoz intézett. Összhangban van az Öregedésről szóló Madridi Nemzetközi Cselekvési Tervvel, az ENSZ Egészségügyi Szervezete, a WHO által 2001-ben publikált, az idősügyi politikát meghatározó alapdokumentumával, melynek címe az Aktív Időskor (Active Ageing – Policy Framework) is. Az Európai Unió Szociálpolitikai Ütemterve célkitűzésként határozza meg a humánszolgáltatások modernizálását és fejlesztését a társadalmi és demográfiai struktúrák változásaira adott válaszként úgy, hogy a védelem szerepe produktív tényezőként jelenjen meg. A magyarországi időspolitikát egyik legfontosabb megoldandó kérdése az időskorúak diszkriminációjának megszüntetése és esélyegyenlőségének megteremtése. Ma még sok idősebb ember ki van téve a társadalmi kirekesztés valamelyik kockázatának: elszigetelődés, egészségi problémák, hozzáférés az ellátásokhoz. A társadalmi részvétel azt is jelenti, hogy az egyén milyen mértékben, milyen 4 intenzitással és hányféleképpen használja fel képességeit, tudását, egyéniségének sajátos adottságait más emberek, szűkebb vagy tágabb közösségek hasznos szolgálatára, gazdagítására, illetve milyen mértékben veszi igénybe mások adottságait saját élete alakításában. Ebben az értelemben a társadalmi részvétel, illetve a közösségileg aktív lét azt feltételezi, hogy az egyén tevételesen befolyásolja nemcsak saját maga, hanem a különböző közösségek életét, hozzáadja tudását, normáinak érvényesítését, munkáját, bizalmát, egyéniségének színét, jellegét a közösség egészéhez.

- Az EU 2020 stratégia

Az EU 2020 stratégia az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedésterv. Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell, két területen is megjelenik. Az oktatásban a lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni. A szegénység/társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

- Nemzeti Reform Program

A Nemzeti Reform Program: Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszközét tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitási/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek. A Nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzete javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

- Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011–2020)

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (NTFS) az Európai Bizottság által 2011-ben jóváhagyott „A nemzeti romaintegrációs stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig” című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott felzárkózási politikát helyezi középpontba, emellett hangsúlyos célja a roma közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása. A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek – hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel, a többi, a társadalmi felzárkózási szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaságfejlesztéssel és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikai, közigazgatási elképzelésekre.

- Nemzeti Drogellenes Stratégiáról (2013–2020)

Az Országgyűlés 2013-ban fogadta el a Nemzeti Drogellenes Stratégia című stratégiai programot 80/2013. (X. 16.) OGY határozatát mi szerint: „Sajátos probléma a roma kisebbséghez tartozók lelki egészségének védelme, a szerfogyasztásból eredő problémáik megelőzése és kezelése. A hiányzó szakemberek pótlását segítő ösztönző rendszer kialakításával meg kell teremteni a lehetőséget, hogy a ma még hátrányos helyzetű, ellátatlan térségekben is hozzá lehessen férni a lelki egészség megőrzéséhez, a betegségek kezelését biztosító szolgáltatásokhoz. Elsősorban a kistelepelelő és a veszélyeztetettek érdekében újszerű szervezeti megoldások is megfontolandók, például az egészségügyi alapellátásban dolgozók bevonása a szerhasználókkal kapcsolatos különböző gondozási feladatokba.”

- Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról (2013–2023)

A Kormány 1744/2013. (X17.) sz. Korm. határozatával fogadta el a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról szóló stratégiáját, mely Bács-Kiskun megye tekintetében különös jelentőséggel bír. „Klasszikus értelemben vett kiterjedt tanyavilágról, amelynek hazánkban három típusát különböztetünk meg (életvitelszerűen lakott, gazdálkodásra használt vagy idényjelleggel, hétfégi házként funkcionáló), igazán csak Csongrád, Békés és Bács-Kiskun megye területén beszélhetünk.

Ezekben a megyékben jellemző az előzőekben vázolt mindhárom tanyatípus együttes jelenléte is, és negyedikként idesorolhatók a jelentős számban található lakatlan, elhagyott tanyaépületek, volt TSZ majorok. A biztonság és a köznyugalom fenntartása ezeken a területeken már századokkal ezelőtt is speciális módszereket igényelt. A lakott tanyák többségében idős, illetve egyedülálló, hátrányos helyzetű személyek, családok élnek.

A külterületen, különösen a tanyavilágban élő népesség érzékenyebben reagál a bűnügyi helyzet változásaira, sőt más társadalmi rétegektől eltérően, sajátos helyzetükből fakadóan jobban igényli az állam szolgáltató gondoskodását." A stratégia intézkedéseket is megfogalmaz: „Össze kell gyűjteni azon szervezeteket, amelyek hátrányos helyzetű, különösképpen roma fiatalok számára működtetnek felzárkóztatási programokat. Meg kell vizsgálni, hogy az összegyűjtött (főképpen játszóházakban, tanodákban, közösségi tereken működtetett) programokba a bűnmegelőzési (áldozattá és elkövetővé válást megelőző) ismeretek, szociális kompetenciafejlesztő játékok integrálhatók-e, ki kell dolgozni a módszertanát annak, hogy az áldozattá és elkövetővé válást megelőző ismeretek és szociális kompetenciafejlesztő játékok hogyan integrálhatók be a már futó programokba, és az arra alkalmasokba be kell illeszteni ezen ismeretek oktatását.”

– Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégia

Az Országgyűlés 18/2013. (III.28.) sz. határozatával fogadta el a Nemzeti fenntartható fejlődés Keretstratégiájáról szóló határozatát. „ A hátrányos helyzetű csoportok segítése (önkéntesség) az újraelosztás növekedése nélkül járul hozzá e csoportok helyzetének javításához, emellett pedig kapcsolatot teremt az eltérő környezetben élő emberek között, erősítve a társadalmi szolidaritást. Az egyéb jellegű társadalmi intézményekben (pl. klubok, egyletek) vállalt önkéntes tevékenység növekedése szintén a társadalom tagjai közötti kapcsolatokat, a közösségi összetartozást erősíti, amely közvetett módon hozzájárul a demokratikus döntéshozatalban rejlő értékek szélesebb körű felismeréséhez is. Az ilyen tevékenységek végzése önmagában jó például szolgálhat a szélesebb csoportok számára, azonban a családok keretében lehetőség nyílik ezeknek az értékeknek a 6 nemzedékek közötti továbbadására is... Az egészségtudatos életmód számtalan módon kapcsolódhat a különböző tevékenységi körrel rendelkező társadalmi szervezetek tevékenységéhez, így egyebek mellett a természetvédelemhez, a sporthoz vagy a szociális ügyekhez (pl. gyermekek, idősek, hátrányos helyzetű csoportok segítése) is. A Keretstratégia ezért ajánlja az egészségtudatos magatartásminták megjelenítését a szervezetek alapvető tevékenységének végzése során... A gyermekszegénység csökkentése érdekében fontos a lehető legkorábbi életkorban történő beavatkozás, vagyis a 0-3 éves korosztály és szülei számára lehetővé tenni az egészségügyi, gondozási, fejlesztési, szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférést, a szülői kompetenciák erősítését. Ehhez a helyben elérhető szolgáltatások együttműködésének erősítése szükséges. A későbbi életkorban a hátrányos helyzetű gyermekek 3 éves kortól történő óvodáztatása, majd hozzáférésük a minőségi, integrált oktatáshoz a sikeres iskolai karrier megalapozása és a lemorzsolódás csökkentése érdekében elengedhetetlen...A leszakadó társadalmi csoportok – különösen a romák – és térségek kiemelt kezelése, a szegénység csökkentése a kormányzat által nemcsak az emberi erőforrások fejlesztése, hanem a társadalmi integráció szempontjából is fontos. A leszakadó térségek lakosainak az alapvető infrastruktúra hiányában kevés esélyük van a kitörésre a mélyszegénységből, a munka hiánya pedig a társadalmi élet minden területén (pl. értékrendszer, kultúra) a szegregációt erősíti. A mélyszegénység aláássa a társadalmi igazságosság érvényesülésébe vetett hitet is. Az e térségekbe irányuló, megfelelően tervezett komplex, többek között oktatási és képzési, egészségügyi, gazdaságfejlesztési, valamint lakhatási programok ezért a társadalmi összetartozást is szolgálják...A társadalmi kirekesztettség mérséklését és a munkahelyteremtést célzó programok indításával (például a közszolgáltatások javításával) lehetőség nyílik a munkába bevonható polgárok körének növelésére. Ez amellett, hogy erősíti a társadalmi kohéziót, hozzájárul a humántőke növeléséhez, illetve az eltartottak számának csökkentéséhez, ezáltal a gazdasági tőkét is erősítve.”

- Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

Az Országgyűlés 15/2015. (IV.7.) sz. határozatával fogadta el a az Országos Fogytékosságügyi Programról szóló határozatát, melyben felkéri a Kormányt hogy jogalkotó és végrehajtó tevékenységében érvényesítse a Programban elfogadott elveket, feladatokat és célkitűzéseket, dolgozzon ki 2015–2018. évekre vonatkozó Intézkedési Tervet, számoljon be a célkitűzések megvalósulásáról az Országgyűlésnek. Az Országgyűlés felkéri a kormányzati és civil szervezeteket, hogy egyenek meg mindent a Programban megfogalmazott célok megvalósításáért, a tömegtájékoztató szervek vezetőit és munkatársait, hogy vállaljanak részt a Program megismertetésében, a fogyatékos személyeket arra, hogy közösségi, helyi, kistérségi, megyei, regionális és országos szinten vállaljanak aktív és kezdeményező szerepet saját jogaik biztosításában, vegyenek részt a sorsukat érintő kérdésekben.

Felkéri továbbá a felelős minisztert, hogy a programot tegye közzé az általa vezetett minisztérium honlapján felolvasó szoftverekkel használható elektronikus formában, magyar jelnyelven és könnyen érthető formátumban, továbbá a látássérültek érdekképviselőjét ellátó országos szervezeten keresztül Braille-formátumban.

- Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégia (2017-2025)

A Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégia a Digitális Nemzet Fejlesztési Program megvalósításával kapcsolatos aktuális feladatokról, valamint egyes kapcsolódó kormányhatározatok módosításáról szóló 1486/2015. (VII. 21.) Korm. határozat 6. pontjában meghatározott feladat teljesítése érdekében készül. A közgyűjteményi intézményhálózatba tartoznak az állami intézmények, megyei és városi könyvtárak, levéltárak, múzeumok, és közérdekű gyűjtemények. A Nemzeti Infokommunikációs Stratégia (NIS) a célok megvalósítását szolgáló eszközök illetve az egyes eszközökhöz tartozó intézkedések sorában szintén szól a közgyűjteményi terület fontosságáról: Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégia a digitális kompetenciák fejlesztése körében megfogalmazza a közgyűjtemények szerepét a digitális szakadék csökkentésében a közösségi terek (eMagyarország Pontok, IKSZT-k, könyvtárak stb.), illetve oktatási, kulturális és közösségi intézmények bázisán, a leginkább rászoruló célcsoportokra fókuszálva (pl. munkanélküliek, hátrányos helyzetű családok, idősek stb.). A közösségi internet szolgáltató helyek fejlesztése, valamint a köznevelés és közösségi internet szolgáltató helyek kapcsolatának erősítése (integrált közösségi terek (pl. eMagyarország Pontok, Postai Agóra helyszínek, IKSZT-k, közösségi házak, Teleházak, könyvtárak stb.) és programok létrejöttének és hálózatba szerveződésének támogatása, az eTanácsadók, pedagógusok és egyéb véleményvezérek kapcsolatának erősítése, biztosítva az adott településen a digitális írástudás közösségi keretek között történő fejlesztését. A stratégia a közintézmények hálózati hozzáféréseinek fejlesztése körében hangsúlyozza az állami, és önkormányzati intézmények hálózati hozzáféréseinek szükségességét (egészségügyi, oktatási, közgyűjteményi, szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi, kulturális intézmények, önkormányzatok) területen.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

2.1.1 Bajai Tankerületi Központ

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény, valamint a Klebelsberg Intézményfenntartó Központról (a továbbiakban: KLIK) szóló 202/2012. (VII.27.) Kormányrendelet meghatározta a köznevelési rendszerben elfoglalt helyét és a köznevelés fejlesztés tervezését, az intézmények fenntartását és működését.

"Az iskola dolga, hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni, hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat, hogy megtanítson bennünket a jól végzett munka örömére és az alkotás izgalmára, hogy megtanítson szeretni, amit csinálunk, és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni."
(Szent-Györgyi Albert)

Az állami köznevelési közfeladat ellátásában fenntartóként részt vevő szervekről, valamint a Klebelsberg Központról szóló 134/2016. (VI. 10.) Kormányrendelet alapján a köznevelési intézmények fenntartásával és működtetésével kapcsolatos feladatok ellátása céljából a Klebelsberg Intézményfenntartó Központból a területi szervei 2017. január 1-jével ki váltak, és a Kormányrendeletben meghatározott Tankerületi Központba olvadtak be. Az önálló költségvetési szervként működő tankerületi központok gyakorolják a köznevelési intézmények kapcsolatos fenntartói és működtetői jogokat és teljesítik a kötelezettségeket. A Klebelsberg Központ középírányító szervként segíti a fenntartói alapelvek egységes megvalósulását a tankerületi központokban.

Bács-Kiskun megyében létrejött Tankerületi Központok:

- a Bajai Tankerületi Központ,
- a Kecskeméti Tankerületi Központ,
- és a Kiskőrösi Tankerületi Központ

A Bajai Tankerületi Központ működési területei:

- Bajai járás,
- Bácsalmási járás,
- Kalocsai járás

Bácsalmás, Bácsbokod, Bácsborsód, Baja, Bátmonostor, Bática, Csátalja, Csávoly, Csikéria, Dávod, Dunafalva, Dunapataj, Dunaszentbenedek, Dusnok, Érsekcsanád, Fajsz, Felsőszentiván, Foktő, Gara, Géderlak, Homokmégy, Kalocsa, Katymár, Kunbaja, Madaras, Miske, Ordas, Öregcsertő, Solt, Szakmár, Szeremle, Tataháza, Uszód területén működő állami fenntartású általános iskolák, az Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény (a továbbiakban: EGYMI), a művészeti iskolák és középiskolák (kivéve a szakiskolák, szakközépiskolák és kollégiumok) fenntartása.

Kalocsa város területén működő állami fenntartású köznevelési intézményei:

Kalocsai Eperföldi Sportiskolai Általános Iskola

Kalocsai Fényi Gyula Általános Iskola

Kalocsai Fényi Gyula Általános Iskola Belvárosi Általános Iskolája

Kalocsai Liszt Ferenc Alapfokú Művészeti Iskola

Kalocsai Nebuló Általános Iskola, Szakiskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény

Kalocsai Szent István Gimnázium

A Tankerületi Központ a 2016. december 15-i határidő betartásával sikeresen lebonyolította öt települési önkormányzattal együttműködve (Baja, Kalocsa, Solt, Dunapataj, Dúsnok) tizenhárom köznevelési intézmény működtetési feladatainak átadás-átvételét a törvényi szabályozás alapján.

A Tankerületi Központ nagy hangsúlyt fektet a pályázati lehetőségek kihasználásra, mind az infrastrukturális fejlesztések, mind a szakmai munka színvonalának hatékonyabbá tételében. A pályázati források racionális felhasználására kíván törekedni, kiemelt figyelmet fordítva a rosszabb infrastrukturális helyzetben lévő iskolák fejlesztésére.

A gyógypedagógiai intézmények esélyteremtő szerepének erősítése az EFOP-3.1.6-17 pályázaton keresztül valósul meg szakmai szempontból, míg az EFOP-4.1.6-17 pályázat keretein belül az infrastruktúra fejlesztésére van lehetőség.

A pedagógiai szakmai munka fejlesztése is szorosan kapcsolódik a pályázati lehetőségekhez. Fejlesztési programokra akkreditált pedagógus továbbképzések keretében, valamint olyan oktatási módszerek alkalmazására kerül sor egyes intézményekben, amelyek mind a hátrányos helyzetű tanulók oktatásánál, mind a tehetséggondozás során alkalmazhatók.

„Együtt- tanulunk” című projektjének célja a két gyógypedagógiai intézményében a súlyos és halmozottan fogyatékos gyermekek fejlesztő nevelés-oktatáshoz kapcsolódó szakmai megújulás elősegítése, valamint az utazó gyógypedagógiai hálózat fejlesztése.

A Tankerületi Központ kiemelt feladatának tekinti a szervezet külső kapcsolatainak ápolását, különös tekintettel az önkormányzatokkal történő kölcsönös együttműködés megvalósítására.

2.1.2 Kalocsa Város Önkormányzata Szociális Szolgáltatástervezési koncepciójának célja:

- a településen a szociális szolgáltatásoknak egy olyan rendszere jöjjön létre, amely minőségi és egyben differenciált, ahol a szolgáltatások középpontjában az egyén áll,
- a megelőzés, a kirekesztés kockázatainak elkerülése,
- a lelegezetebbek segítésének középpontba helyezése, a fogyatékossggal élő, a sajátos beilleszkedési nehézségekkel küzdő emberek integrációja,
- elérhető, esélyteremtőbb és összehangolt közszolgáltatások biztosítása (pl.: akadálymentesítés),
- a legvesélyeztetettebbek csoportok segítése, a helyi szociális segélyezési rendszer korszerűsítése, ösztönzőbb és célzottabb segélyezés,
- a lakhatás biztonságának növelése, a hajléktalanság megelőzése,
- a rászorulóknak saját lakókörzetükbe való ellátásának biztosítása, ennek érdekében az alapellátási formák biztonságos működésének megteremtése, szükség esetén fejlesztése.

2.1.3 Kalocsa Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája 2015 – 2020.

Integrált Városfejlesztési Stratégia (IVS) 2008-tól, Kalocsa Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája (ITS) 2015-től határozza meg a középtávú fejlesztési célokat és azok települési, városrészi célterületeit. A középtávú célok egyik pillérét a hosszú távú törekvések, másik pillérét a jelenlegi helyzet aktualizált elemzései adták. A város 2015-2020-as időszakra szóló középtávú stratégiai dokumentumát Kalocsa Város Képviselő-testülete 144/2015. (VII.7.) határozatával fogadta el. A Helyi Esélyegyenlőségi Program, jelentős mértékben támaszkodik az Integrált Településfejlesztési Stratégiában szereplő adatokra, megállapításokra.

2.1.4 Kalocsa Város Gazdasági programja 2015 – 2019.

5 év fejlesztési irányait meghatározó Kalocsa Város Gazdasági Program 2015. áprilisában került elfogadásra. A gazdasági program általános és hosszú távú céljával a lakosság életkörülményeinek javítását, elégedettségének fokozását, a vállalkozói környezet napi igényekhez történő aktualizálását, a gazdasági beruházási kedv fokozását és a turizmus népszerűsítését a helyi értékek megőrzésének figyelembevételével. További fontos cél a város intézményeinek kiegyensúlyozott és költségtakarékos működtetésének megteremtése, valamint a járásban betöltött szerep hatékony ellátása. Az önkormányzat a gazdasági programot saját működési bevételből, hitelszerződésekből, valamint hazai és EU-s források hatékony lehívásával tudja megvalósítani.

A turisztikai szektor a lehetőségeihez képest leginkább kihasználatlan ágazat a gazdaságban, ezért a leggyorsabb beavatkozási területként került megjelölésre a 2011-2025 időszakra vonatkozó Haynald Városfejlesztési Terv keretében, melynek főbb pontja az alábbiak:

- Turisztikai Desztináció Menedzsment (TDM) szervezet megalakítása,
- „Kalocsa Szíve” kiemelt turisztikai attrakciófejlesztési program,
- Magyar Zarándokút szerepe Kalocsa turisztikai koncepciójában,
- Szálláshelyfejlesztés.

A gazdasági program 2015 – 2019. közötti időszakra kiemeli, a településfejlesztési célokat, a helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztését, gazdaságélénkítő és népességmegtartó intézkedéseket, az infrastrukturális, az egészségügyi és szociális fejlesztéseket, a művelődés, kultúra, sport- és szabadidős tevékenységek fejlesztését, mely intézkedések közvetve segítik az esélyegyenlőség biztosítását (nemzeti és etnikai kisebbséghez tartozók, különös tekintettel a roma kisebbséghez tartozók, a fogyatékkal élők, valamint az idős emberek esélyegyenlőségének javítását, a munkanélküliség visszaszorítását, az elvándorlás csökkentését). A város Gazdasági programját a Képviselő-testület 101/2015. (IV. 23.) határozatával fogadta el.

2.1.5 Haynald Városfejlesztési Terv Kalocsa megújulásának programja 2011 – 2025.

A program egy 15 évre szóló cselekvési tervet jelent, amelynek végcélja, akcióprogramokon keresztül (zöldgazdaság-fejlesztés, turizmus-fejlesztés, gazdaságfejlesztés és innováció, infrastruktúra-fejlesztés, intézmények fejlesztése, humán erőforrás fejlesztés), hogy Kalocsa város, a lakóinak otthon és megélhetést biztosító, vendégeinek maradandó élményt nyújtó, a változó környezethez alkalmazkodó, 1000 éves múltjához méltóan sikeres várossá váljon. A Haynald Városfejlesztési Tervet a Képviselő-testület 16/2012. (I. 19.) határozatával fogadta el.

2.1.6 Zöld Kapu Program

A Program egy olyan, 15 évre szóló cselekvési tervet jelent, mely ezen idő elteltéig függetleníti a Várost mind az energiaellátás szempontjából, mind az élelmiszerellátást tekintve. A Program három alappilléren nyugszik, úgy, mint a zöldgazdaság-politikai intézményrendszer, a zöld tudásbázis intézményrendszer, valamint a zöldgazdaság beruházási intézményrendszer.

A zöldgazdaság-politikai intézményrendszer olyan cselekvési területeket fog össze, mint a pályázati koordinációs csoport létrehozása és működtetése, zöldgazdaság-fejlesztési környezetvédelmi pénzügyi alap létrehozása, területgazdálkodás, zöld közbeszerzési rendszer működtetése, közterület, környezetfelügyelet megszervezése, zöld adópolitika kialakítása, alapfokú oktatási programok, egészség megőrzési program összeállítása és megvalósítása, kapcsolódó jogszabályalkotás, vízbázisvédelmi program kialakítása.

A zöld tudásbázis intézményrendszerének kialakítására különös hangsúlyt kívánunk fektetni, tekintettel arra, hogy problémáink megoldásának kulcsát leginkább a tudatformálásban, ismeretterjesztésben, nevelésben látjuk. Ezen a területen az általános lakossági tudatformáló kampányokon túl, a szakképzés, valamint szakmai szövetségek kialakítása jelent prioritást programunkban. Meg szeretnénk honosítani a lakossági energia megtakarítási számla intézményét, továbbá ki szeretnénk alakítani a klímaváltozás társadalmi alkalmazkodási programunkat, valamint a Zöld Infótechnológiai adatbázis üzemeltetést.

A zöldgazdasági beruházási intézményrendszer keretén belül kívánjuk intézményeink üzemeltetését energetikai szempontból hatékonyabbá tenni, energiatermelési centrumokat kialakítani, az ökoturizmust fellendíteni, zöld munkahelyeket teremteni, a közlekedést környezetbaráttá, ha úgy tetszik fenntarthatóvá tenni, továbbá a helyi élelmiszer-termelést és értékesítést ösztönözni és támogatni.

2.1.7 Helyi Közösségi Fejlesztési Stratégia 2014-2020.

A projekt tartalmának bemutatása:

A megítélt 250 M Ft összegű támogatás felhasználásával Kalocsa Város közösségi évtizedes álmának megvalósulása, beteljesülése válhat valóra a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program jóvoltából, ahol lehetőséghez jutnak a közösségvezérelt helyi fejlesztések (CLLD) az Európai Unió támogatásával.

A Közösen Kalocsáért Helyi Közösség névre keresztelt helyi akciócsoport (HACS) a tervezett fejlesztéseket az „Értékeink mentén” c. helyi közösségi fejlesztési stratégiában (HKFS) gyűjtötte össze.

A stratégia elkészítése során megvalósult szerteágazó ötletgyűjtés eredményeként láthatóvá vált, hogy a fejlesztések érintettjei, a célcsoport a város teljes lakosságát, a város teljes közigazgatási területét magába foglalja. Kalocsa Magyarország egyik legrégebbi és legsokoldalúbb városa, felsorolni is nehéz, milyen rengeteg értékkel rendelkezik, ezért nem volt kérdés, hogy ezek megőrzése, jövőbe örökítése került a stratégia középpontjába, ötvözve a jelen kihívásaival, a ma emberének igényeivel. Ezeréves érseki székhely, egykoron katonaváros, iskolaváros, két hungarikumnak is helyt adó település, melyek egyrészt a mezőgazdasághoz köthetők a paprika révén, másrészt a hagyományörzéshez kapcsolható a népművészet, a világhíres kalocsai minta jóvoltából. Gazdag múltunk kötelezi arra a ma lakosságát, a ma nemzedékét, hogy híres őseink még híresebb hagyományait, értékeit továbbörökítsük gyermekeink, unokáink számára, hogy mindennapi életük során is megtapasztalják azt, amit mások csak a történelem-könyvekből ismerhetnek. Stratégiánk címe, mottója, jövőképe nem is lehet más, mint „Értékeink mentén” melyet „Közösen Kalocsáért” kíván megvalósítani a HACS tagsága.

Értékeink megőrzését az infrastruktúra és az egyéb tevékenységek (képzések, rendezvények, programok) terén kívánjuk elérni:

- Szabadtéri és fedett rekreációs-, kulturális-, és sportcélú közösségi terek létrehozása, minőségi fejlesztése
- Helyi közösségi kezdeményezések, programok, rendezvények, versenyek, vetélkedők, fesztiválok támogatása rekreációs, kulturális, sport vagy gazdaságfejlesztési céllal
- Képzések, tanfolyamok, workshopok, tudásmegosztó fórumok támogatása rekreációs, kulturális, sport vagy gazdaságfejlesztési céllal

A stratégia megvalósítása eredményeként nő a szabadtéri és fedett közösségi terek nagysága, javul a közösségi terek minősége, elérhetősége, felszereltsége, az ott nyújtott szolgáltatások, programok, rendezvények választéka. Eredményként jelentős kihasználtság-növekedést, látogatottság-emelkedést várunk a közösségi élet további erősödése, élénkülése kíséretében. A stratégia a közösségi és civil, kulturális irányok mellett gazdasági célokat is felkarol, mellyel a város egészét megszólító fejlesztési elképzelés valósulhat meg, összefogva a társadalom legkülönbözőbb szegmenseit egy tudatos, hosszú távú, széleskörű együttműködés keretében.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Kalocsa, mint a Kalocsai Járás székhelye figyelemmel van a járáshoz tartozó településeken az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenységekre. Szervezetei, intézményei révén támogatja a környező települések esélyegyenlőségi törekvéseit.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény, valamint a Klebelsberg Intézményfenntartó Központról (a továbbiakban: KLIK) szóló 202/2012. (VII.27.) Kormányrendelet meghatározta a köznevelési rendszerben elfoglalt helyét és a köznevelés fejlesztés tervezését, az intézmények fenntartását és működését.

A Bajai Tankerületi Központ illetékességi területe Bajai, Bácsalmási és a Kalocsai járás, illetékességi köre a területén működő állami fenntartású általános iskolák, a művészeti iskolák és középiskolák (kivéve a szakiskolák, szakközépiskolák és kollégiumok) fenntartása, illetve amennyiben az önkormányzat a működtetést is átadta az államnak, akkor működtetése.

2.2.1 Térségi egészségügyi feladat ellátás

A közel 200 éve alapított kalocsai kórház a városi önkormányzat tulajdonában álló, bővített alapszakmák, aktív és krónikus fekvő- és járó beteg szakellátást nyújtó intézmény, melynek 2012. május 1-től tulajdonosa a Magyar Állam, az irányító funkciót a GYEMSZI látja el. A Bács-Kiskun Megyei Kórházzal történő integráció keretében, a beruházás kapcsán diagnosztikai műszerek kerültek beszerzésre. Pályázati támogatásból megújult a sürgősségi osztály, a szakrendelők jelentős része.

Területi ellátási kötelezettsége az alapszakmák (belgyógyászat, sebészet, szülészeti-nőgyógyászat), továbbá az ideggyógyászat és a pszichiátria esetében 72 ezer lakos, míg a tüdőgyógyászat, rehabilitációs és a krónikus ellátások esetében kiterjedtebb, egyes tüdőbetegségek (tbc) tekintetében meghaladja a 300 ezer főt. Az ellátási struktúra illeszkedik a szükségletekhez, az alapszakmák matrix-ba szervezettek. 424 ágyon (ebből 204 aktív és 220 krónikus-rehabilitációs ágy) évente közel 20 000 fekvőbetegot látnak el a kalocsai kistérségből és további településekről, illetve pszichiátriai, tüdőgyógyászati betegségek gyógyítása esetében lényegesen nagyobb a beutalási körzet.

A sürgősségi ellátás a baleseti sebészet beindítása és a közelmúlt fejlesztésének eredményeképpen, 2012. júliusától osztálystruktúrában működik. Az évi mintegy 300 ezer járó-beteg gyógyítása, gondozása a szakrendeléseken történik.

A kórház épületállománya a rekonstrukciónak köszönhetően nagyrészt felújított, a központi technológiai tömb és a központi főépület kiválóan felszerelt intenzív osztállyal, korszerű műtőkkel, szülőszobákkal és hotelszolgáltatással fogadja betegeket.

Az új Széchenyi Terv keretében megvalósult TIOP 2.2.6-12/1B-2013-0013 azonosítású számú projekt keretében 1,1 milliárd forint értékű fejlesztés valósult meg a kalocsai intézményben, mely a megyei és a kalocsai kórház integrációjának erősítését segítette.

Az integrációs program keretében a sürgősségi ellátás és a digitális radiológia infrastruktúrájának korszerűsítésével, a központi betegfogadó és kiszolgáló terek kialakításával, az informatika területén is jelentős fejlesztés valósult meg a kalocsai Szent Kereszt Kórházban. A műszerállomány folyamatosan megújuló, valamennyi minimumfeltételt kielégíti.

A Szent Kereszt Kórház épületébe 2016. év utolsó napjaiban emelték be, majd végleges helyére került a régen várt CT berendezés. A komputertomográf (CT) szolgálja a beutalási körzetben élő betegek egészségét. A CT használatba vételével régi álma valósult meg a Kalocsa környéki betegeknek, akik korábban még Bajára, Kecskemétre, távolabbi városokba utaztak az egyébként is költséges vizsgálatra.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Rendelkezésre álló adatok:

- Népszámlálásra vonatkozó adatok,
- Központi Statisztikai Hivatal adatai,
- Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adatai,
- Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TeIR),
- Bajai Tankerületi Központ adatai,
- Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kalocsai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályának adatai,
- Kalocsa Integrált Városfejlesztési Stratégia (IVS),
- Kalocsa Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája (ITS)
- Kalocsa Város Önkormányzatának Gazdasági Programja,
- Esélyegyenlőség szempontjából releváns önkormányzati rendeletek,
- Kalocsa Város Önkormányzatának Szociális Szolgáltatási Konceptiója,

Adat hiányok:

- jövedelmi és vagyoni helyzetre vonatkozó adatok,
- aktuális foglalkoztatási, munkanélküliségi adatok, Kalocsa városra vonatkozóan, az esélyegyenlőségi jogszabály által megkívánt részletességben,
- romák számára, korcsoportjára, aktivitására vonatkozó adatok,
- munkahelyi zaklatásra vonatkozó adatok,
- munkáltatók esélyegyenlőségi célcsoportra vonatkozó adatai

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység többdimenziós jelenség, amely megmutatkozik többek között a nagyon alacsony képzettségben és foglalkoztatottságban, az ebből következő súlyos megélhetési zavarokban, kihat az elemi lakhatási, táplálkozási körülményekre, az érintettek egészségi állapotára, stigmatizál és kirekesztéshez vezet. Mindez együtt szükségszerűen eredményezi az újratermelődés, a generációkra történő átörökítés magas valószínűségét.

Szegénységről beszélhetünk, ha emberek *„nem rendelkeznek elég erőforrással ahhoz, hogy úgy táplálkozzanak, olyan társadalmi gyakorlatokban vegyenek részt és olyan körülmények, illetőleg felszereltség mellett éljenek, ami szokásos, vagy legalábbis széleskörűen elfogadott és helyesnek tartott abban a társadalomban, amelyben élnek.”*(Townsend).

A mélyszegénység jobbára jövedelmi egyenlőtlenségből fakadó elkülönülés és már nem csak a cigányokról szól. A munkanélküliek-, valamint a szociális segélyben részesülők számát elemezve, megállapítható, hogy egyre többen csak annyi jövedelemhez jutnak, hogy az életüket fenntartsák.

A szegénység szinonimájaként gyakran használják a „depriváció” szót, mely Andorka Rudolf meghatározása szerint azt jelenti, hogy a „deprivált személy vagy család nélkülöz valamit, ami az adott társadalomban a nagy többségnek rendelkezésére áll, vagy amit az adott társadalomban mindenki számára kívánatos, elérendő minimumnak tartunk”. Azt is állítja, hogy a „szegénység nemcsak alacsony jövedelmet jelent, hanem hozzájárul a szegények egészségi állapotának romlásához; a szegény családok gyermekeinek rossz fejlődési feltételeihez, iskolai sikertelenségéhez; a lelki betegségek és deviáns viselkedés gyakoriságának növekedéséhez”. A szegénység szinonimájaként szokás még említeni a „hátrányos helyzetet” és a „többszörösen hátrányos helyzet” is.

A szegénység társadalmi kirekesztéshez vezet, fennmaradásához pedig a tartós munkanélküliség járul hozzá a legnagyobb mértékben. A roma népesség a többségtől eltérő hátrányokkal, a kirekesztődés veszélyével szembesül. Munkahelyi esélyegyenlőtlenségük legfőbb oka az alulképzettség.

Az Európai Unióban a szegénység mérésére egységes indikátorrendszert használnak, melynek alapjait a tagországok állam- és kormányfői a 2001-ben fogadtak el. Az indikátorrendszer jelenleg négy területet fog át, melyek egyrészt a gazdasági, társadalmi és demográfiai változásokat mérik, továbbá a társadalmi befogadásra, a nyugdíjakra és az egészségügyi helyzetre vonatkoznak.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között szocializációs különbségek, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és gyakran súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A mélyszegénység hatása a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakóközösség (a szegények több mint fele községekben él). Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik (Stratégia 2011)

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma.

Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak kíméletlen érvényesülése miatt.

A magyarországi cigányok létszámának megállapítására vonatkozóan a korábbi századokban több összeírás történt, azonban az adatok meglehetősen ellentmondásosak, ennek köszönhető, hogy a népszámlálási statisztikákban is rendkívül hiányosan szerepelnek. Mivel perifériára szorultan élnek, nehezen elérhetőek, egyértelmű paraméterekkel nem is meghatározható, kik ők.

A CIGÁNY KISEBBSÉGRE VONATKOZÓ NEMZETISÉGI ADATOK A NÉPSZÁMLÁLÁSOKBAN

<i>(1949-2011) Év</i>	
<i>Cigány nemzetiség</i>	
<i>1949</i>	<i>37.598</i>
<i>1980</i>	<i>6.404</i>
<i>1990</i>	<i>142.683</i>
<i>2001</i>	<i>190.046</i>
<i>2011</i>	<i>308.957</i>

(Forrás: MAGYARORSZÁG NEMZETISÉGI ADATAI. BUDAPEST, KSH)

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A lakosság jövedelmi, vagyoni helyzetére vonatkozó adatokkal nem rendelkezünk, csak feltételezni tudjuk az önkormányzat által nyújtott települési támogatások statisztikájából. Az önkormányzat által, valamint a normatív alapon az Szt. és a Gyvt. alapján biztosított ellátások jövedelmi jogosultsági feltételeként a mindenkori öregségi nyugdíjminimum (mely 2007. óta változatlanul 28.500 Ft) meghatározott százaléka a jogszabályi feltétel.

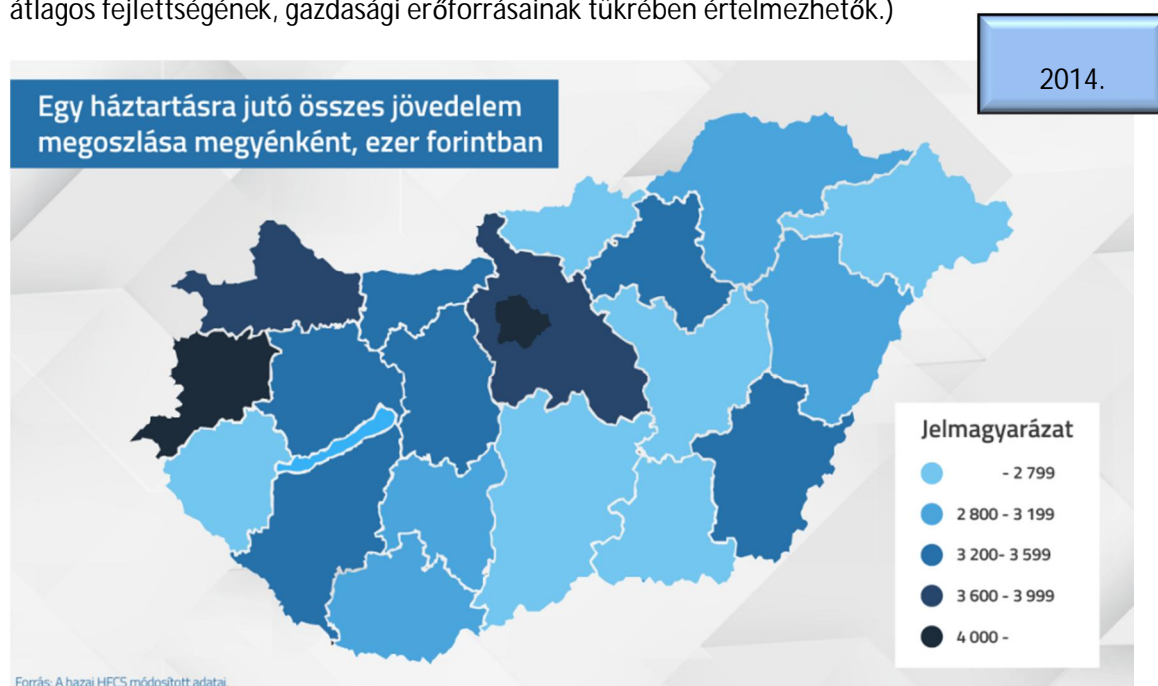
Az MNB elkészítette az eddigi legátfogóbb felmérést a háztartások tényleges vagyoni helyzetéről. A tanulmány újdonsága, hogy összeillesztették a mikro- és a makroadatokat, a nemzetközi és a hazai statisztikákat, illetve a KSH 2014-es első hazai vagyonszámítás eredményeit is feldolgozták. Így sokkal pontosabb képet lehet kapni a háztartások tényleges vagyoni helyzetéről, a vagyon értékéről és területi eloszlásáról.

A háztartások éves jövedelme, illetve nettó vagyona szerinti területi eloszlása:

A korrigált adatok szerint a legnagyobb átlagos jövedelemmel rendelkező háztartások 2014-ben

- a fővárosban, illetve Vas megyében találhatóak (átlagosan 4,3 és 4,6 millió forint)
- őket Győr-Moson-Sopron (3,9 millió forint), továbbá Pest megye (3,6 millió forint) háztartásai követik
- a legkisebb – 2,8 millió forint alatti – átlagos háztartási jövedelmeket Bács-Kiskun, Csongrád, Jász-Nagykun-Szolnok, Nógrád, Szabolcs-Szatmár-Bereg és Zala megyében regisztrálták.

A legmagasabb és a legalacsonyabb átlagos jövedelemmel rendelkező megye adata között közel kétszeres különbség mérhető. (Regionális különbségek természetesen az adott területi egység átlagos fejlettségének, gazdasági erőforrásainak tükrében értelmezhetők.)

Kalocsa városban biztosított szociális ellátási formák, valamint a támogatásban részesítettek száma:

	Lakásfenntartási támogatás	Rendkívüli települési támogatás	Gyógyszer támogatás	Temetési költséghez támogatás	Köztemetés
2014.	426	83	-	13	22
2015.	300	21	40	14	27
2016.	380	65	45	13	27
2017.	221	82	41	7	25

A háztartások kiadásai között jelentős összeget képviselnek a rezsi költségek, melynek kompenzálására szolgált a lakásfenntartási támogatás, ez az ellátás 2015. március 1-től, az Szt. szerinti formában és finanszírozásban már nem állapítható meg. Kalocsa Város Önkormányzata ezen időpontot követően is lehetőséget biztosít települési támogatás keretében lakásfenntartási támogatás igénybevételére – megtartva az Szt.-ben, a hatályon kívül helyezést megelőzően foglalt szabályozást – azonban, központi támogatás hiányában az adható támogatás mértékét csökkenteni kellett (a lakásfenntartási támogatás legmagasabb havi összege 4.500 Ft).

A támogatást igénylők között sok a roma származású család. A roma népesség a többségtől eltérő hátrányokkal, a kirekesztődés veszélyével szembesül. Munkahelyi esélyegyenlőtlenségük legfőbb oka az alulképzettség.

2015. március 1. napjától a helyi önkormányzat már nem adhat ki közgyógyellátási igazolványt. Az igazolványok kiadására (alanyi és normatív) a járási hivatal jogosult. A jogszabály módosításával szűkül az igazolványban részesülő személyek száma.

Azonban a szociálisan rászorult személyek részére, egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához, kiadásainak csökkentéséhez, a Képviselő-testület települési támogatás formájában gyógyszer-támogatást biztosít. Ezen ellátási formánál - központi finanszírozás hiányában – jelentősen csökkent a gyógyszerkeret havi összege (3.000 Ft/hó).

Az utóbbi években megfigyelhető, hogy a lakosság számának csökkenése ellenére a köztemetések száma közel azonos. A munkanélküli, vagy közfoglalkoztatott családok anyagi helyzete sok esetben nem teszi lehetővé, hogy családtagjaik temetéséről gondoskodjanak.

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015. évben jelentős mértékben átalakult.

Az átalakítás **fő** elemei:

- az állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatai élesen elválasztásra kerültek:
 - egységesedtek a segélyezéssel kapcsolatos hatáskörök;
 - módosult a szociális törvény alapján kötelezően biztosítandó ellátások köre;
 - bővült az önkormányzatok mozgástere az általuk nyújtott ellátások meghatározásában.
- átalakult a finanszírozás rendszere.

A fő szabályozási elemek március 1-jén léptek hatályba. A törvénymódosítással, az eddig nyújtott támogatások nagy részének szabályozása kikerült az Szt., valamint annak végrehajtására kiadott, a pénzbeli és természetben szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól szóló 63/2006. (III. 27.) Kormányrendeletből.

Az önkormányzatok által biztosított ellátás neve egységesen települési támogatás lett. E támogatás keretében az önkormányzatok az általuk támogatandónak ítélt élethelyzetekre nyújthatnak támogatást.

A segélyezési rendszer 2015. március 1-jei átalakításával összefüggésben az állam és az önkormányzatok közötti feladat-megosztás a szociális ellátások biztosítása területén átalakult.

Az önkormányzatok saját hatáskörben dönthetnek, hogy 2015. március 1-től milyen támogatásokat folyósítanak, ezek biztosítása az önkormányzatok költségvetési felelőssége. A helyi szociális feladatok ellátására a központi költségvetés támogatást biztosít azon önkormányzatok számára, amelyek esetében az egy főre jutó adóerő-képesség nem haladja meg a 32.000 Ft-ot. Önkormányzatunk jogosult a támogatás igénybevételére, azonban ez az összeg nem nyújt fedezetet az eddigi, az Szt. alapján biztosított ellátások változatlan esetszámában és összegben történő finanszírozására. Az önkormányzatnak lehetősége lenne a szociális támogatások növelése érdekében helyi adók bevezetésére, azonban – figyelemmel a lakosság jövedelmi viszonyaira - Kalocsa Város Képviselő-testülete a szociális támogatások forrásának növelésére helyi adót nem vetett ki.

A szociális ellátások értékhatára, illetőleg a támogatás mértéke az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének meghatározott százalékában van megállapítva. Az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összege jelenleg is, változatlanul 28.500 Ft/hó. Az öregségi nyugdíjminimum változatlan összege (28.500 Ft) miatt egyre többen szorulnak ki a szociális ellátásokból, ami tovább nehezíti a szociálisan hátrányos helyzetű családok megélhetését.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

Nyilvántartott álláskeresők: a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ) nyilvántartásában lévő álláskereső, az a személy, aki a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik, oktatási intézmény nappali tagozatán nem folytat tanulmányokat, öregségi nyugdíjra nem jogosult, rehabilitációs járadékban nem részesül, az alkalmi foglalkoztatásnak minősülő jogviszony kivételével munkaviszonyban nem áll, egyéb kereső tevékenységet sem folytat, és elhelyezkedése érdekében az állami szervvel együttműködik, és akit az állami foglalkoztatási szerv álláskeresőként nyilvántart.

A Központi Statisztikai Hivatal közétette a magyar munkanélküliségre és foglalkoztatottságra vonatkozó legfrissebb adatokat. Ebből kiderül, hogy a 2017. szeptember–novemberi időszakban a munkanélküliek átlagos létszáma az egy évvel korábbihoz képest 30 ezer fővel, 178 ezerre csökkent.

Ez azt jelenti, hogy a munkanélküliségi ráta 3,8 százalékos. A férfiakat alacsonyabb munkanélküliségi ráta jellemezte, mint a nőket, esetükben a javulás mértéke is nagyobb volt. A 15–74 éves férfiak körében 23 ezer fővel, 87 ezer főre csökkent a munkanélküliek száma (3,4 százalék). A nők esetében a változás kisebb mértékű volt, a munkanélküliek száma 7 ezer fővel, 91 ezer főre (4,3 százalék).

A munkanélküliség átlagos időtartama 16,3 hónap volt; a munkanélküliek 42,5 százaléka legalább egy éve keresett állást, vagyis tartósan munkanélküli volt.

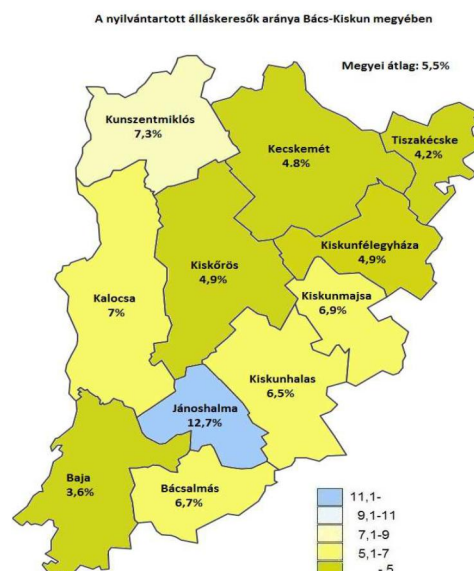
A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adminisztratív adatai szerint a nyilvántartott álláskeresők létszáma 5,7 százalékkal, 258 ezer főre csökkent.

Kiderült az is, hogy a 2017. szeptember–novemberi időszakban a foglalkoztatottak átlagos létszáma 4 millió 450 ezer fő volt, 36 ezer fővel több, mint egy évvel korábban.

A 15–64 évesek foglalkoztatási rátája 68,8 százalékra emelkedett.

A 20–64 éves korcsoport esetében – amely az Európa 2020 stratégiában meghatározott foglalkoztatási célok alakulásának megfigyelési köre – a foglalkoztatási ráta 1,4 százalékponttal.

Bács-Kiskun megye 2017. évi adatai:

Bács-Kiskun megyében, 2017 decemberében az előző hónaphoz képest és egy év távlatában is csökkent a nyilvántartott álláskeresők száma. A zárónapon 13224 fő nyilvántartott álláskereső szerepelt a regiszterben, az egy hónappal korábbi állapothoz képest 383 fővel, az egy évvel ezelőtti helyzethez viszonyítva 1218 fővel (8,4%-kal) kevesebb.

Az év tizenkettedik hónapjában a nyilvántartott álláskeresők aránya (a gazdaságilag aktív népesség százalékában) 5,5% volt a megyében. Ez a múlt havinál 0,2 %-ponttal, az egy évvel korábbinál pedig 0,7%- ponttal alacsonyabb.

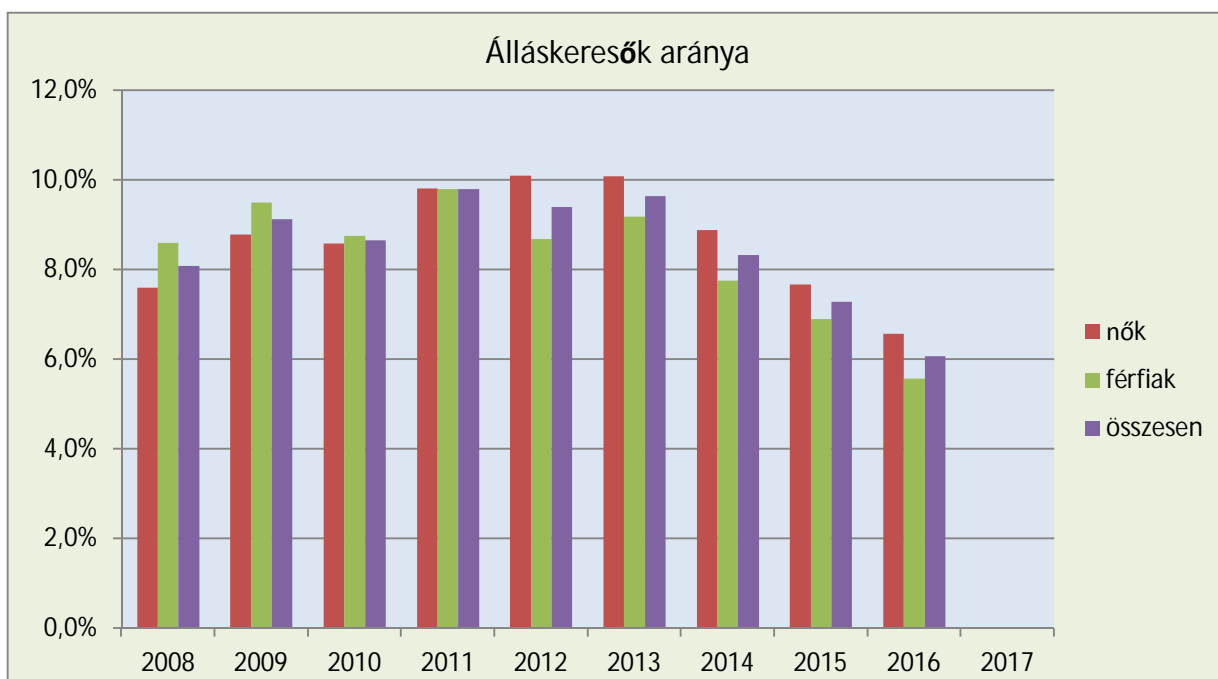
A nyilvántartott álláskeresők aránya decemberben Jánoshalma (12,7%), Kunszentmiklós járásban (7,3%) volt a legmagasabb a megyében. A munkanélküliség mértéke legalacsonyabb Baja (3,6%) és Tiszakécske (4,2%) térségeken volt.

Kalocsa városának adatait az alábbi táblázat és diagram szemléltetik:

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	6357	6146	12503	483	7,6%	529	8,6%	1012	8,1%
2009	6285	6071	12356	552	8,8%	577	9,5%	1129	9,1%
2010	6223	6009	12232	534	8,6%	526	8,8%	1060	8,7%
2011	6143	5949	12092	603	9,8%	583	9,8%	1186	9,8%
2012	6042	5889	11931	610	10,1%	512	8,7%	1122	9,4%
2013	5948	5775	11723	600	10,1%	531	9,2%	1131	9,6%
2014	5853	5685	11538	520	8,9%	441	7,8%	961	8,3%
2015	5710	5589	11299	438	7,7%	386	6,9%	824	7,3%
2016	5633	5515	11148	370	6,6%	307	5,6%	677	6,1%
2017			0	310	#####	260	#####	570	#####

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Kalocsa Városának egyik legnagyobb problémája a munkanélküliség kezelése. Az önkormányzat legfőbb célkitűzése a munkanélküliség kezelésére:

- munkahelyteremtés beruházás-ösztönzéssel.

A munkanélküliek száma azonban meglehetősen nagy ingadozásokat mutat mind az évek viszonylatában, mind pedig éven belül vizsgálva.

Kalocsa hosszú évek óta vesz részt a közmunkaprogramban, csökkentve ez által a munkanélküliséget, növelve a foglalkoztatottságot és a családok megélhetési lehetőségeit.

Az önkormányzat és intézményei engedélyezett létszámának alakulása az utóbbi években erőteljesen lecsökkent, míg 2012. évben a költségvetési létszámkeret 1 438 fő volt, addig jelenleg 315 fő. 2018. év elején 59 fő a Polgármesteri Hivatalban, 92 fő a Szociális központban, 78 fő az óvodákban és bölcsődében, 30 fő a Kulturális Központban és Könyvtárban, 14 fő a Visky Károly Múzeumban és a Közétkeztetési intézménynél 42 fő dolgozott.

Kimutatás, az intézmények 2018. évi dolgozói létszámáról

Intézmény	Munkaköri csoport megnevezése	Dolgozók száma
Kalocsai Polgármesteri Hivatal		
	ügyintéző/adminisztratív dolgozók	53
	fizikai dolgozók	6
Kalocsa Város Óvodája és Bölcsődéje		
	nevelési/egyéb adminisztratív dolgozók	54
	fizikai dolgozók	24
Szociális Központ		
	szociális tevékenységet végzők	87
	egyéb adminisztratív dolgozók	5
Kalocsa Kulturális Központ és Könyvtár		
	szolgáltató tevékenységet végzők	8
	kulturális/egyéb adminisztratív dolgozók	22
Viski Károly Múzeum		
	restaurátor/egyéb fizikai dolgozó	1
	kulturális/egyéb adminisztratív tevékenységet végzők.	13
Kalocsai Közétkeztetési Intézmény		
	szolgáltató tevékenységet végzők	36
	egyéb adminisztratív dolgozók	6
Mindösszesen:		315 fő

Bács-Kiskun megyei viszonylatban Kalocsán relatív magas a közfoglalkoztatottak száma, az utóbbi években egyre nő a számuk. A városvezetés évek óta részt vesz közfoglalkoztatási pályázaton. A program részeként képzések is zajlottak főként a munkaeszközök és berendezések kezelésének elsajátítása érdekében.

Kalocsán 2014-ben a munkaképes korúak száma az NFSZ statisztikája szerint 11 931 fő volt, és 8,21 százalékuk (937 fő) volt regisztrálva nyilvántartott álláskeresőként. Ez a szám 2017-ben 11 299 fő, illetve 527 fő regisztrált álláskereső 4,66 százalék volt, tehát 3 éves intervallumon belül 3,55 százalék, jelentős mértékű a változás.

Az országos mutatóktól való eltérés 2014-ben -1,75 százalék, ez 2017-ben 1,25 százalék, tehát az országos átlaghoz igazodva, a regisztrált álláskeresők számában növekedés figyelhető meg.

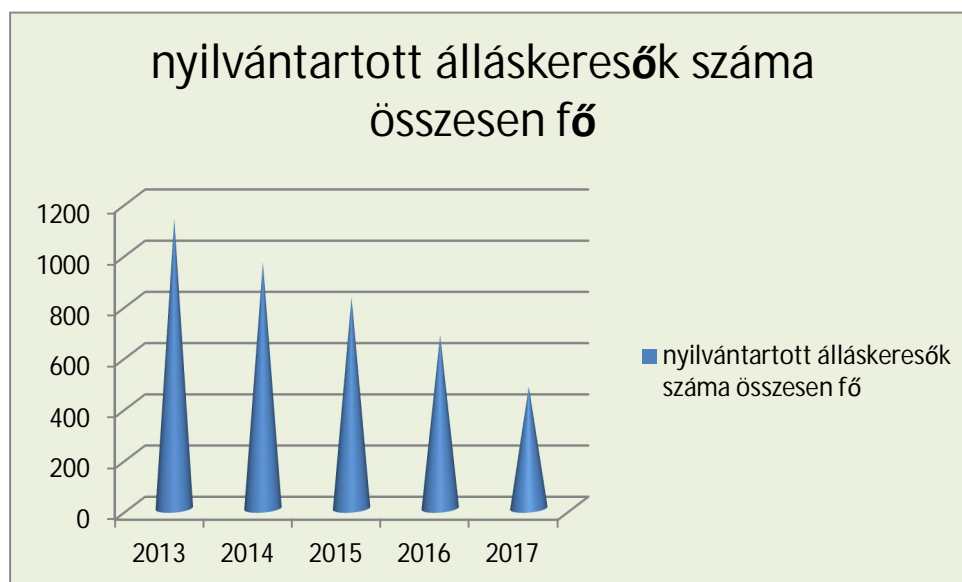
Forrás: NFSZ

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2013	2014	2015	2016	2017
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	1130,5	960,25	823,75	676,25	475
	%					
20 éves és fiatalabb	fő	31,75	26,5	24,5	25,25	17
	%	2,8%	2,8%	3,0%	3,7%	3,6%
21-25 év	fő	158,75	141,5	118,25	96,75	72,5
	%	14,0%	14,7%	14,4%	14,3%	15,3%
26-30 év	fő	159	119,5	97,75	71,25	46
	%	14,1%	12,4%	11,9%	10,5%	9,7%
31-35 év	fő	138,25	103	87	69,5	50,5
	%	12,2%	10,7%	10,6%	10,3%	10,6%
36-40 év	fő	130,75	132,25	105,25	79	44,5
	%	11,6%	13,8%	12,8%	11,7%	9,4%
41-45 év	fő	126,75	108,25	98,5	85,5	54,25
	%	11,2%	11,3%	12,0%	12,6%	11,4%
46-50 év	fő	122,25	100	84	70	45,75
	%	10,8%	10,4%	10,2%	10,4%	9,6%
51-55 év	fő	129	93	74,5	61,75	44
	%	11,4%	9,7%	9,0%	9,1%	9,3%
56-60 év	fő	112,75	104	82	67	41,5
	%	10,0%	10,8%	10,0%	9,9%	8,7%
61 év felett	fő	21,25	32,25	52	50,25	59
	%	1,9%	3,4%	6,3%	7,4%	12,4%

Forrás: TEIR

Az előző táblázat a regisztrált munkanélküliek számát mutatja, korcsoportonkénti megosztásban, 5 éves időintervallumban, melyből egyértelműen megállapítható folyamatos csökkenésük.

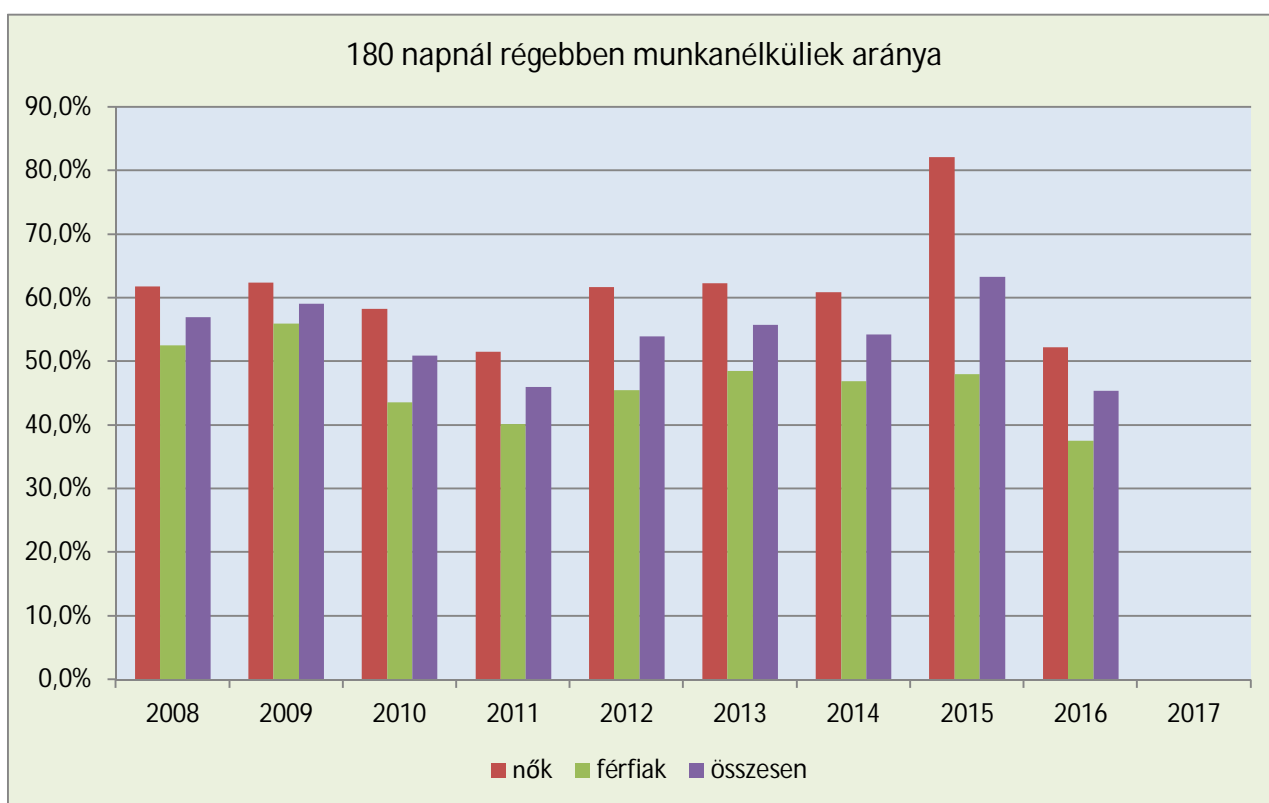

Tendenciaként megállapítható, hogy a nyilvántartott álláskeresők száma csökkent, így volt ez Kalocsa város esetében is. 2013 januárjában még 1100 fő felett volt a kalocsai álláskeresők száma, 2017 decemberére ez 500 alá csökkent, mellyel együtt csökkent természetesen az ellátásban részesülők száma is.

A 3.2.3. számú táblázat és grafikon a munkanélküliek, és a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek számát szemléltetik.

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	482,5	528,75	1011,25	298	278	576	61,8%	52,6%	57,0%
2009	551,5	576,75	1128,25	344	323	667	62,4%	56,0%	59,1%
2010	533,5	526	1059,5	311	229	540	58,3%	43,5%	51,0%
2011	603	582,5	1185,5	311	234	545	51,6%	40,2%	46,0%
2012	665	609	1274	410	277	687	61,7%	45,5%	53,9%
2013	496	447	943	309	217	526	62,3%	48,5%	55,8%
2014	468	426	894	285	200	485	60,9%	46,9%	54,3%
2015	302	371	673	248	178	426	82,1%	48,0%	63,3%
2016	293	256	549	153	96	249	52,2%	37,5%	45,4%
2017			0			0	#####	#####	#####

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kalocsai Járási Hivatala Foglalkoztatási Osztályának adata alapján 2017. évben az regisztrált álláskeresők számának alakulását mutatjuk be részletesen, nemenkénti, iskolai végzettség és ellátás szerint.

	Regisztrált álláskeresők száma zárónapon	Nemenként		
		Férfi	Nő	Nem
2017/Jan	KALOCSA	293	321	614
2017/Febr	KALOCSA	306	334	640
2017/Márc	KALOCSA	329	382	711
2017/Ápr	KALOCSA	287	330	617
2017/Máj	KALOCSA	253	337	590
2017/Jún	KALOCSA	256	304	560
2017/Júl	KALOCSA	252	303	555
2017/Aug	KALOCSA	252	293	545
2017/Szept	KALOCSA	254	299	553
2017/Okt	KALOCSA	224	286	510
2017/Nov	KALOCSA	227	275	502
2017/Dec	KALOCSA	254	273	527

Iskolai végzettség												
	ált. isk. végz. nélkül	ált. iskola	alapfokú	szakiskola	szakmunk.	gimn.	szak. középiskola	technikum	középfokú	főiskola	egyetem	felsőfokú
2017/Jan	34	151	185	20	217	42	104	12	395	24	10	34
2017/Febr	37	170	207	18	221	46	104	11	400	23	10	33
2017/Márc	41	210	251	21	228	56	113	10	428	22	10	32
2017/Ápr	37	172	209	18	204	51	99	11	383	17	8	25
2017/Máj	36	169	205	19	181	47	100	10	357	19	9	28
2017/Jún	34	148	182	15	182	48	92	15	352	16	10	26
2017/Júl	33	155	188	16	177	44	91	15	343	14	10	24
2017/Aug	30	155	185	14	178	43	85	15	335	13	12	25
2017/Szept	31	167	198	12	169	43	88	14	326	20	9	29
2017/Okt	31	146	177	16	154	38	81	16	305	21	7	28
2017/Nov	28	134	162	16	164	34	80	13	307	23	10	33
2017/Dec	29	137	166	14	185	36	86	11	332	20	9	29

	Ellátás					
	ellátás nélkül	álláskeresési járadék	álláskeresési segély III.	munkanélküli járadék	foglalkoztatás helyettesítő támogatás	Ellátás
2017/Jan	372	88	34		120	614
2017/Febr	391	71	37		141	640
2017/Márc	438	94	38		141	711
2017/Ápr	356	91	40		130	617
2017/Máj	332	88	41		129	590
2017/Jún	307	71	42		140	560
2017/Júl	322	61	42		130	555
2017/Aug	322	60	37		126	545
2017/Szept	333	69	35		116	553
2017/Okt	286	64	36		124	510
2017/Nov	282	69	37		114	502
2017/Dec	303	78	40		106	527

A táblázat adatai alapján megállapítható, hogy a regisztrált álláskeresők között a nők nagyobb számban szerepelnek, mely magyarázható azzal, hogy a közfoglalkoztatás a munka jellegéből adódóan elsősorban a férfiakat mozgósította. Az iskolai végzettség szerinti megoszlás alapján elmondható, hogy a regisztrált álláskeresők között a középfokú végzettséggel rendelkezők szerepelnek a legtöbben, majd az alacsony végzettséggel rendelkezők, de megjelentek a munkaerőpiacon a diplomások is.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

A városban a munkahelyek rendszerváltáskori megszűnését nem követte jelentősebb munkahelyteremtés. A fennmaradó és átalakuló munkahelyek túlnyomó része kapcsolódott és kapcsolódik jelenleg is a közszférához, illetve a szolgáltatási szektorhoz.

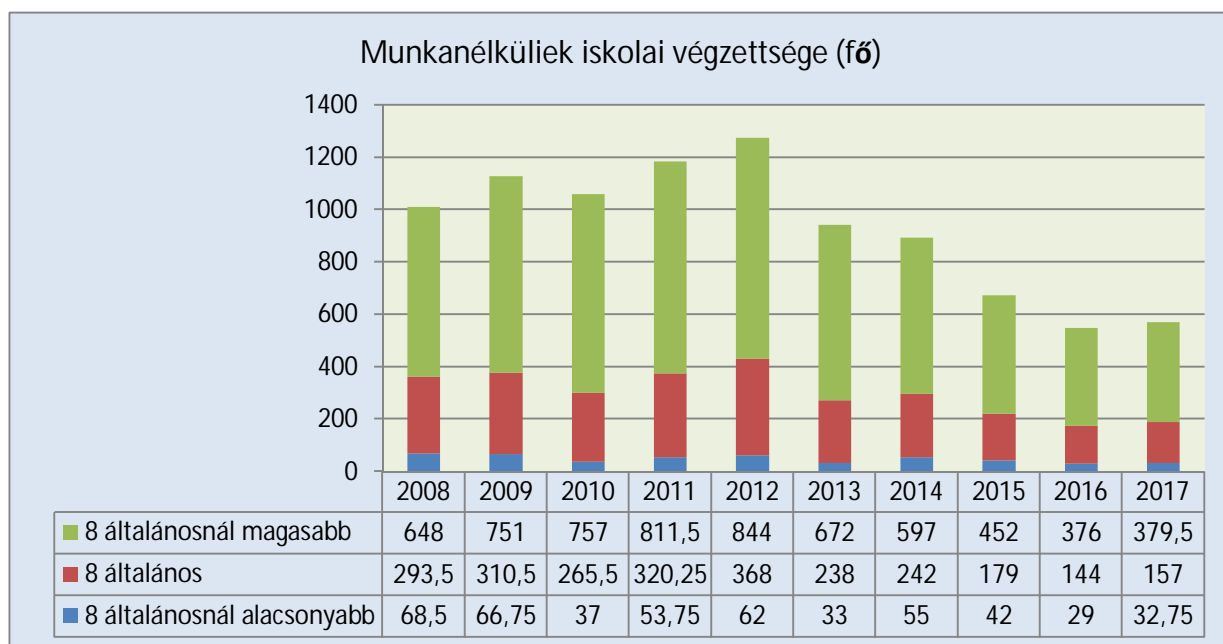
A legnagyobb létszámot felölelő munkáltatónak számít Kalocsa Város Önkormányzata, a Kalocsai Járási Hivatal, mely szervezetek közfeladatokat ellátó intézményeik által biztosítanak munkalehetőséget a város, és a térség aktív korú lakossága jelentős részének. Jelentős foglalkoztatónak számít még a Kalocsai Parkgondozó és Közszolgáltató Nonprofit Kft., a Fegyház és Börtön, a Gyermekotthon, a Kalocsai Járás Bíróság, az Ügyészség, továbbá a versenyszférába tartozó 3-4 vállalat. Említésre méltó aktív korút foglalkoztat még a katolikus egyház által üzemeltetett általános iskola és gimnázium. A további munkalehetőségeket a multinacionális cégek, valamint a helyi kisvállalkozások, családi gazdaságok biztosítják.

Az utóbbi évtizedben tovább folytatódott a munkalehetőségek csökkenése, mely nem csak a városban volt erőteljes, de a kistérség több településén vált kritikussá. Az agrárgazdaság, mint a kistérség településeinek egyik legfontosabb, olykor egyetlen gazdasági bázisa is folyamatosan átalakult. A szövetkezetek helyett a családi gazdálkodás kezdett meghonosodni. E tendenciák következtében a kistérség települései is erőteljesen Kalocsa városra lettek utalva. Megindult egyfajta elvándorlás is, elsősorban a fiatalabb korosztály esetében, akik a jobb lehetőségek reményében elsősorban a fővárosban valamint külföldön próbálnak munkát vállalni. A helyben maradó munkanélküli réteg az önkormányzatnak fontos feladatot jelent.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	fő	%	fő	%	fő	%
	2008	1010	68,5	6,8%	293,5	29,1%	648
2009	1128,25	66,75	5,9%	310,5	27,5%	751	66,6%
2010	1059,5	37	3,5%	265,5	25,1%	757	71,4%
2011	1185,5	53,75	4,5%	320,25	27,0%	811,5	68,5%
2012	1274	62	4,9%	368	28,9%	844	66,2%
2013	943	33	3,5%	238	25,2%	672	71,3%
2014	894	55	6,2%	242	27,1%	597	66,8%
2015	673	42	6,2%	179	26,6%	452	67,2%
2016	549	29	5,3%	144	26,2%	376	68,5%
2017	569,25	32,75	5,8%	157	27,6%	379,5	66,7%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Megállapítható, hogy a munkaerőpiacról történő kiszorulás összefügg a képzettséggel. Ezért nagyon hangsúlyos a felnőttoktatás kiszélesítése, hiszen a munkaerőpiachoz való rugalmas alkalmazkodás csökkenti az egyén tartós kirekesztődésének lehetőségét. Városunkban is láthatóak ilyen elmozdulások. Ennek ellenére a piacképes szakmák megszerzése érdekében, a képzésnél nagyobb hangsúlyt kell fektetni a szakmunkásképzésre és a szakiskolai képzésre.

c) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás, egyfajta meghatározás szerint, egy olyan általános esélyegyenlőségi és foglalkoztatási intézkedés, amely minden hátrányos helyzetű, de munkát vállalni kész és képes embert önálló jövedelemhez segít. A legtöbb embert a közfoglalkoztatás mozgatta meg.

A Belügyminisztérium közfoglalkoztatásra vonatkozó adatai szerint a közfoglalkoztatásban részt vevő személyek havi átlagos száma 145 445 fő volt 2018. áprilisban, amely 16,6 százalékkal alacsonyabb, mint egy évvel korábban. A következő 4 táblázat a közfoglalkoztatás alakulását szemlélteti országos, megyei, járási és település szinten.

Közfoglalkoztatásban részt vevők havi átlagos létszáma *									
Ország összesen	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017.év	2018. 01-04. hó			
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása	33 930	88 640	74 903	95 661	78 169	67 670			
Országos közfoglalkoztatási program támogatása	25 829	30 925	41 429	42 854	34 041	27 709			
Járási startmunka mintaprogram támogatása összesen	66 909	59 286	91 795	84 953	67 281	54 496			
-- Mezőgazdaság	18 488	31 041	37 183	33 611	26 147	21 014			
-- Belvizelvezetés	15 122	4 914	10 108	9 580	7 160	5 648			
-- Mezőgazdasági földutak karbantartása	8 967	2 951	6 823	6 416	4 837	3 804			
-- Bio- és megújuló energiafelhasználás	577	58	3 026	2 639	1 874	1 514			
-- Belterületi közutak karbantartása	8 751	3 780	11 606	10 728	9 757	8 163			
-- Illegális hulladéklerakók felszámolása	3 621	1 380	3 540	3 466	3 077	2 571			
-- Téli és egyéb értékteremtő közfoglalkoztatás	10 138	12 516	2 454	-	-	-			
-- Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás	1 102	2 613	17 055	18 326	14 025	11 327			
-- Egyéb startmunka mintaprogram	-	-	-	188	307	330			
-- Magas hozzáadott értékű program	-	-	-	-	97	127			
Mindösszesen	126 668	178 852	208 127	223 469	179 492	149 875			
Közfoglalkoztatási mutató	1,82%	2,58%	3,03%	3,38%	2,74%	2,29%			
Ellátásban nem részesülő álláskeresők száma zárónapon	284 797	233 679	194 933	153 719	132 437	125 243			
Álláskeresési ellátásban részesülő álláskeresők száma zárónapon	58 453	56 376	57 066	60 233	63 117	64 392			
Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő álláskeresők száma zárónapon	184 374	132 390	126 181	99 798	87 416	82 625			
Regisztrált álláskeresők száma zárónapon	527 623	422 445	378 181	313 782	282 970	272 260			
Nyilvántartott álláskeresők relatív mutatója	7,59%	6,12%	5,51%	4,75%	4,32%	4,16%			
Közfoglalkoztatási ráta	18,70%	28,29%	36,20%	41,59%	38,81%	35,50%			
Munkavállalási korú (15-64 éves) népesség száma	6 950 709	6 908 407	6 861 759	6 609 458	6 546 470	6 546 470			
1%	2%	3%	4%	5%	6%	7%	8%	9%	10%
11%	12%	13%	14%	15%	16%	17%	18%	19%	20%+

Közfoglalkoztatásban részt vevők havi átlagos létszáma *									
Bács-Kiskun megye	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2 017	2018 01-04. hó			
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása	1 647	4 138	3 051	4 054	3 127	2 522			
Országos közfoglalkoztatási program támogatása	1 812	2 204	2 611	2 649	2 344	1 974			
Járási startmunka mintaprogram támogatása összesen	2 313	1 713	3 057	3 428	2 843	2 396			
-- Mezőgazdaság	459	691	1 009	1 067	837	693			
-- Belvízelvezetés	328	108	344	338	272	222			
-- Mezőgazdasági földutak karbantartása	343	128	275	346	280	217			
-- Bio- és megújuló energiafelhasználás	70	3	138	145	114	101			
-- Belterületi közutak karbantartása	450	168	471	596	581	519			
-- Illegális hulladéklerakók felszámolása	157	54	221	236	198	167			
-- Téli és egyéb értékteremtő közfoglalkoztatás	455	527	90	-	-	-			
-- Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás	48	35	509	701	557	472			
-- Egyéb startmunka mintaprogram	-	-	-	-	0	0			
-- Magas hozzáadott értékű program	-	-	-	-	3	5			
Mindösszesen	5 772	8 055	8 720	10 131	8 314	6 892			
Közfoglalkoztatási mutató	1,57%	2,20%	2,41%	2,97%	2,47%	2,04%			
Ellátásban nem részesülő álláskeresők száma zárónapon	17 599	14 018	11 447	8 553	7 375	6 967			
Álláskeresési ellátásban részesülő álláskeresők száma zárónapon	3 083	3 022	2 978	3 157	3 479	3 489			
Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő álláskeresők száma zárónapon	9 654	7 507	7 750	5 264	4 156	3 598			
Regisztrált álláskeresők száma zárónapon	30 336	24 548	22 176	16 973	15 010	14 053			
Nyilvántartott álláskeresők relatív mutatója	8,24%	6,71%	6,12%	4,97%	4,45%	4,17%			
Közfoglalkoztatási ráta	15,55%	23,89%	28,97%	37,38%	35,64%	32,90%			
Munkavállalási korú (15-64 éves) népesség száma	368 271	365 823	362 309	341 463	337 042	337 042			
1%	2%	3%	4%	5%	6%	7%	8%	9%	10%
11%	12%	13%	14%	15%	16%	17%	18%	19%	20%+

Közfoglalkoztatásban részt vevők havi átlagos létszáma *									
Kalocsai járás	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2 017	2018 01-03. hó			
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása	201	603	328	414	322	270			
Országos közfoglalkoztatási program támogatása	280	363	370	359	293	246			
Járási startmunka mintaprogram támogatása összesen	712	454	774	823	701	622			
-- Mezőgazdaság	118	161	141	135	114	93			
-- Belvízelvezetés	132	36	77	91	94	83			
-- Mezőgazdasági földutak karbantartása	52	21	84	74	57	48			
-- Bio- és megújuló energiafelhasználás	49	2	29	42	35	32			
-- Belterületi közutak karbantartása	117	37	123	155	141	124			
-- Illegális hulladéklerakók felszámolása	18	7	64	79	62	52			
-- Téli és egyéb értékteremtő közfoglalkoztatás	200	177	52	-	-	-			
-- Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás	26	14	204	247	198	189			
-- Egyéb startmunka mintaprogram	-	-	-	-	0	0			
-- Magas hozzáadott értékű program	-	-	-	-	-	-			
Mindösszesen	1 193	1 420	1 472	1 595	1 316	1 138			
Közfoglalkoztatási mutató	3,25%	3,92%	4,13%	4,88%	4,10%	3,55%			
Ellátásban nem részesülő álláskeresők száma zárónapon	2 145	1 887	1 516	1 113	1 021	934			
Álláskeresői ellátásban részesülő álláskeresők száma zárónapon	326	348	358	395	428	459			
Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő álláskeresők száma zárónapon	951	748	746	513	405	364			
Regisztrált álláskeresők száma zárónapon	3 422	2 983	2 620	2 021	1 854	1 757			
Nyilvántartott álláskeresők relatív mutatója	9,33%	8,23%	7,34%	6,18%	5,78%	5,48%			
Közfoglalkoztatási ráta	25,82%	25,82%	36,62%	44,11%	41,51%	39,30%			
Munkavállalási korú (15-64 éves) népesség száma	36 688	36 233	35 685	32 695	32 083	32 083			
1%	2%	3%	4%	5%	6%	7%	8%	9%	10%
11%	12%	13%	14%	15%	16%	17%	18%	19%	20%+

Közfoglalkoztatásban részt vevők havi átlagos létszáma *						
Kalocsa Bács-Kiskun megye Kalocsai járás	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017	2018 01-04. hó
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása	55	133	41	92	102	88
Országos közfoglalkoztatási program támogatása	45	78	76	88	71	56
Járási startmunka mintaprogram támogatása összesen	149	170	253	229	164	142
-- Mezőgazdaság	23	33	15	2	2	2
-- Belvizek karbantartása	12	-	14	15	13	11
-- Mezőgazdasági földutak karbantartása	6	0	-	0	-	-
-- Bio- és megújuló energiafelhasználás	-	-	-	12	3	-
-- Belterületi közutak karbantartása	25	0	25	29	13	11
-- Illegális hulladéklerakók felszámolása	3	-	12	15	12	12
-- Téli és egyéb értékteremtő közfoglalkoztatás	79	136	42	-	-	-
-- Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás	-	1	145	155	121	107
-- Egyéb startmunka mintaprogram	-	-	-	-	-	-
-- Magas hozzáadott értékű program	-	-	-	-	-	-
Mindösszesen	248	382	370	409	338	286
Közfoglalkoztatási mutató	2,21%	3,25%	3,20%	3,88%	3,27%	2,76%
Ellátásban nem részesülő álláskereső száma zárónapon	664	594	471	357	337	316
Álláskeresői ellátásban részesülő álláskereső száma zárónapon	105	106	100	105	114	120
Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő álláskereső száma zárónapon	337	237	253	174	126	110
Regisztrált álláskereső száma zárónapon	1 106	937	824	636	577	545

Nyilvántartott álláskeresők relatív mutatója	9,87%	7,99%	7,14%	6,03%	5,59%	5,27%				
Közfoglalkoztatási ráta	18,30%	28,79%	31,58%	39,15%	36,92%	34,39%				
Munkavállalási korú (15-64 éves) népesség száma	11 210	11 014	11 538	10 542	10 329	10 329				
	1%	2%	3%	4%	5%	6%	7%	8%	9%	10%
	11%	12%	13%	14%	15%	16%	17%	18%	19%	20%+

Forrás: kozfoglalkoztatas.bm.hu

A települési önkormányzatok mellett a vízügyi igazgatóságok, az erdőgazdaságok, a közútkezelő országos programjai és a szociális földprogram is érintették, érintik térségünket.

A munkanélküliek közfoglalkoztatásában jelentős szerepet tölt be a Kalocsai Parkgondozó és Közszolgáltató Nonprofit Kft., a Kalocsai Vagyonhasznosítási és Könyvvezető Kft., valamint a közfoglalkoztatott személyek irányításával a Kalocsai Polgármesteri Hivatal Városüzemeltetési és Fejlesztési Osztálya. Foglalkoztatnak közmunkásokat az önkormányzati intézmények, a kórház, és az oktatási intézmények is.

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma
2010	371	222
2011	300	180
2012	259	155
2013	265	159
2014	339	nincs adat
2015	382	nincs adat
2016	452	nincs adat
2017	372	nincs adat

A közfoglalkoztatottak körében magas számban fordul elő a 8 általános vagy az alatti iskolai végzettség. Sok esetben kevés gyakorlati tapasztalattal és hiányos elméleti tudással bíró, számtalan esetben mentálisan sérült emberek végzik napi feladataikat. Jelentős segítséget jelent a városüzemeltetésben a szakmunkás, illetve szakiskolai végzettség jelenléte a közfoglalkoztatottak között. Természetesen itt rögtön felmerül a hatékonyság kérdése. Pontosabban az, hogy mennyire lehet jól végezni egy munkát, ha ilyen rövid ideig áll rendelkezésre az adott munkaerő.

A közfoglalkoztatottak nemek szerinti arányánál a megoszlás a férfiaknál mutat többletet, továbbá, hogy a 18-30 év közötti női korcsoport jelenléte alacsony. Az utóbbi években, ugyan nem jelentős számban, de megjelentek a munkanélküli közfoglalkoztatottak között a diplomások is.

Összességében elmondható, hogy a közfoglalkoztatások során jelentős munkanélküli tömeg került alkalmazásra. A közmunkaprogramok az egyént kimozdították egy megszokott létből, magasabb jövedelmet biztosítottak számára. A foglalkoztatottak közül többen bíznak abban és hiszik, hogy a közmunka esélyt teremthet számukra a későbbiek során a foglalkoztatónál való munkahely létesítésére illetve az adott munkakör betöltésére.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői

(pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A város társadalmi és gazdasági problémái közül a legsúlyosabb a munkanélküliség, valamint az új vállalkozások betelepülésének hiánya. A lakónépesség fogyása és a társadalom elöregedése egyre növekvő terheket idéz elő a szociális ellátásban. A fiatalok egy része más városban szerez felsőfokú végzettséget, ahonnan a diploma megszerzése után, munkalehetőség hiányában nem tér vissza Kalocsára. Jellemző folyamat a szakképzett fiatalok külföldre vándorlása is, mivel külföldön a szakképzettségük jobban hasznosítható és versenyképes a fizetés mértéke.

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyét elsősorban a gazdasági fellendülés, a munkalehetőségek hiánya akadályozza. Kalocsa város körzetközpont, az önkormányzat és az állam (oktatási intézmények, kórház) intézményein keresztül a legnagyobb foglalkoztató. A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyét a gazdasági fellendüléssel, beruházásokkal, új munkahelyek, vállalkozások létesítésével valamint további közmunkaprogramok megteremtésével lehetne biztosítani.

A hagyományokkal rendelkező mezőgazdasági termelés átalakult, a gépesítés következtében a kézi, munkaigényes terményfeldolgozás visszaszorulóban van, a fűszerpaprika termesztés helyét átvette a gabonatermesztés. Ennek következtében az alacsonyán képzett, kizárólag mezőgazdasághoz értő munkaerő felszabadult és próbál más szektorban elhelyezkedni. Kitérőt jelenthet a mezőgazdasági feldolgozóipar fejlesztése. A közmunkaprogramok, és más foglalkoztatási programok keretében történnek átképzések.

Kalocsa városa a – Bács-Kiskun megyén belül nagyobb területű és közepes népességű – Kalocsai járás központja. Fekvése a megyében nyugati, a megyeszékhelytől, Kecskeméttől mintegy 80 km-re délnyugatra található a Dunához közel. A város közszolgáltatásai, funkciói, foglalkoztatottsága miatt kiterjedt vonzáskörzettel rendelkezik, de a kistérség északi települései a Duna-hídnak köszönhetően Dunaföldvár vonzáskörzetébe is beletartoznak.

Egy 2015 júniusában hozott kormányhatározat a Tolna és Bács-Kiskun megyét összekötő dunaföldvári és a Szekszárdtól északra megépített híd után egy harmadik építmény megvalósítását tartalmazza. Ennek előkészítésére, vagyis a tervezői munka elvégzésére a központi költségvetés 870 millió forintot biztosított.

Az új hídnak kormányzati és helyi szinten is nagy jövőt szánnak általános gazdaságélénkítő hatásain túl is. Bár a jelenlegi tervek szerint a létesítményt és a hozzá kapcsolódó utakat 2021-22-ben, vagyis a Paks 2 projekt építkezésének megkezdése után adhatják át a forgalomnak, a hídnak, illetve a javuló közlekedési lehetőségeknek köszönhetően a Duna kalocsai oldalán élők könnyebben vállalhatnak munkát nem csak az építkezésen, de a működtetésben is. A hídnak köszönhetően akár a tágabb régióból is érkehetnek majd munkások az építkezésre. A tervezett nyomvonal: a dunántúli oldalon az M6 autópályától indulva Dunaszentgyörgyöt délről kerülve vág neki keleti irányba a Dunának, majd az új hídon át az alföldi oldalt Foktótól északra kerülve éri el, és csatlakozik az 512-es számú főút meglévő szakaszába, amely lehetővé teszi a Kalocsától két kilométerrel északra csatlakozást az 51-es főútba. Ha a híd és valamennyi rávezető út megépül, az jelentős előrelépés lesz a kerékpárt használók számára is, hiszen a hídon irányhelyes utakat alakítanak ki, ezzel az egész tervezett infrastruktúra kerékpáros barát lesz.

Közlekedés

A 2011. évi népszámlálási adatok alapján a helyben dolgozók és tanulók vannak a legnagyobb számban (a táblázatban helyi közlekedőkként szerepelnek), de ehhez hasonlítva számottevőnek mondható a bejárók száma is, mutatva Kalocsa fontos gazdasági és igazgatási szerepét a kistérségen belül.

Összesen kb. 3600 fő jár be ide, a munkahelyre és az iskolába ingázásban is Kalocsa a napi célpont sok szomszédos kistelepülés lakója számára. Ennél azonban nem nagyobb a vonzáskörzete, a járásközpontba távolabbról nem számottevő az ingázás.

Az eljárók száma számottevően alacsonyabb, és Foktő, Baja – mint Kalocsánál meghatározóbb térségi központ Bács-Kiskun megyében – Harta mellett az olyan relatíve távoli városokba is ingáznak a kalocsaiak, mint Szeged.

A helyi forgalomban a tömegközlekedés részaránya elenyészőnek mondható (sokkal meghatározóbb a személygépkocsi), az eljáróknál és főleg a bejáróknál a tömegközlekedés szerepe nagyon fontos, ezekben az irányokban nem az egyéni közlekedés a meghatározó az ingázásban. Elsősorban a tanulók közlekedése billenti a tömegközlekedés felé a módválasztást, mely – Kalocsa esetében az autóbusz – szinte minden irányban a legtöbb utast szállító mód; az eljáróknál a környékbeli kistelepülésekre ugyan a személygépkocsi, de a távolabbi városokba is a közösségi közlekedés a meghatározó közlekedési mód.

A helyközi autóbusz szolgáltatást túlnyomó többségben a Kunság Volán Zrt. látja el. A város rendelkezik közvetlen járatokkal mind Budapest (napi 17 induló járat, menetidő: 02:20-02:50 óra közötti), mind a megyeszékhely Kecskemét (napi 11 induló járat, menetidő: 01:49-02:40 óra közötti), mind a regionális központ Szeged (napi 6 induló járat, menetidő 02:20-03:00 óra közötti) felé. Közlekednek még járatok Baja, Dunaújváros, Eger és Szekszárd irányába is. A Kalocsai járás minden települése közúthálózaton elérhető. Az autóbusz állomáson, egy átlagos munkanapon mintegy 205 járat indul, vagy halad át.

Kalocsán nincs helyi autóbusz közlekedés, a településen belüli kapcsolatokat is a helyközi járatok biztosítják. Kalocsa helyközi megállóiban jellemzően óránként áthalad helyközi busz, a legfontosabb helyeken.

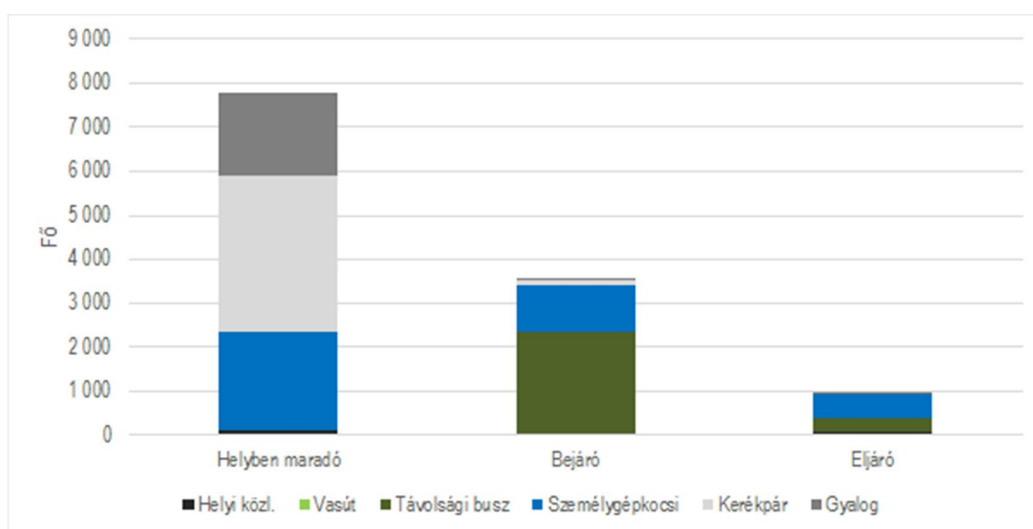
Foglalkoztatottak és tanulók napi munkába járásának adatai (2001 csak foglalkoztatottak):

Megnevezés	Összesen	Összesen	Személy- gépkocsival	Tömeg- közlekedéssel	Kerékpárral (gyalog)
	2001*	2011			
Helyi közlekedő	6 251	7 803	2 226	136	3 569 (1 872)
Bejáró (honnan:)	1 813	3 600	1 073	2 415	109
Bátya	..	408	191	178	39
Foktő	..	342	149	154	39
Dunapataj	..	308	44	264	0
Homokmégy	..	306	102	200	4
Miske	..	212	65	144	3
Eljáró (hová:)	698	1 015	529	453	23
Szeged	..	75	9	66	0
Foktő	..	73	60	8	5
Baja	..	68	14	47	4
Harta	..	57	36	21	0
Kiskőrös	..	51	44	7	0

Forrás: Népszámlálás 2001, 2011, KSH. - ITS

Az ingázási irányultsági mód szerinti megoszlást az alábbi ábra mutatja. Amellett, hogy a helyi utazásokban alacsony az autóbusz közlekedés szerepe és magas a személygépkocsi aránya, az egyéni közlekedés jellemzője Bács-Kiskun megyében és ezen belül Kalocsán is, hogy kiemelkedő a kerékpáros közlekedés aránya, a városon belüli közlekedésben, amit elősegít a kiterjedt kerékpárút hálózat. A helyi helyváltoztatásokban meghatározó a gyalogos közlekedés is.

Foglalkoztatottak és tanulók napi közlekedésének mód szerinti megoszlása irányultság szerint bontva

Forrás: Népszámlálás 2011, KSH. - ITS

A városon észak-déli irányban halad át a megye egyik fontos főútja, a fővárost Kalocsán, majd Baján keresztül Hercegszántó országhatárral összekötő 51. másodrendű főút. A város nemzetközi és nagytérségi kapcsolatai is ezen a főúton adóttak elsősorban.

Kalocsától keletre 25-30 km-re érhető el az 5301.sz. összekötő úton át az 53. sz. másodrendű főút, amely délkeleti irányban Tompa felé, valamint az 54. sz. másodrendű főút, amely északkeleti irányban Kecskemét, a megyeszékhely felé ad főúti kapcsolatot. A főváros az 51. sz. főúton 115, valamely autópálya felé kb. 130-135 km autózással érhető el, a Szerbiába vezető nemzetközi közúti határátkelő pedig 75 km távolságban található.

Kalocsa megközelíthetőség szempontjából csökkentett versenyképességi mutatókkal rendelkezik jelenleg, hiszen a Duna-híd hiánya következtében az ipari park és ipari területek kevésbé vonzóak az új vállalkozások betelepüléséhez.

A munkanélküliek mobilitását nehezíti, a nagyobb városok távolsága, a magas üzemanyagköltség, a távolsági buszjáratokon a hosszú utazási idő, drága utazási költség, a forgalomképtelen ingatlanpiac, a lakhatási körülmények biztosításának hiánya.

A munkahelyteremtés lehetséges módja a távmunka, melynek gyakorlata nem alakult ki hazánkban, elterjedését részben az ahhoz szükséges ismeretek hiánya is akadályozza. Foglalkoztat kalocsai embereket a Kecskemétre települt Mercedes- gyár, valamint a Foktón lévő, növényolaj feldolgozást végző svájci bejegyzésű GLENCORE GRAIN HUNGARY Kft., azonban ezek a meglévő munkanélküliség kezelésére nem képesek. További új beruházásokra és vállalkozásokra lenne szükség. Városunk a legfőbb európai közlekedési folyosók találkozásában fekszik, és közúti, vasúti, vízi, valamint légi közlekedésre egyaránt alkalmas adottságokkal rendelkezik a befektetők számára.

Foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja a vállalkozásokon keresztül:

A települési önkormányzat iparűzési adóbevétele növekvő tendenciát mutat, folyamatosan emelkedve 2014 évben elérte a 453 millió forintot, majd 2016. évben már 457,5 millió forintot közelítette meg.

A munkanélküliség kezelésének egyik lehetséges formája, a vállalkozások számára olyan kedvező gazdasági, foglalkoztatási, adózási és pénzügyi feltételeket teremteni, melyben a kis- és középvállalkozások mernek befektetni, vállalkozást indítani.

3.2.10. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - vállalkozások

év	regisztrált vállalkozások száma a településen	Kiskereskedelmi üzletek száma	vendéglátóhelyek száma	állami szektorban foglalkoztatottak száma	kivetett iparűzési adó Ft-ban	befizetett iparűzési adó Ft-ban
2008	2052	293	58	nincs adat	361.488.000	355.246.000
2009	2202	348	72	nincs adat	362.946.000	327.731.000
2010	2170	363	89	nincs adat	396.257.000	361.634.000
2011	2162	376	88	nincs adat	399.920.000	377.347.000
2012	2037	377	87	nincs adat	404.837.000	387.371.000
2013	1790	377	88	nincs adat	431.468.365	402.955.000
2014	2604	410	90	nincs adat	464.102.221	453.897.000
2015	2608	482	105	nincs adat	475.088.363	458.919.000
2016	2651	527	95	nincs adat	483.235.710	455.263.000
2017	2523	565	100	nincs adat	452.038.924	457.405.000

Forrás: Polgármesteri Hivatal

Jelentősebb munkahelyteremtő beruházások az Ipari Parkban voltak, ahol a legfontosabb infrastrukturális fejlesztések már megvalósultak. A kisvállalkozások az utóbbi években főként EU-s pályázati támogatást kaptak.

A város legfontosabb vállalkozásai:

Vállalkozás neve	Főtevékenység	Értékesítés nettó árbevétele 2016 (Ft)
Kalocsai Fűszerpaprika Zrt	Fűszer, ételízesítő gyártása	2.322.975.563
Emika Elektromechanikai Ipari és Kereskedelmi Zrt	Villamos világítóeszköz gyártása	1.819.229.331
Kaloplasztik Müanyag- és Gumiipari Kft	Egyéb gumitermék gyártása	1.347.936.118
Budamobil-Cargo Járműipari és Szolgáltató Kft	Gépjármű-karosszéria, pótkocsi gyártása	999.499.720
Kalo-Méh Trans Kft. (4 telephely)	hulladék felvásárlás és kereskedelem, belföldi és nemzetközi áruszállítás	6.901.370.054

Forrás: Polgármesteri Hivatal

Beszállítói hálózatok és klaszterek kialakulása nem jellemző, általánosságban elmondható, hogy az önkormányzat, az állami szereplők és háttérszervezetei a legnagyobb foglalkoztatók Kalocsán.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A városban is kedvezőtlen a fiatalok foglalkoztatásának lehetősége. A Kalocsai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya évek óta rendszeresen jár a végzős vagy végzés előtti évben középiskolai diákoknak tájékoztatót tartani. Itt a diákok információkat szerezhetnek a munkaügyi szervezet tevékenységéről, szolgáltatásairól, a munkanélküliségről. Beszélnek az álláskeresés módszereiről, önéletrajzról, minimálberről, járulékokról stb. Ha az iskola úgy szeretné, akkor ezt a foglalkoztatási osztály épületében is megtartják, így egy kicsit a helyszínnel is ismerkedhetnek a fiatalok. Erre a célra akár nyílt napot is szerveznek. Ilyen néhány alkalommal került megrendezésre, de nem minden évben. 7-8 osztályosok részére pályaaorientációs foglalkozást tartanak, nem csak kalocsai, hanem környékbeli iskolákba is. A megyei foglalkoztatási főosztály minden évben 3 helyen Pályaválasztási kiállítást és vásárt szervez.

A kiállításokon elsősorban a térség középfokú intézményeivel ismerkedhetnek meg az érdeklődők, de emellett tájékozódhatnak továbbtanulási lehetőségekről, felnőtt képző intézmények ajánlatairól, élő szakmabemutatókat tekinthetnek meg, szimulátorokon szakmákat próbálhatnak ki, valamint pályaaorientációs munkatársak segítségével pályaválasztási tanácsot kérhetnek.

A kiállítás sorozat három helyszínen valósult meg, Kalocsán a Városi Sportcsarnokban érdeklődhettek a továbbtanulási lehetőségekről. A Kiállításra a tanintézmények egy erre a célra létrehozott on-line felületen tudtak regisztrálni, valamint jelezni az utaztatási igényeiket.

A Foglalkoztatási Főosztály a távolabb eső településekről 1950 kisdíakot utaztatott be a kiállítás helyszíneire (Kecskemét 1200 fő, Kalocsa 300 fő és Baja 450 fő), ezzel elősegítve, hogy minél szélesebb körben elérhető legyen a rendezvény.

A tanulók részére működtetett támogatási forma a nyári diákmunka, amit az idén már nem csak az önkormányzatoknál, hanem mezőgazdasági és vendéglátási területen is végezhetnek a diákok. A program célja a fiatalok inaktivitás csökkentése, a korai munkatapasztalat és munkajövedelemszerzés elősegítése.

A program – prevenciós jelleggel – már diákkorban elő kívánja segíteni a fiatalok munkához jutását és ezzel a korai munkatapasztalat mellett a jövedelemszerzés lehetőségét is. A munka révén szerzett korai sikerélmény elősegíti a későbbi munkaszocializációs folyamatot is.

A program továbbá lehetőséget kínál a diákok kötelező szakmai gyakorlatának teljesítésére is. A 2018. évi program 2018. június 1-től 2018. augusztus 31-ig tart.

A munkáltatók, pályakezdő fiatalok alkalmazása esetén különféle bér- és járulékfizetési kedvezményt kapnak. A fiatalok egy része munkahelyet talál a város közintézményeiben vagy átmenetileg a közfoglalkoztatás jelenthet megoldást. Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében a városnak mindent meg kell tenni a munkahely teremtés érdekében, hogy a fiatalok megélhetése, családalapítása a városban biztosított legyen.

Fiatalok foglalkoztatását segítő programok, képzési lehetőségek:

3.2.12. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok

	van/nincs	Felsorolás
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen	<i>igen</i>	<i>munkaerő piaci képzések, humán szolgáltatások, különböző bér- és bérköltség támogatások foglalkoztatóik számára, vállalkozóvá válási támogatás, lakhatási támogatás, munkahelyteremtő és munkahelymegőrző támogatások</i>
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzásközpontban	<i>igen</i>	<i>munkaerő piaci képzések, humán szolgáltatások, különböző bér- és bérköltség támogatások foglalkoztatóik számára, vállalkozóvá válási támogatás, lakhatási támogatás, munkahelyteremtő és munkahelymegőrző támogatások</i>
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen	<i>igen</i>	<i>nyílt nap a Munkaügyi Kirendeltségen, állásbörze, végzős középiskolai osztályok tájékoztatása az iskolákban, 7-8 osztályosok pályaeorientációs tanácsadása, pályaválasztási kiállítás és vásár</i>
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzásközpontban	<i>igen</i>	<i>nyílt nap a Munkaügyi Kirendeltségen, állásbörze, végzős középiskolai osztályok tájékoztatása az iskolákban, 7-8 osztályosok pályaeorientációs tanácsadása, pályaválasztási kiállítás és vásár</i>

Forrás: helyi adatgyűjtés

A programokon résztvevő fiatalok száma és a programok:

	képzésbe kerültek száma	összesből 25 év alatti	összesből nő
2013	916	196	517
2014	408	129	213
2015	242	106	126
2016	328	82	167
2017	403	77	224

A táblázat az elmúlt 5 év vonatkozásában az átképzésben részesültek számát mutatja, a Foglalkoztatási Osztály adatai alapján.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A településen található ipari park, illetve több, ipari tevékenység gyakorlására kijelölt terület, mely közlekedés tudatos fejlesztése, a tervezett Duna híd megépítése és a paksi atomerőmű közelségéből fakadó lehetőségek kihasználása révén vonzóbbá válhat a magyar és külföldi tőkeerős befektetők számára.

A működő vállalkozások tekintélyes része családi kisvállalkozás, mindösszesen 11 közép és nagy vállalkozás található a településen. A vállalkozások tulajdonviszonyainak tekintetében a magyar többségi tulajdonú társaságok jellemzőek. Kalocsa városában járási központ révén kimagasló a szolgáltatások nyújtásának szerepe a környező településekhez viszonyítva, ellentétben a mezőgazdasághoz köthető tevékenységekkel. A járás kisebb településein mai napig a mezőgazdaság az elsődleges, azonban a feldolgozóipar hiánya miatt a lokális gazdasági láncok kialakulása egyelőre kezdetleges.

A turizmus a település egyik húzóágazata lehet, hiszen országos jelentőségű látnivalók és külföldön is elismert néphagyományi értékek találhatóak a településen. Jelenleg a turizmus recesszív fázisban van, a vonzerő növelésére az önkormányzat számos erőfeszítést tesz a lokális kulturális és épített örökségi értékek ápolásával és népszerűsítésével. Kalocsa városára jelenleg az egy napos turizmus jellemző, ami főként a szálláshelyek hiányának tudható be, ezért központi szálláshelyek kialakítása jelentősen hozzájárulhat a vendégéjszakák számának növelésére. *(Forrás: ITS)*

Pályázatok a mikro-, kis- és középvállalkozások munkahelyteremtő beruházásainak támogatására, melyből új munkahelyek létesíthetőek, továbbá a már meglévő munkahely megőrzése segíthető.

Foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja mutatja felnőttek esetében

3.2.14. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - felnőttek

	van/nincs	Felsorolás
<i>felnőttképző programok a településen</i>	<i>igen</i>	<i>Bajai Szakképzési Centrum</i>
<i>felnőttképző programok a vonzásközpontban</i>	<i>igen</i>	<i>Bajai Szakképzési Centrum</i>
<i>egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen</i>	<i>igen</i>	<i>munka- és pálya tanácsadás, pályaorientációs tanácsadás, mentori szolgálat, ingyenes jogpont hálózat</i>
<i>egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzásközpontban</i>	<i>igen</i>	<i>munka- és pálya tanácsadás, pályaorientációs tanácsadás, mentori szolgálat, ingyenes jogpont hálózat</i>
<i>Helyi foglalkoztatási programok a településen</i>	<i>igen</i>	<i>közfoglalkoztatás</i>
<i>Helyi foglalkoztatási programok a vonzásközpontban</i>	<i>igen</i>	<i>közfoglalkoztatás</i>

Forrás: helyi adatgyűjtés

A Bajai Szakképzési Centrum Bács-Kiskun megye déli részén elhelyezkedő, Baja és Kalocsa város öt szakgimnáziumát, szakközépiskoláját fogja össze, illetve önálló tagintézményként a Bajai SZC Radnóti Miklós Kollégiumát. Mind az öt tagintézmény több évtizedes múltra tekint vissza, a szakképzés területén. Arra törekszik, hogy az iskolák hagyományait megőrizték, egyben új innovációkat alakítsanak ki, immár Centrum szinten, illetve az eddig megszerzett tapasztalatot, tudást alkalmazzuk a felnőttképzés terén is. Az intézmény típusa: többcélú köznevelési intézmény. Alapfeladatai közé tartozik a kollégiumi ellátás, szakközépiskolai nevelés-oktatása, szakiskolai nevelés-oktatás, Köznevelési Hídprogramok keretében folyó nevelés-oktatás, felnőttoktatás, felnőttképzés, a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók iskolai nevelése-oktatása.

A Bajai Szakképzési Centrum Tagintézményi oktatói, az évek során, indirekt módon részt vettek a felnőttképzésben, mivel számos külső szervezet használta felnőttoktatásra az intézmény műhelyeit, oktató termeit illetve a tanárok, oktatók felkészültségét, tudását, de saját hatáskörben egyik tagintézményük sem rendelkezett felnőttképzési engedéllyel. A Centrum megalakulása után ezen változtattak és jutottak oda, hogy az általános iskolát nem végzett, az általános iskolát végzett és az érettségizett felnőtteknek szakmaszerzési lehetőséget kínálnak számos felnőttképzési területen. Ezek a következők: egészségügy, szociális szolgáltatások, gépészet, informatika, építészet, könnyűipar, faipar, közgazdaság, kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció, vendéglátás-turisztika, mezőgazdaság, rendészet, honvédelem és közszolgálat, egyéb szolgáltatások. Az ECDL felkészítésre és vizsgáztatásra kialakult hagyományuk van, intézményen belül rendelkeznek vizsgaközponttal. A nyelvi képzéseket is felvállalják, hiszen a Centrum egyik tagintézménye nyelvvizsga engedéllyel is rendelkezik.

A Bajai Szakképzési Centrum a 2018/2019-es tanévben az alábbi szakmákban hirdette meg esti képzéseit: kis- és középvállalkozások ügyintézője I. és II., vállalkozási és bérügyintéző, vállalkozási mérlegképes könyvelő, pénzügyi számviteli ügyintéző, informatikai rendszerüzemeltető, CNC gépkezelő, hegesztő, villanyszerelő, festő-mázoló-tapétázó, női szabó, pék, ápoló, gyakorló ápoló, idegenvezető, szakács, vendéglátás-szervező, vendéglátó-üzletvezető.

A Foglalkoztatási Osztály évente több rendezvényt is szervez, valamint részt vesz aktív közreműködőként mások felkérésére tájékoztató rendezvényeken. Az önkormányzati testületi üléseken tartott tájékoztatókon kívül több helyen munkáltatói fórumokon szerepeltek, és az Osztály is tartott ilyen rendezvényt. Rendezvénysorozat keretében előadást tartottak a munkaügyi szervezet tevékenységéről és az álláskereső tudományáról, szakmai nap volt az álláskeresőkről, szakmabemutató filmekkel, pályaválasztási honlapok bemutatásával. Nyílt napon a város középiskolák végzős diákjait várták, a munkáltatók és az ügyfelek visszajelzései alapján több alkalommal állásbörzét szerveztek. Az általános iskolák és a középiskolai végzős osztályok felkeresése pályaorientációs és tájékoztató előadásokat tartottak.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A mélyszegénységben élők, és romák foglalkoztatási lehetőségei:

év	mélyszegénységben élők	romák
2013.	közfoglalkoztatás	közfoglalkoztatás
2014.	közfoglalkoztatás	közfoglalkoztatás
2015.	közfoglalkoztatás	közfoglalkoztatás
2016.	közfoglalkoztatás	közfoglalkoztatás
2017.	közfoglalkoztatás	közfoglalkoztatás

A legszegényebb, képzetlen embereknek napjainkban kizárólag a közmunka jelentheti a foglalkoztatás lehetőségét, mely elsősorban időtartama miatt, nem teremt biztos megélhetést számukra (továbbiakat lásd: a 3.2. c) pontban leírtakat).

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetésre vonatkozó adattal nem rendelkezünk. A nemzetiségi hovatartozás, a nem, az életkor, ha nem is kimondottan és, ha nem is bizonyítottan, még mindig jelen van korunk társadalmában, mely ellen természetesen minden lehető eszközzel fel kell lépni.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Az aktív korúak támogatása, a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. Az aktív korúak ellátására való jogosultságot a járási hivatal állapítja meg.

A járási hivatal aktív korúak ellátására való jogosultságot állapít meg annak az aktív korú személynek,

a) aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy

b) aki vakok személyi járadékában részesül, vagy

c) aki fogyatékosági támogatásban részesül, vagy

d) akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresési járadék, álláskeresési segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresési támogatás) folyósítási időtartama lejárt, vagy

e) akinek esetében az álláskeresési támogatás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően az Ft. alapján álláskeresési támogatásra nem szerez jogosultságot, vagy

f) aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy

g) akinek esetében az ápolási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás, a gyermeknevelési támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 52. §-ának (3) bekezdése szerinti okból szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött, feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat.

Az aktív korúak ellátása tekintetében nem minősül keresőtevékenységnek a közfoglalkoztatás, az egyszerűsített foglalkoztatás, valamint a háztartási munka.

Az aktív korúak ellátására való jogosultság tekintetében akkor nem biztosított a megélhetés, ha a családnak az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 90%-át és vagyona nincs.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult az a személy, akinek az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították, amennyiben az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás megállapításához szükséges feltételekkel nem rendelkezik. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult személy az állami foglalkoztatási szervnél kéri az álláskeresőként történő nyilvántartásba vételét, valamint köteles az állami foglalkoztatási szervvel együttműködni. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult személy a jogosultság jogerős megállapításától számított 15 napon belül köteles az állami foglalkoztatási szervet felkeresni. A foglalkoztatást helyettesítő támogatás havi összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80 %-a, 22.800 Ft/hó (mely az öregségi nyugdíj változatlan összege miatt évek óta nem emelkedik).

Nyugdíj előtti álláskeresési segély

A nyugdíj előtti álláskeresési segély (NYES) folyósításának a célja, hogy azok az álláskeresők, akik korábban már részesültek álláskeresési járadékban, de annak időtartama elérte a törvényben meghatározott maximális időtartamot, az öregségi nyugdíjra való jogosultságuk időpontjának eléréséig ellátásban részesüljenek, ha addig legfeljebb 5 évük van hátra.

A NYES-re azért van nagy szükség, mert a nyugdíjhoz közel álló álláskeresők a munkaerőpiacon rendkívül hátrányos helyzetben vannak, elhelyezkedési esélyeik összehasonlíthatatlanul rosszabbak, mint a fiatalabb álláskeresőké. Az ellátás legalább minimális segítséget nyújt számukra a megélhetéshez, amíg a rájuk vonatkozó nyugdíjkorhatárt be nem töltik. A NYES összege a kérelem benyújtásának időpontjában hatályos kötelező legkisebb munkabér (2015-ben 101 500 Ft/hó) 40 százaléka (vagyis 40 600 Ft/hó), időtartama pedig addig az időpontig terjed, amikor az álláskereső öregségi nyugdíjra jogosulttá válik.

Kiegészítő szabály, ha a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény 26. § (1)–(3) bekezdése szerinti járadékalap az előbbi összegnél alacsonyabb volt, az álláskeresési segély összege a járadékalappal megegyező összeg, vagyis kevesebb lehet, mint a minimálbér 40%-a. A NYES-t csak azok a magánszemélyek vehetik igénybe, akik álláskeresőként regisztrálva vannak a járási hivatal foglalkoztatási osztályán, és az ellátás megállapításához szükséges törvényi feltételekkel rendelkeznek.

A NYES alapján az álláskereső az ellátás folyósításának időtartamára a TB jogszabályok rendelkezései alapján biztosítottá válik, így jogosult az egészségügyi szolgáltatásokra és az ellátás folyósításának időtartamával további szolgálati időt is szerez az öregségi nyugdíjához.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	1015	181	17,8%
2009	1106	245	22,2%
2010	934	183	19,6%
2011	1039	161	15,5%
2012	1274	109	8,6%
2013	943	84	8,9%
2014	894	82,25	9,2%
2015	673	65,75	9,8%
2016	549	74,75	13,6%
2017	570	72	12,6%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás. A jogosultság 2015. március 1. napjától alanyi jogon, normatív módon állapítható meg. A közgyógyellátási jogosultság a járási hivatal hatáskörébe került. A gyógyszerkeret mértéke maximum 12.000 Ft/hó egyéni gyógyszerkeret, és 6000 Ft/év eseti keret. A települési önkormányzatok 2015. március 1. napjától települési támogatásként megállapítható gyógyszer-támogatást állapíthatnak meg. Kalocsa Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az egyes szociális ellátásokról szóló 4/2015. (II.27.) önkormányzati rendelete szerint állapít meg a jogosultak részére gyógyszer-támogatást.

A közgyógyellátásban részesülők számának évenkénti emelkedése jól mutatja a gyógyszerárak emelkedését. Az idős emberek, egészségi állapotuk fenntartásához, jövedelmük jelentős részét költik gyógyszerekre, mely kiadásaik enyhítéséhez jelentős mértékben hozzájárul a közgyógyellátási jogosultság igénybevételenek lehetősége, még ha annak összege évek óta változatlan is.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2013	365
2014	530
2015	483
2016	436
2017	nincs adat

Forrás: TelR, KSH Tstar

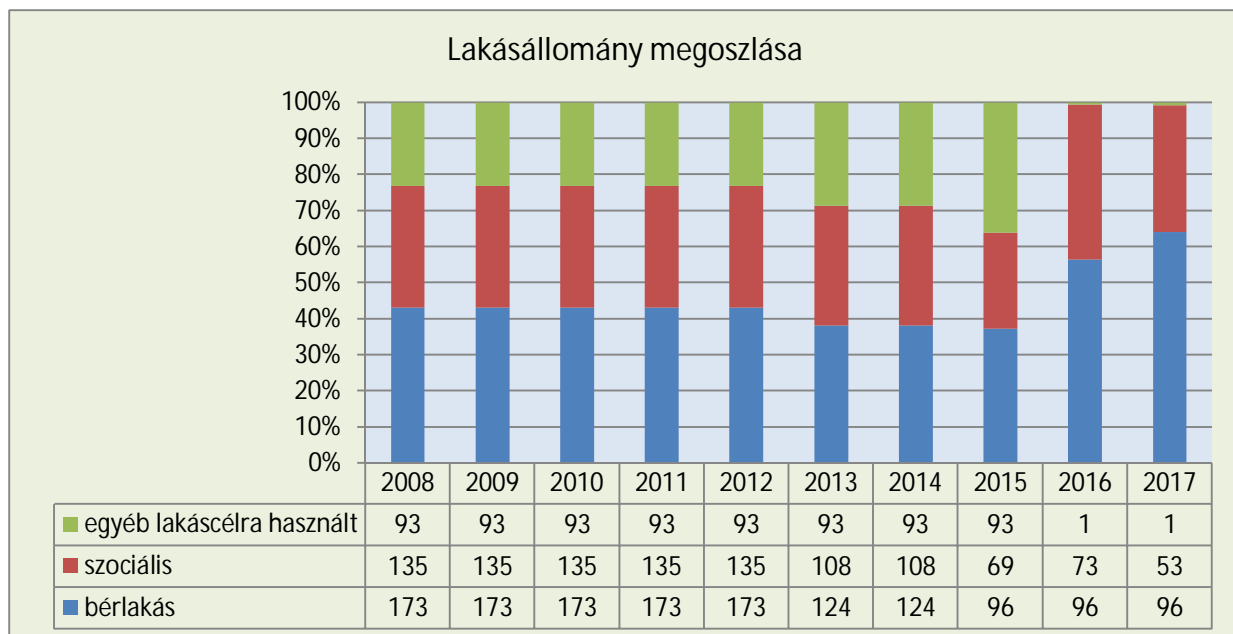
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

Ebben a fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakhatási célra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a városban fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és a lakhatást segítő támogatásokat.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

év	összes lakásállomány (db)		bérlakás állomány (db)		szociális lakásállomány (db)		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	7737	490	173	42	135	31	93	93
2009	7742	490	173	42	135	31	93	93
2010	7748	490	173	42	135	31	93	93
2011	7758	490	173	42	135	31	93	93
2012	7764	490	173	42	135	31	93	93
2013	7782		124		108		93	93
2014	7790		124		108		93	93
2015	7800		96	4	69	4	93	93
2016	7797		96	4	73	4	1	0
2017			96	4	53	3	1	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A városban a háztartások életminősége az alábbiak szerint változott 2001 és 2011 között.

Háztartások, családok életkörülményei, 2001-2011

Háztartások életkörülményei	2011		
	Kalocsa	Bács-Kiskun megye	Magyarország
Háztartások összesen (db)	7 761	239 193	4 390 302
<i>Háztartások a lakás komfortossága szerint (%)</i>			
összkomfortos	47,76	46,00	59,38
komfortos	48,27	40,33	31,31
félkomfortos	1,86	4,20	2,92
komfort nélküli	1,89	8,83	5,76
szükség- és egyéb lakás	0,22	0,64	0,63
<i>Háztartások a lakás felszereltsége szerint (%)</i>			
hálózati vízvezetékekkel	99,02	85,65	94,32
házi vízvezetékekkel	0,18	9,22	2,37
meleg folyóvízzel	96,96	89,42	93,04
közcsonnával	90,12	54,10	76,21
házi csatornával	9,08	40,77	20,48
központi fűtéssel	48,27	47,00	60,34
vízöblítéses WC-vel	97,84	88,83	92,97

Forrás: KSH TB2011_J adatbázis - ITS

A települési háztartások felszereltsége az esetek többségében mind a megyei mind az országos szintet megelőzi. Kivétel ez alól a házi csatornával rendelkező háztartások aránya, melynek országos átlaga 20,5 százalék, ám Kalocsán mindössze 9,1 százalék. Ennek oka, lehet, hogy míg országosan a közcsonnával rendelkező háztartások aránya 76,2 százalék Kalocsán ez az érték 90,1 százaléknak felel meg. Kalocsán központi fűtéssel a lakások 48,2 százaléka rendelkezik, ami jelentősen elmarad Magyarország egészére jellemző értéktől (60,3 %). A településen található lakások felszereltségét vizsgálva megállapítható, hogy a lakások 99,0 százaléka hálózati vízvezetékekkel, 90,1 százaléka közcsonnával és 97,8 százaléka vízöblítéses WC-vel rendelkezik.

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzat lakás és helyiséggazdálkodását a 11/2006. (VI.22) rendelet szabályozza. A bérbeadás feltételei attól függenek, hogy milyen alapon történik a bérbeadás, melyek az alábbiak lehetnek:

- szociális helyzet alapján,
- üzleti alapon,
- közérdekű feladat megoldására,
- szolgálati jelleggel,
- rendeltetészerű használatra alkalmas állapot kialakításának feltételével, műterem céljára.

A településen a Kalocsai Vagyonhasznosítási és Könyvvezető Kft. kezeli az önkormányzati bérlakásokat. A bérlakások a város különböző részein helyezkednek el (Kertváros, Széchenyi lakótelep, Paksi lakótelep, Belváros, Szőlők köze). Az Önkormányzat tulajdonát képező lakások műszaki állapota leromlott, komfortfokozat emelésre is szükség lenne a felújítás mellett. Fejlesztendő tevékenységként kiemelendő a lakások külön vízárával történő ellátása. A komfortfokozattól és a felhasználás jellegétől függően a lakások négyzetméterenkénti ára 60 Ft és 464 Ft között változik havonta, pontos értékét a 11/2006. önkormányzati rendelet szabályozza.

A városban egyéb önkormányzati bérlemények száma 40 db, mely az elmúlt időben csökkent. A bérlemények koncentráltan helyezkednek el a városban, főként a várostengelyét alkotó Szent István Király utcában, valamint a Búzapiactéren. A központi elhelyezkedés révén a többségük folyamatosan ki van adva főként helyi vállalkozóknak, területnagyságtól függően évi 30-660 E Ft bérleti díj ellenében.

Az éves díj négyzetméterenként 2 000 és 7 000 Ft között mozog, a bérlemény városi elhelyezkedésétől és használat jellegétől függően. Az elmúlt évekhez képest a bérleti díj nem változott.

b) szociális lakhatás

Kalocsa városban, a legrosszabb körülmények között, a Barakkban élő roma családok elhelyezését, a Barakk felszámolásával, az 1990-es évek elején az önkormányzat megoldotta. Sikeresen kiürítette 2014-ben a Vigadó sor 2. szám alatti ingatlant is. Jelenleg a legrosszabb lakhatási körülmények között a Kunszt utcai, Malomszögi, Homokgyőri, Erdei Ferenc utcai lakásokban élő roma és mélyszegénységben élő családok vannak. A lakások némelyike lebontásra illetve kedvező pályázat kiírása esetén felújításra vár.

A hajléktalanság a városban nem jelentős, számuk a téli hónapokban emelkedik, amikor a hideg időjárás miatt (kihűlés), helyzetük veszélyeztetett. A hajléktalanságot nem elsősorban a rossz lakhatási viszonyok determinálják, hanem a sérült mentális állapot, alkohol- és kábítószer függőség.

A hajléktalan személyek nappali ellátására működési engedéllyel szolgáltató nem rendelkezik, így megoldása érdekében további tárgyalások folytatása szükséges.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Az egyéb, lakáscélra nem használt ingatlanok száma jelentős változást nem mutat a városban, számuk 90 körüli. A városban az egyéb önkormányzati bérlemények száma 40 db, mely az elmúlt időben csökkent. A bérlemények főként a Szent István király úton, valamint a Búzapiactéren helyezkednek el. Központi elhelyezkedésük révén, a legnagyobb részük folyamatosan ki van adva, főként helyi vállalkozóknak. Az éves díj négyzetméterenként 2.000 és 7.000 Ft között mozog, összege az utóbbi években nem változott.

d) lakhatást segítő támogatások

A lakásfenntartási támogatás 2015. március 1. napjával kikerül az Szt-ből, az önkormányzatok települési támogatásként, önkormányzati rendeletükben állapíthatják meg az ilyen jellegű ellátásokat. A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére, a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. Kalocsa Város Önkormányzatának Képviselő-testülete átvette az Szt. 2015. március 1. előtti szabályozását az ellátások megállapításánál, tekintve azonban, hogy a központi költségvetés a folyósított ellátások 90 %-át már nem fedezi, a támogatás legmagasabb összege 4.500 Ft-ra csökkent.

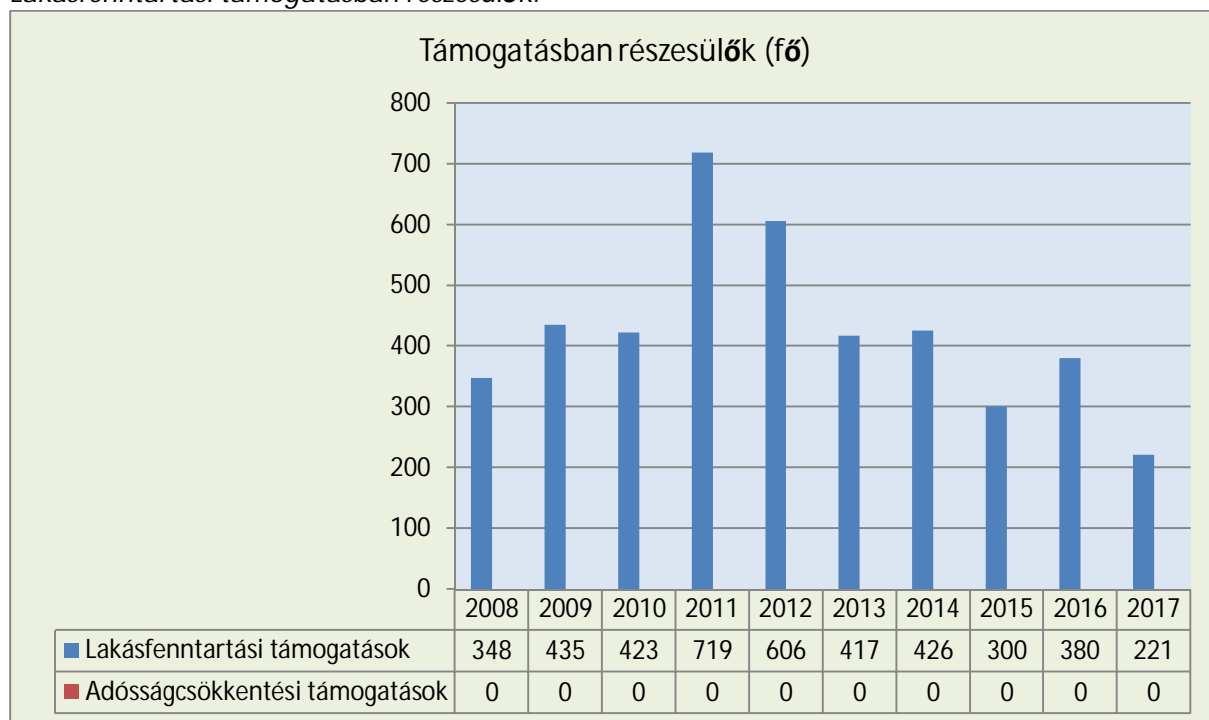
Normatív lakásfenntartási támogatás egy hónapra jutó összege

- a) a lakásfenntartás elismert havi költségének 30%-a, ha a jogosult háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 50%-át,
- b) a lakásfenntartás elismert havi költségének és a támogatás mértékének (TM) szorzata, ha a jogosult háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem az a) pont szerinti mértéket meghaladja,

de nem kevesebb, mint 2.500,- Ft, maximális összege 4.500 Ft/hó. A lakásfenntartási támogatást egy évre kell megállapítani.

Kalocsa városban, lakásfenntartási támogatásban részesített személyek, családok száma:

Lakásfenntartási támogatásban részesülők:

Forrás: Kalocsai Polgármesteri Hivatal statisztikai adatok

Az ellátottak száma ugrásszerű emelkedést mutat a 2011-es évben, amikor kedvezőbbé vált az Szt. lakásfenntartási támogatásra vonatkozó, jogosultsági feltételeket szabályozó része. A 2012. évi csökkenés a méltányossági lakásfenntartási támogatás megállapítása lehetőségének eltörlésével, valamint a jogosultsági idő egy évre történő megállapításával magyarázható. A lakásfenntartási támogatás éves összege jelentős, több tízezer forintos segítséget nyújt a megélhetési gondokkal küzdő családoknak.

Az Szt. módosításával megszűnt a lakásfenntartási támogatás, helyébe a rezsiköltségek mérséklésére a települési támogatásként megállapítható ellátás lépett. Az önkormányzat rendeletében átvette az Szt. szabályait, azonban a korábbi 90 %-os központi támogatás hiányában, a támogatás maximális összegét korlátoznia kellett (maximum 4.500 Ft/hó).

e) eladósodottság

A munkanélküliség, a gazdasági válság éppen a legszegényebb rétegeket sújtja, melyet az eladósodottság mértéke is jelez. Az önkormányzati lakások összes felhalmozott tartozása 8.962.622,- Ft (május 29-i adat). A felhalmozott tartozások kiegyenlítése saját erőből szinte lehetetlen. A megoldás az eladósodottság megakadályozása kell, hogy legyen, elsősorban munkalehetőség biztosításával, lakhatást segítő támogatásokkal, valamint a pénzintézetek által felkínált hiteltörlesztési megoldásokkal (pl. árfolyamgát).

f) lakhatás egyéb jellemzői

A lakhatásra vonatkozó megállapításaink a fenti pontokban kifejtésre kerültek. Összességében megállapítható, hogy az önkormányzati szociális bérlakások felújításra szorulnak, mely csak pályázati támogatással biztosítható. A lakhatás egyéb jellemzői a következő fejezetben kerülnek kifejtésre.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása.

A helyzetelemzést segíti a TRENCOM COWI Tanácsadó és Tervező Kft. és a MAPI Magyar Fejlesztési Iroda Zrt. által kidolgozott, Kalocsa Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájának „Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása és helyzetelemzése”.

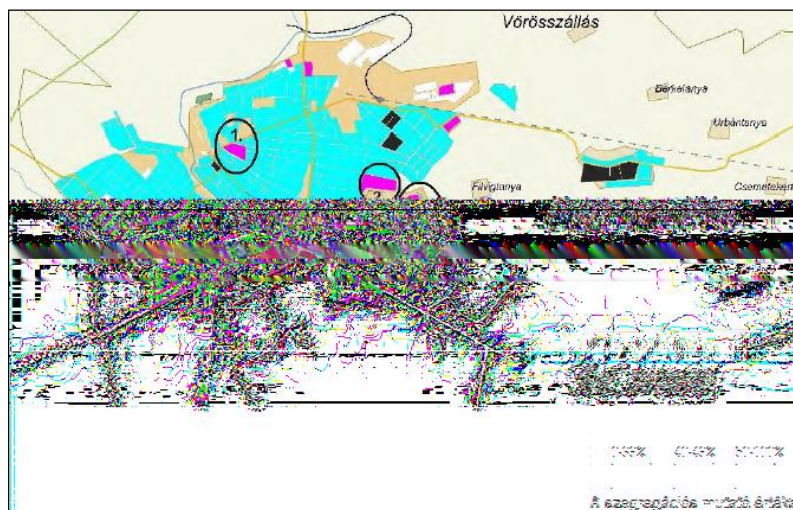
Az Európa Uniós elvárások alapján a települések feladata a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése. Ez esélyegyenlőségi program keretében történhet, amelynek egyik igen fontos eleme az antiszegregációs terv. Ennek része a helyzetelemzés, az alapelvek, célok meghatározása.

3.5.1 Általános helyzetelemzés

Kalocsán 3 anti-szegregációs terület került azonosításra. Ezen a területen azonosítható legteljesebben az alacsony státuszú lakosság – az aktív korú népességben belül a legfeljebb 8 osztályos iskolai végzettséggel rendelkezők, a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők és a cigány népesség – felülprezentáltsága, a hátrányos helyzetű népesség, bár az a város egyéb területein is előfordul.

Az érintett területen zömében földszintes, leromlott állagú lakóépületek találhatók. Itt város-rehabilitációs beavatkozás nem történt. Kalocsa város azonban az elmúlt években számos beavatkozást, fejlesztést valósított meg a hátrányos helyzetű társadalmi rétegek felzárkóztatása érdekében, valamint azért, hogy ne alakuljanak ki szegregátumok. Ezek jórészt eszköz-beszerzések, programok, amelyeknek településszerkezeti vonzata nincs.

Szegregátumok áttekintő térképe:

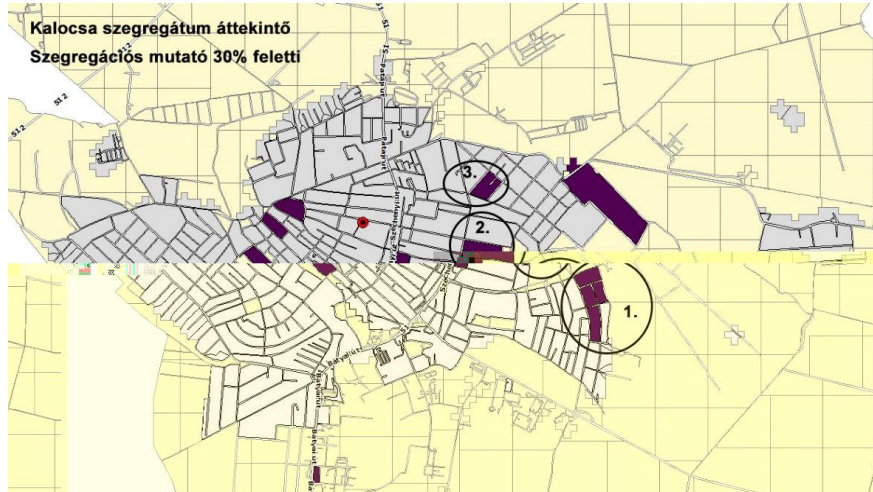
Forrás: KSH - ITS

Az ITS városrészekre vonatkozó elemzése kimutatta, hogy melyek a város rosszabb státuszú területei. A városrendezési körzeteken belül meghatározható, hogy melyek azok a kisebb terület egységek, ahol a szegregáció már előrehaladott, illetve ahol a szegregáció elmélyülése veszélyeztetet. A 2011 évi KSH népszámlálási adatok alapján a városban a szegregációs területen élők száma meghaladta a 400 főt. Jelenleg megközelítőleg 560 fő él a szegregációs területeken.

A területek kertvárosi-vidéki környezetben, a Kalocsa többi területtől eltérően alacsonyabb beépítettség jellemzi a területeket. Az alábbi térképen a kijelölt szegregátumok láthatóak.

A térképeken láthatóak még a szegregációs feltételeknek megfelelő részek, azonban ezek statisztikai torzítás miatt jelennek meg (alacsony népességszám, intézeti háztartások, kollégiumok, ipari területek), így valójában a terület nem felel meg a szegregációs feltételeknek.

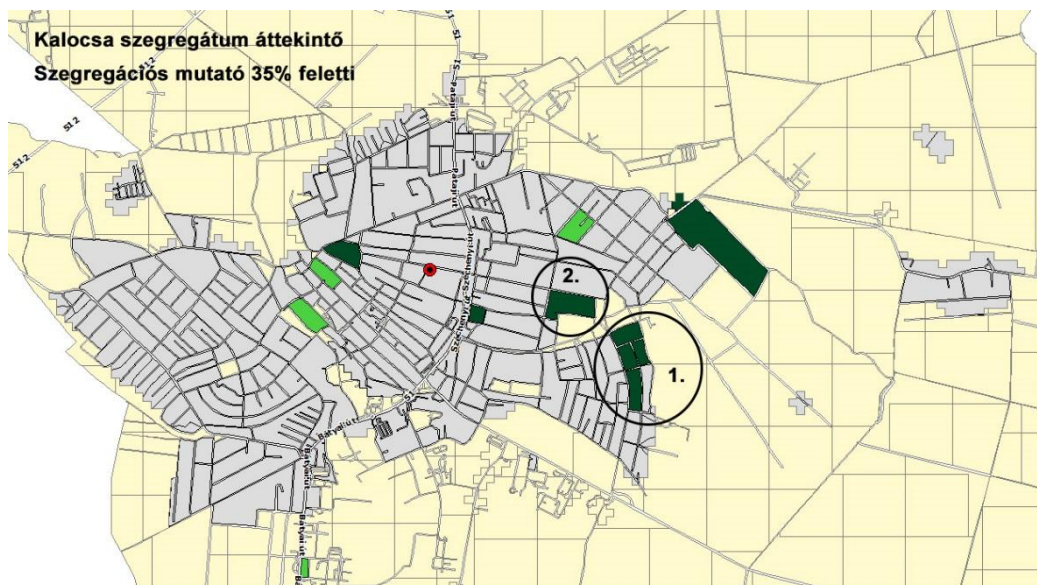
Kalocsa szegregált és szegregációval veszélyeztetett területei (szegregációs mutató 30 % feletti):

Forrás: KSH Népszámlálás, 2011. - ITS

A 30 százalékos szegregációs mutatóval 3 darab szegregátum határolható le a városban, melyek a város keleti részén terülnek el, és kettőnél a mutató 35 % feletti. A mutató ezt jelöli, hogy a területen mekkora a legfeljebb általános iskolai végzettséggel és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül. Az elemzésnél a lakosság számának meg kell haladnia az 50 főt.

1. térkép: Kalocsa szegregált és szegregációval veszélyeztetett területei (szegregációs mutató 35 % felett:)

Forrás: KSH Népszámlálás, 2011. - ITS

3.5.2. Szegregátumok bemutatása

1. Szegregátum

(Szőlők köze út - Petőfi Sándor utca - Kertekalja sor - Rózsa köz - Malomszögi utca - Csatorna utca)

A Keleti városrészben található (a Rokkanttelep és a Szőlők köze) és állandó lakossága meghaladja a 390 főt, az ideiglenesen itt élők száma eléri a 28 főt. A lakónépesség legnagyobb része (65 százaléka) a 15-59 éves korosztályba tartozik, a legkisebb része pedig 60 éven felüliek korosztályához tartozik (11 %).

Ezen a területen 86 lakás található, ezek 30,2 százaléka alacsony komfortfokozatú, 29,8 százaléka a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások kategóriájába tartozik. Az egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül 14,3 %.

A munkanélküliek aránya igen magas, 46,2 százalékos, a tartós munkanélküliek aránya pedig 26,1 %. Mindkét arány jóval magasabb, mint a város egészére jellemző. A foglalkoztatott nélküli háztartások aránya 47,9 százalékos, a lakónépéségen belüli gazdaságilag nem aktív népesség aránya is igen magas (61,5 %), minden 8 foglalkoztatott közül 7 pedig alacsony presztízsű foglalkoztatási csoporthoz tartozik.

Az itt élő aktív korúak 67,7 százaléka csak általános iskolai végzettséggel rendelkezik, a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya a 25 éves és annál idősebb korosztályban csak 1,8 százalék.

Közfoglalkoztatásban jelenleg 24 fő dolgozik, ennél jelentősebb azok száma, akik rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek (97 fő). A területen minden utcában van vezetékes ivóvíz és szennyvízhálózat és közvilágítás. A területen megoldott a lakossági hulladékszállítás, de sok háztartás nem fizeti ennek díját. Az illegális hulladéklerakások elkerülésére az önkormányzat kénytelen a szemétszállítást önerőből finanszírozni. Ezen a területen kihelyeztek egy 4 200 literes hulladékgyűjtő-konténert az illegális hulladéktelepek felszámolásának céljából. A területen az áramot 6, míg a vizet 11 lakásban kapcsolta ki a szolgáltató díjhátralék miatt. Az illegális hulladéklerakókon túl egészségügyi kockázatot jelent a belvíz, mivel a terület mélyen fekszik és a vízvezetés nem mindenhol megoldott.

A környéken négy iskola és három óvoda áll a lakosság rendelkezésére.

A terület problémáinak kezelésében Kalocsa Város Önkormányzata és Kalocsa Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata vállal jelentősebb szerepet, előbbi a közlekedési infrastruktúra fejlesztése, lakossági önkormányzati szolgáltatások biztosításával, térfigyelő kamerák üzemeltetésével és a közmunkaprogram működtetésével, míg ez utóbbi közösségi házat működtet a helyi fiatalok és lakosság összetartásának növelése céljából.

2. Szegregátum

(Hősök útja - Dózsa György utca - Gödrök köze - Vásártér utca - Gödrök köze)

Szintén a Keleti városrészben található a Gödrök köze területén. Állandó lakossága 102 fő körüli, az ideiglenes lakosság pedig 6 fő. A lakónépesség nagy része itt is a 15-59 éves korosztályba tartozik (58,7 %), és a többi korosztályonkénti megoszlás is hasonlóan alakul az előző szegregátumnál leírtakhoz.

A szegregátumban 33 lakás található, ezek 27,3 százaléka alacsony komfortfokozatú, és 26,7 százaléka komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások kategóriájába esik. Az egyszobás lakások aránya itt a legalacsonyabb a szegregátumokon belül a maga 6,7 százalékos arányával.

A munkanélküliek aránya 32,1 %, ami bár a város átlagánál magasabb, de az előző szegregátumhoz képest kevesebb. A tartós munkanélküliek arányánál (17,1 %) hasonló következtetésekre juthatunk. A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül 66,7 %.

A felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya a 25 éves és annál idősebb korosztályban mindössze 1,9 százalék.

Közfoglalkoztatásban mindössze négy fő vesz részt, ugyanakkor a lakosság közel fele részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben (46 fő). A területen minden utcában van vezetékes ivóvíz és szennyvízhálózat és közvilágítás. Itt is jellemző az 1. szegregátumban megfigyelt illegális hulladéklerakás, de itt is a lakosság rendelkezésére áll a konténeres lehetőség.

Szintén egészségügyi kockázatot jelent a belvíz veszélye, mivel a terület mélyen fekszik és a vízvezetés több helyen megoldásra vár, noha a csapadékvíz elvezetésére már történtek beavatkozások (Gödörök köze vízvezetés).

A területen működő szervezetek megegyeznek az 1. szegregátumban találhatóakkal.

3. Szegregátum (szegregációval veszélyeztetett terület)

(Kiss Ernő utca - Hosszú Antal utca - Táncsics Mihály utca - Honvéd utca)"

Az Obsitos köz területén található szegregátum is a Keleti városrészhez tartozik, ez a legkisebb a három közül. Állandó lakosainak száma 73 fő, ideiglenesen 2 fő tartózkodik itt.

Mindössze egy fő vesz részt a közmunka programban, és a lakosság közel harmada (22 fő) részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben. A lakónépesség 53,5 százaléka a 15-59 éves korosztályba tartozik, 26,8 százaléka a 14 éven aluli, a fennmaradó 19,7 % pedig 60 évnél idősebb.

Nem csak a lakónépesség, hanem a lakások száma is itt a legalacsonyabb a szegregátumok közül (24 db). Ezek 20,8 százaléka alacsony komfort fokozatú, míg 17,4 százaléka a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások kategóriájába sorolt. A három szegregátum közül itt a legmagasabb (7,1 %) a felsőfokú végzettségűek aránya a 25 éves és idősebb népesség körében. A munkanélküliségi ráta is itt a legalacsonyabb (10 %), alacsonyabb a Kalocsa város egészének mutatójától (12,4 %).

A területen minden utcában van vezetékes ivóvíz és szennyvízhálózat és közvilágítás. Az áramszolgáltató 3, míg a vízszolgáltató 5 ingatlanban szüntette meg a szolgáltatást díjfizetési hátralék miatt. A területen jelentős az illegális hulladéklerakás jelensége, azonban ezen a területen nem megoldott az elszállítás, vagy önkormányzat segítségével történő kiváltás (mint a másik két szegregátumban található nagy konténer).

A területen működő szervezetek megegyeznek az 1. szegregátumban találhatóakkal.

Összehasonlítás

A három szegregátumot vizsgálva a legnagyobbban a lakások közel harmada alacsony komfortfokozatú, tehát annak ellenére, hogy a közműveket kiépítették a lakossági felhasználás alacsony. Ezen a területen a legalacsonyabb a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya is, valamint magas a munkanélküliség is. A háztartások közel fele nem rendelkezik keresőképes lakóval az első szegregátumban. Mindhárom területre jellemző, hogy alacsony a 60 év felettiek aránya (12-20 %). A Keleti városrészben és Negyvenszálláson több lakótömbben relatív magas a szegregációs mutató értéke, de jelenleg komoly beavatkozást nem igényelnek.

Közszolgáltatások elérhetősége

Kalocsa kisvárosi léptéke olyan adottság, mely általánosságban városon belül nem jelent elérhetetlen távolságokat. A városközponttól való távolsága a „szegregátumoknak” valóban relatíve a legnagyobb, de az egészségügyi ellátást biztosító kórházhoz a Vajason túli területnél lényegesen közelebb van.

A gyerekek iskolába járása megoldott. A területen helyközi busz halad keresztül és mindkét „szegregátumot” érintve (3 buszmegálló) viszi a gyerekeket az Eperföldi Általános Iskolába. A helyközi buszjáratok jelentős része, úgy közlekedik, hogy kis kerülőt téve a Petőfi és Kossuth utcákon mind a közszolgáltatások szempontjából meghatározó Önkormányzatot, mind az egészségügyi ellátást biztosító kórház és rendelő intézetet érinti. Ezen kívül, a tanyagondnoki szolgálat, és a széleskörűen kiépített kerékpárút-hálózat is segíti a közszolgáltatások elérhetőségét.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A városban az egészségügyi alapellátást 6 felnőtt és 4 gyermek házi orvos, a fogászati ellátást 7 fogszakorvos biztosítja vállalkozási formában, területi ellátási kötelezettséggel. Területi ellátási kötelezettség nélkül további egy házi gyermekorvos segíti az alapellátást.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

év	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2013	6	4 szolgálat, 5 gyermekorvos
2014	6	4 szolgálat, 5 gyermekorvos
2015	6	4 szolgálat, 5 gyermekorvos
2016	6	4 szolgálat, 5 gyermekorvos
2017	6	4 szolgálat, 5 gyermekorvos

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A szakellátás a Szent Kereszt Kórházban történik járó- és fekvőbeteg ellátás formájában. A kalocsai kórház engedélyezett kapacitásában a tulajdonosváltást és az új struktúra kialakítást követően is jelen vannak az aktív, krónikus és a rehabilitációs ágyak. A kórház ellátási területe, különböző progresszivitási szintekkel a városra, a kistérségre és bizonyos szakmákban a kistérségi-, megyén túli településekre is kiterjed.

Jelentős a krónikus- és a pszichiátriai ágyak száma, mely sok esetben az időskorú lakosság illetve értelmileg sérült személyek szociális ellátásában (egészségügyi ellátást már nem igénylő, de állapot- vagy szociális helyzete miatt otthonába nem bocsátható) fontos szerepet vállal, a szociális otthoni beutalás gyakran ezekről az osztályokról történik, különösen így van ez, a gondozási szükséglet bevezetését követően. Ugyanakkor a kórház jelenléte megkönnyíti a szociális otthoni ápoltak egészségügyi ellátását.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Az egészség megőrzésében, mind az egyénnek, mind az egészségügyi ellátórendszernek, mind az önkormányzatnak és a kormányzati szerveknek kiemelkedő feladata van. Kalocsa Város Önkormányzata felelős és elkötelezett a lakosok jó egészségi állapotának megtartásában.

Az egészségi állapotot legmarkánsabban a demográfiai tényezők (kor, nem, iskolai végzettség, foglalkoztatási viszonyok) befolyásolják, de jelentős hatással vannak rá a környezeti (természeti, lakó- és munkahelyi) tényezők, a jövedelmi viszonyok, háztartási kiadások, a lakosság életmódbeli (táplálkozási, egészség-kulturális, szabadidő eltöltési) szokásai, valamint az élvezeti szerek (a dohány, alkohol, drogok) fogyasztásának terjedése.

A prevenció és népegészségügyi, kora gyermekkorai szűrésekhez való hozzáférés minden érintett személy számára, megkülönböztetés nélkül biztosított. Problémát jelent a napjainkban országosan megfigyelhető kötelező gyermekkorai védőoltásokkal szembeni averzió a szülők részéről. A házi gyermekorvosok és védőnők egészségügyi felvilágosító munkájával az oltási arány javítható.

Ugyancsak a megelőzést szolgálhatja az elhízás, a magas vérnyomás, a cukorbetegség, a daganatos megbetegedések, a csontritkulás időben történő felismerése, az egészséges életmód, életvitel.

Ez ellen hat a munkanélküliség, a szegénység, a mozgásszegény életmód, a helytelen táplálkozás, a stressz. Az emberek életkilátásait mindezek determinálják. Az egészségtudatos magatartás kialakításáért mégis sokat tehet az egyén is (a tünetekkel az orvoshoz fordulás minél korábban történjen meg), a lakosság ismereteinek bővítéséért, pedig az alapellátásban dolgozók, a nevelési- és oktatási intézmények, a média szereplői. Általában pozitív összefüggés mutatható ki az iskolázottság és a prevenció tudatosság között, továbbá a már kialakult betegség esetén az eredményesebb gyógykezelés között.

Az egészségügyi szűrések célja a még fel nem ismert betegségek és a magas kockázattal élők mielőbbi látótérbe kerülése, akiknek nincs diagnózisuk, nincs betegség tudatuk, nincsenek tipikus tüneteik. Az ő megtalálásukkal, bevonásukkal érhető el a legnagyobb egészségnyereség, amennyiben a betegség kialakulása *előtt* megtalálásra kerülnek és megfelelő életmódváltó programba vonva és életmód-váltás elérésével a betegségük kialakulása kivédhető, illetve a betegségek korai felismerésével a gyógyulás minél teljesebbé tehető.

A szűréseken való megjelenés az egyén egészségmegtartása, egészségmegóvása szempontjából kiemelten fontos!

Szervezett lakossági szűrés Magyarországon

Magyarországon a rákbetegség különösen súlyos népegészségügyi probléma, évente mintegy 33.000 férfi és nő hal meg rosszindulatú daganatos betegség következtében. Ez a szám európai, sőt középkelet európai összehasonlításban is kiemelkedően magas és jelentősen hozzájárul a népességfogyáshoz. A daganatos halálozások csökkentésére - rövid és középtávon - a korai felismerés és korai kezelés a leginkább ígéretes népegészségügyi stratégia; ennek eszköze a lakossági szűrés.

A szűrés egészséges, vagy magukat egészségesnek gondoló személyek vizsgálatát jelenti, amelynek az a célja, hogy egyszerűen elvégezhető, a vizsgált személy számára kellemetlenséget nem okozó, alkalmas módszer segítségével kimutassák a rejtett, tüneteket és panaszokat még nem okozó betegséget. Ha a szűrővizsgálat eredménye negatív, a vizsgált személy megnyugodhat. Ha az eredmény pozitív, a szűrővizsgálat időben előbbre hozza a diagnózist és a kezelést. Az időnyereség nagyobb esélyt ad a súlyosabb következmények elkerülésére, vagy a teljes gyógyulásra, mintha a beteg a tünetek és panaszok megjelenése miatt fordult volna orvoshoz.

A szűrésnek két formája van: alkalomszerű és szervezett.

Az alkalomszerű szűrés más célból végzett orvosi vizsgálatához kapcsolódó, például házi orvos által, vagy egyes munkahelyeken kezdeményezett, esetleg a spontán részvételre épülő kampányszerű szűrés. Évtizedek óta meghonosodott a hazai gyakorlatban is. Ennek a gyakorlatnak az a gyengéje, hogy egyesek, akiknek szokásává lett a szűrésre járás, szükségtelen gyakorisággal részesülnek szűrővizsgálatban, míg a lakosság nagyobb, és a tapasztalat szerint rászorultabb hányada sajnos sohasem. A szűréseken való részvétel minden érintett érdeke.

A szervezett szűrés népegészségügyi méretű, azaz nagy lakosságcsoportokra kiterjedő tevékenység. Az alkalomszerű szűréstől abban különbözik, hogy azt az egészségügyi ellátórendszer kezdeményezi, és adminisztratív eszköz alkalmazásával, a szűrésre rászoruló személyes meghívása és követése útján igyekszik elősegíteni, hogy a veszélyeztetett életkorban lévők minél teljesebb számban vegyenek részt a szűrővizsgálaton. Szervezett, személyes meghíváson alapuló szűrést csak abban az esetben lehet bevezetni, ha annak eredményességére már van tudományos bizonyíték, csökkenti a célbetegségből származó halálozást a népességben.

A Magyarországon jelenleg folyó szervezett emlő- és méhnyak szűrés, valamint a kiterjeszteni kívánt vastagbéliszűrés megfelel ezeknek a feltételeknek.

Ha Magyarországon a lakosság legalább 70%-a részt venne az egészségügyi ellátórendszer által felkínált szűrővizsgálatokon, a szervezett szűrés bevezetését követő 5-7 éven belül évente mintegy 1.500-2000 személy időelőtti halálózása elkerülhető lenne. Ez jelentősen hozzájárulna a népesség egészségi állapotának javulásához.

A **szűrő**vizsgálatok lehetősége (magas vérnyomás, elhízás, cukorbetegség, nőgyógyászati, prosztata, gyomor- és bél megbetegedések, szemészeti-, és hallás vizsgálatok, keringési- és mozgásszervi megbetegedések) a városban biztosítottak. A szűrőprogramokon való részvételt erősítheti a mammográfok, endoscopos, ultrahang és diagnosztikus eszközök, szakemberek elérhető közelsége.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyi rehabilitáció keretében, a Szent Kereszt Kórházban a légzőszervi, pszichiátriai, belgyógyászati, kardiológiai rehabilitáció biztosított. A Kalocsai Gyógyfürdő és Uszoda a mozgásszervi megbetegedések rehabilitációjában nyújt segítséget.

Oktatási, nevelési és szociális fejlesztő és rehabilitációs ellátást nyújt még a Nebuló EGYMI valamint a Szociális Központban a nappali és bentlakásos intézmény egységein keresztül. A szociális rehabilitáció magasabb foka valósul meg az Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthonában és a létesítendő lakóotthonban.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetés naponta másfél-kétmillió magyar ember életét befolyásolja. Ezért minőségére, azon belül is a tápanyag tartalom értékekre kiemelt figyelmet fordítanak mind a szolgáltatók, mind az ellenőrzést végző szervek.

A Kalocsai Közétkeztetési Intézmény ellátja az intézményi gyermekétkeztetés feladatait az önkormányzat által fenntartott bölcsődében és óvodában és Kalocsa város közigazgatási területén az állami intézményfenntartó központ, valamint az állami szakképzési és felnőttképzési szerv által fenntartott nem bentlakásos nevelési-oktatási intézményben elhelyezett gyermekek részére, valamint biztosítja a szociális nappali intézményben ellátott fogyatékos gyermekek ellátása során nyújtott étkezést és szünidei gyermekétkeztetés ellátását.

Az intézmény a közétkeztetésben törekszik az egészséges táplálkozás szempontjainak megtartására és lehetősége szerint, figyelembe veszi az ellátottak közösségének kívánságait is az élelmezés során. Az étrend összeállításánál szem előtt tartják a helyi termelőktől történő vásárlást, a zöldségek, gyümölcsök megfelelő arányát.

A városban a Szociális Központ, a Magyar Pünkösdi Egyház Országos Cigánymisszió Segítő Szolgálata és a Miasszonyunkról Nevezett Kalocsai Iskolanővérek Szociális Otthona is rendelkezik étkeztetés szociális alapszolgáltatás biztosítására működési engedéllyel.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az iskolai-, szabadidős és versenysport támogatása, a lakosság sportolási lehetőségeinek bővítése, sportrendezvények és programok rendezése része a Gazdasági Programnak és a Haynald Városfejlesztési Tervnek. A sportolás széles választéka biztosított a városban, az ehhez szükséges infrastruktúra, rendelkezésre áll. A sport programokat valamennyi célcsoport igénybe veheti, annak aktív és passzív résztvevője lehet. Különösen népszerű a labdarúgás, a labdajátékok, a karate, a vízi sportok.

A sportban, közösségi együttlétben megtapasztalt szabályok betartása lehet a társadalmilag leszakadt réteg felemelésének egyik eszköze. Kalocsa városa intenzív sportélettel büszkélkedhet. Különösen népszerű a labdarúgás, kézilabda, röplabda, kosárlabda, torna, a karate, illetve a vízi sportok közül az úszás és az evezés. Emellett sokan foglalkoznak lövészzel, lovassporttal, motoros-, sárkány-, vitorlázórepüléssel, ejtőernyőzéssel, birkózással, súlyemeléssel.

A Kalocsai Futball Club mérkőzéseit a Városi Sporttelepen rendezik meg, melyen található egy élőfüves pálya, egy edzőpálya, valamint több műfüves kispálya.

Az önkormányzat egyik legnagyobb költségvonzattal járó terve a városi uszoda energetikai felújítása a fenntartási költségek csökkentése érdekében, továbbá az úszó- és vízilabda versenyekre is alkalmas kültéri sportmedence és élménymedence kialakítása.

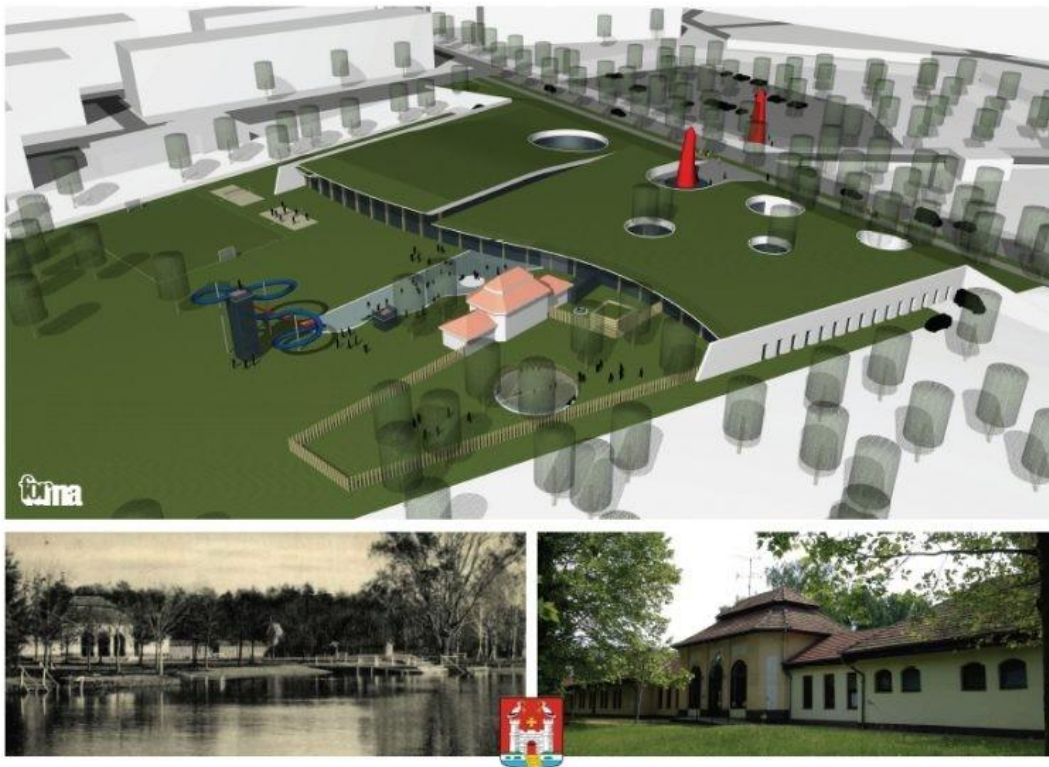
A város sport infrastruktúrájának jellemzői:

Intézmény neve	kihasználtság/ látogatottság	beavatkozási szükségletek
Városi Sporttelep	magas kihasználtság - délelőtt testnevelés órák, - délután edzések és kispályás foci - hétvégén mérkőzések	<i>Tervek:</i> - parkolás fejlesztése, - játszótér kialakítása <i>Problémák:</i> a befűjtés csarnok nagy áramigénye (a sporttelep összes éves áramigénye cca. 262 000 kWh, ebből a buborék csarnok éves áramigénye 170 000 kWh.) (Az ottani két napelempark éves áramtermelése 115 000 kWh)
Méhecskék SE Sporttelep	teljes kihasználtság - 7 korosztály edz a pályán fiúk-lányok óvodás kortól 15 éves korig, hétköznap 17.00 órától folyamatos edzések - hétvégén mérkőzések	
Csajda Gyógyfürdő és Uszoda	növekvő kihasználtság - az új szauna és az éjszakai fürdőzési szolgáltatás miatt, - napszak szerint délelőtt kisebb kihasználtság csak úszásoktatás, - délutáni közel 100%-os kihasználtság	<i>Tervek:</i> - uszoda komplex energetikai felújítása, - kültéri sport és élménymedence építése - külső festés, kerítés festése, - saválló fugázás a medencés medencékben (3 medence), - hőszivattyú korszerűsítés (15-20 éves gépészeti berendezés) <i>Problémák:</i> - termál medence és nagymedence tér tetőszerkezeti gondok, - vegyszer-adagolók, vákuum szivattyúk, átemelő szivattyúk, régi gépészeti berendezések üzemszünetet okozhatnak.
Szőlők köze Szabadidőközpont (Petőfi S. utca)	A kihasználtság maximális; a Pünkösdista Egyház kibérelte két évre, és a lakosságnak szerveznek sport és játékos programokat, elméleti és gyakorlati ismeretterjesztő foglalkozásokat.	<i>Tervek:</i> - kihasználtság maximális, bővítés
EMMI Kalocsai Gyermekeotthon (Fiúnevelő sportpálya) - Foktői út	teljes kihasználtság - intézményi gyermekek, időszakosan a város rendelkezésére is bocsátották a KSE pálya felújításakor.	- az épületállomány megfelelő, mindennel felszerelt, esetleges problémákat intézményi keretek között megoldják, - közmű ellátási fejlesztési igény a városi szennyvízcsatorna hálózatra való rácsatlakozás tervezett.
Meszes- KSE Evező Szakosztály	teljes kihasználtság - március - október közepéig napi edzések (hétvégén is), - nyári szünetben napi 2x edzés	- a hajó kikötőtől való védőtávolságok betartása miatt a kialakított lejáró áthelyezése szükséges, Lehetőség az önkormányzat kedvtelési célú kishajó kikötőjének lejáró használatára (kisebb átalakítást igényelhet). Ennek vonzata a Hajók tárolására szolgáló hangár áttelepítése (pályázati forrás igénybevétele), - lehetőség; esetleges áttelepülés más távolabbi területre, az épület felújítás és az új lejáró építés fajlagos költsége több 10 millió Ft (csak kedvezőtámogatottságú pályázat esetén valósulhat meg.)

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás, ITS

2017. márciusában 5 millió forint támogatást nyert városunk a Jövők Energiája Térségfejlesztési Alapítványtól a Kalocsai Gyógyfürdő és Uszoda fejlesztési terveinek elkészítésére.

A Vagyonhasznosítási Kft.-vel, mint jelenlegi üzemeltetővel, a Kalocsai Úszó és Vízilabda Egyesülettel és a Kalocsai Polgármesteri Hivatal Városüzemeltetési és Fejlesztési Osztályának munkatársaival is egyeztettek az építések, így jöhetett létre közös munka eredményeként az új fürdőkomplexum terve. A megálmodott uszoda terveinek elkészítése az első, fontos lépés volt a fürdő fejlesztésének ügyében. A tervzet megléte azonban sajnos még nem jelenti a felújítás megvalósíthatóságát, hiszen az uszoda fejlesztéséhez mintegy 5 milliárd forint hozzájárulásra volna szükség. A legnagyobb munka tehát még csak most következik. Meg kell találni, és el kell nyerni azokat a támogatásokat, melyekből a megálmodott, korszerű uszoda megépülhet városunkban.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Kalocsa Város Önkormányzata, valamint a járási hivatal a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben, valamint Kalocsa Város Önkormányzata Képviselő-testületének az egyes szociális ellátásokról szóló 4/2015.(II.27.) önkormányzati rendeletében valamennyi, pénzbeli-természetbeni ellátás igénybevételére biztosít lehetőséget. A Szt.-ben szabályozott ellátásokon túl, saját költségvetése terhére rendkívüli szociális támogatást, valamint egyéb természetbeni ellátásként nyújtott (tűzelő támogatást, karácsony- és húsvét előtti támogatásokat) állapít meg.

Biztosítottak továbbá a városban a szociális alapellátási és önként vállalt feladatként a szakosított ellátás, melyet az önkormányzat a Szociális Központon keresztül nyújt.

A város személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásának struktúrája:

A K.V.Ö. Szociális Központ Alapszolgáltatási Központjának célja, hogy a Kalocsa város közigazgatási területén felmerülő szociális igényeket és hiányokat a feladatok megfelelő szervezésével, azokat hatékonyan és magas színvonalon összehangoltan és gazdaságosan lássa el.

Az Alapszolgáltatási Központ a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban Szt.), a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet alapján végzi tevékenységét.

Az Alapszolgáltatási Központ integráltan a Szociális Központ keretein belül működik. Fenntartó Kalocsa Város Önkormányzata. Működését az állami normatíva valamint a szakfeladatokon jelentkező térítési díj bevétel biztosítja.

Kalocsa Város Önkormányzata 202 millió forint vissza nem térítendő támogatást nyert „Szociális alapszolgáltatások fejlesztése Kalocsán” című pályázatával. A támogatás 100%-os intenzitású, így önrész igényel az önkormányzat költségvetését nem terheli.

Az elnyert forrásból megújul a korábban Értelmi Fogyatékosok Bontlakásos Intézményeként működött, Malom utcai épület, amely helyi örökségvédelmi oltalom alatt áll.

A felújítás során az épületet a jövőben szánt funkció céljaira megfelelően alakítják ki, így a projekt lezárása után egyetlen épületbe integrálva végezhetik majd a szociális alapszolgáltatási feladatokat Kalocsán.

A Malom utcai épületben kap majd helyet

- az idősek klubja,
- a szociális étkeztetés,
- a házi segítségnyújtás,
- a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, valamint
- a Család- és Gyermekjóléti Központ is.

E közfeladatok ellátása jelenleg a Bem Apó Utcai Szociális Otthon épületében történik, amihez ideiglenes engedéllyel rendelkeznek.

Az új helyszínen a végleges engedélyeztetésükhöz műszaki feltételek megteremtése – akadálymentesítés, megfelelő számú és színvonalú vizes blokkok létesítése – után a Malom utcai épület fogadhatja be a Bem utcai intézményből kiköltöző, az új helyen immár végleges engedéllyel folytatható szociális alapellátási feladatellátást. Várhatóan 2019 télutóján indulhatnak meg a kivitelezési munkálatok.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az ellátásokhoz való hozzáférés – jogszabályi kereteken belül - Kalocsa valamennyi lakója számára, megkülönböztetés nélkül biztosított.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A sérült, idős emberek valamint kisgyermekes szülők ellátása az egészségügyi-, szociális és közintézményekben biztosított. Az idősek ellátását, a nagy létszámú rendeléseken sorszám biztosításával és időpont egyeztetéssel tovább lehetne javítani.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

Az önkéntes alapon szerveződő, közös érdeklődési körű, gondolkodású, kultúrájú emberek együttműködésén alapuló civil szervezetek száma jelentős a városban. Számos civil egyesület, alapítvány szerveződött a kultúra, a sport, az érdekvédelem, az életkor, a fogyatékoság típusa alapján.

A közművelődési intézmény és az önkormányzat rendezvényeit mindig nagyszámú érdeklődő látogatja. A programokról a lakosság a médián keresztül és a város honlapjáról értesülhet.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A városban kiélezett etnikai konfliktusról nem beszélhetünk. A közösségi együttélés szabályait megszegőkkel szemben a hatóságoknak fel kell lépniük. A Roma Nemzetiségi Önkormányzat, valamint az oktatási- és nevelési intézmények sokat tehetnek az előítélet mentesség visszaszorításáért.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A városban a közösségi szolidaritás számos példáját láthatjuk. Jótékonyági rendezvények sorából a legkiemelkedőbb, a Kék madár fesztivál.

A Kék Madár Alapítvány 1991 óta működik, - hosszú éveken keresztül a Kalocsai Városi Kórház Gyermekosztályát támogatva.

Hogy támogatása hathatósabb legyen 1996-ban fordult a tartósan és súlyosan beteg 14 év alatti gyermekeket nevelő Kalocsán és a környékén, elmaradott helyeken (falvak, tanyák) élő családok felé. Szociálisan rászoruló, sokszor embertelen körülmények között élő, máshonnan támogatásra nem, vagy ritkán számítható (Önkormányzat, rehabilitációs intézetek kórházak, nevelőintézetek) az orvosok, de főképpen a társadalom által gyógyíthatatlannak, kezelhetetlennek ítélt beteg gyermekek számára remény, az életbe vetett hit visszaadása a céljuk. Ezek a tragikus körülmények között élő, sokszor emberfeletti feladatokat viselő családok sok esetben halmozottan hátrányos helyzetűek: több beteg gyermek, munkanélküli szülő, romos épület, nem megfelelő világítás, fűtés, orvosi kezelés is csak messze elérhető... - és ha kapnak is segítséget, az rengeteg kiadást jelent számukra (gyógyszerek, segédeszközök, útiköltség a kezelésekre...)

Az Alapítvány - kihasználva Kalocsán és környékén kialakult ismertségét, megkeresve a médiumokat, a háziorvosi szolgálatot, a kórházakat és rendelőintézeteket - minden évben pályázatot ír ki "Pályázat beteg gyermekeinkért" címmel a fenti célcsoportok számára. A pályázatokat az erre az alkalomra összehívott, főleg gyermekorvosokból álló független szakbizottság bírálja. Az elnyerhető pályázatonkénti összeg, valamint a nyertes pályázók száma függ az alapítvány mindenkori vagyonától, mely vagyon növelése érdekében rendezi az Alapítvány évente a Kék Madár Fesztivált jótékony céllal.

Az adventi időszakban, karácsonyhoz közeledve egyre több számban kezdenek gyűjtésbe magánszemélyek, civil szerveződések is. A gyűjtések kedvezményezettjei az idősek, betegek, egyedülálló személyek, szociálisan hátrányos helyzetű gyermekes családok. Jelentős adományokat kapnak a rászorulókat a Belvárosi Plébánia Caritas Csoportjától, az adományok szétosztása a családsegítő szolgálat közreműködésével történik.

Az önkéntes munka egyre nagyobb számban jelenik meg a városban, de további kiterjesztése mindenképpen segítheti az esélyegyenlőség megvalósítását.

3.8 A Roma Nemzetiségi Önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Kalocsa Városi Roma Nemzetiségi Önkormányzata az egyik alapító tagja Kalocsa kistérségében működő roma települési nemzetiségi önkormányzatok társulásának.

A Roma Önkormányzat felmérése szerint településünkön, megközelítőleg 400 roma származású család él (ez kb. 1500-1800 személyt jelent, ebben benne vannak a gyermekek is). A városban jelen lévő nemzetiségek 3,89 %-a cigány. A városban kiélezett etnikai konfliktus nem áll fenn, a közösségi együttélés szabályait megszegőkkel szemben a hatóság időben megteszi a szükséges intézkedéseket. A legtöbb problémát a cigány kisebbség generálja, mely elsősorban az alacsony iskolázottságnak, a mélyszegénységnek, de legfőképpen a munkahely hiányának, foglalkoztatásuknak tudható be.

A családok életkörülményei, szociális helyzete nem a legjobb, melynek fő oka, a nagymértékű munkanélküliség.

A munkanélküliségből adódóan, többnyire szociális támogatásokból élnek, melynek összege a létfenntartásukra éppen elegendő. A kapott támogatásokat (a segélyek, a családi pótlék, napszám, stb.) a mindennapi megélhetésük érdekében élelmiszerek beszerzésére kénytelenek fordítani. Rezszi költségeiket többnyire nem tudják fizetni, ezért jelentős hátralékuk halmozódott fel (lakbér, víz, áram).

A családok 90%-a közmunka programon belül dolgozik. A rövidtávú foglalkoztatás illetve munkanélküli támogatásuk tovább konzerválja a roma lakosság körében a mélyszegénységet. Esélyegyenlőségüket elsődlegesen foglalkoztatásuk javíthatná. A Roma Nemzetiségi Önkormányzat kiemelt feladatának érzi, hogy a szakmával rendelkezőket az elsődleges munkaerőpiacra segítse eljuttatni. Távolati céljaik közt szerepel, hogy a roma diplomások a városba maradva, hasznos és példa értékű munkát tudjanak végezni, ezzel is segítve a cigány lakosság felemelkedését.

Az idős roma korosztályra a szegénység a jellemző, hiszen a korábbi mezőgazdasági foglalkoztatásukkal sem megfelelő hosszúságú szolgálati időt, sem pedig az öregkori megélhetést, biztosító nyugdíjalapot nem teremthettek maguknak. Az analfabetizmus ennél a célcsoportnál különösen jellemző. Az egészségtelen életmód (rossz lakhatási körülmények, nem megfelelő táplálkozás, esetenként alkoholizmus, erős dohányzás stb.) miatt idős korukra egészségi állapotuk megromlott, emiatt gyógyszerköltségük magas.

Az idős roma emberek esetében, a családon kívül, a szociális ellátórendszer (lakásfenntartási támogatás, közgyógyellátás, tüzelő támogatás, rendkívüli települési támogatás) segítheti a megélhetésüket.

2016. szeptember 1-én kezdte meg munkáját városunkban a Szociális Segítő Hálózat 10 fővel, melyből 3 fő utcai segítő, 6 fő utcabizalmi és 1 fő koordinátor. Az utcai segítők feladata a családokkal való közvetlen kapcsolattartás, rendszeresen végeznek családlátogatást. A problémát próbálják a családdal együtt megoldani, illetve jelzéssel élnek a megfelelő szerv, szervezet felé. Különösen fontos a halmozottan hátrányos roma gyerekek segítése, hogy ne morzsolódjanak le az iskolában. Az elsődleges probléma, hogy a roma gyerekek nem járnak rendszeresen iskolába. Ebbe a helyzetbe avatkoznak be az utcabizalmik és segítők, akik mindennap járnak a roma lakta területeket, és indítják útnak őket, így csökkentve a hiányzásokat, késéseket.

A koordinátor ellátja a hálózattal kapcsolatos adminisztrációs feladatokat, kapcsolatot tart az oktatási intézményekkel és a Szociális Központtal, szükség esetén részt vesz fegyelmi tárgyalásokon.

Szoros kapcsolatban állnak a Máltai Szeretetszolgálattal, de részt vesznek a Családsegítő Szolgálat által szervezett jelzőrendszeri tanácskozáson.

Azt a gyermeket, akit magatartás problémái miatt magántanulóvá nyilvánítottak, heti rendszerességgel korrepetálja egy koordinátor a Roma Közösségi Házban.

Kapcsolatban állnak a védőnői szolgálattal is, de rendszeresen végeznek karitatív tevékenységet is. A téli extrém hidegben ügyeletet tartottak a Roma Közösségi Házban, mely az időjárásra való tekintettel krízis melegedővé alakult.

Távlati céljaik közé tartozik az intézményi szociális segítők alkalmazása, amelyre jelenleg sajnos nincs lehetőségük megfelelő végzettségű jelentkező hiányában. Dajka, pedagógiai asszisztens vagy szociális asszisztens képesítéssel lehet köznevelési intézményben dolgozni, de legtöbben csak 8 általánossal rendelkeznek. Pedig fontos lenne képzett, roma származású intézményi segítők alkalmazni azokban a köznevelési intézményekben, ahol jelentős számban fordulnak elő hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, elsősorban roma származású gyermekek, akiknek segítségre, családokkal való kapcsolattartásra, szocializációs hátrányaik csökkentésére, család-gyermek- és ifjúságvédelmi feladatkörben, hiszen ők közvetíteni tudnának a tanár-diák, tanár-szülő konfliktusokban. Összességében elmondható, hogy a Szociális Segítő Hálózat hatékonyan működik városunkban.

Kalocsa Város Önkormányzatának Képviselő-testülete együttműködési megállapodást kötött a Nemzetiségi Önkormányzatokkal, így a Kalocsa Város Roma Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testületével is.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során, településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
munkanélküliség	munkahelyteremtés, beruházások ösztönzése helyi vállalkozások támogatása, mezőgazdasági ágazat fellendítése, <i>közfoglalkoztatás folytatása szükséges</i>
leszakadó társadalmi csoportok	felzárkóztató, képzést nyújtó programok, munkahelyteremtés, közmunkaprogram
mélyszegénységben élők számának emelkedése	felzárkóztató, képzést nyújtó programok, szociális szolgáltatások fejlesztése, közmunka
kedvezőtlen megbetegedési mutatók a népbetegségek számában	egészségneveléssel, az egészségügyi szűrővizsgálatok igénybevitelének szorgalmazása
kedvezőtlen lakhatási körülmények	szociális jellegű önkormányzati lakások állagmegóvása, panellakások pályázati támogatással történő felújításának segítése
zsúfolt, leromlott műszaki állapotú bentlakásos intézmény (Kunszt utca)	új épület építése (felújítás már nem gazdaságos)
sportlétesítmények műszaki állapota, intézmények magas rezsiköltsége, állagromlása	óvodai tornaszobák, iskolai tornacsarnokok rekonstrukciója intézmények energetikai fejlesztése

Esélyegyenlőséget közvetlen vagy közvetve javító pályázatok:

- [EFOP-1.2.9-17-2017-00088 "Család és KarrierPont Kalocsán"](#)
- [EFOP-3.7.3-16-2017-00034 "Tanulási programok Kalocsán: Az élethosszig tartó tanuláshoz való hozzáférés biztosítása és fejlesztése"](#)
- [EFOP-4.1.9-16-2017-00016 "Festészet és kreativitás"](#)
- [Europe for Citizens](#)
- [GINOP-7.1.2-15-2016-00012 "A Felső- és Alsó-Duna vízi turizmusának komplex fejlesztése"](#)
- [KÖFOP-1.2.1-VEKOP-16-2017-00893 "Kalocsa Város Önkormányzata ASP Központhoz való csatlakozása"](#)
- [TOP-1.1.1-15-BK1-2016-00005 "Iparterület fejlesztése Kalocsán"](#)
- [TOP-1.1.2-16-BK1-2017-00006 "Inkubátorház kialakítása Kalocsán"](#)
- [TOP-1.4.1-16-BK1-2017-00010 "Óvodafejlesztés Kalocsán"](#)
- [TOP-2.1.3-16-BK1-2017 "Kalocsa város csapadékvíz – elvezető hálózatának fejlesztése"](#)
- [TOP-4.2.1-16-BK1-2017-00004 "Szociális alapszolgáltatások fejlesztése Kalocsán"](#)
- [TOP-7.1.1-16-2017-00090 "Értékeink mentén"](#)

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A hátrányos helyzet legfőbb okai a társadalmi egyenlőtlenségben keresendők. A gyermekek deprivációjának magyarázata főleg az őket nevelő család jövedelemszegénységének következménye, ami nem ritkán jár együtt a szülők negatív munkaerő-piaci potenciáljával.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A város lakónépessége 1980-tól folyamatosan csökken. A jelenség fő oka az egyre csökkenő természetes szaporodás. A társadalmi folyamatok és tényezők alakították úgy az emberek magatartását, hogy egyrészt csökkent a kívánt gyermekek száma másrészt, pedig a házasságkötés előtt, vagy a házasság időszakában a kívánt gyermekszámnál is kevesebb gyermek született. Kalocsa városban jelentős számú nevelési, oktatási intézmény működik. Férőhely hiányában egyik intézményből sem kellett elutasítani felvételre váró gyermeket.

Kalocsa Város Óvodája és Bölcsődéje

Bölcsőde

A bölcsőde önálló szakmai egységként, Kalocsa Város Óvodája és Bölcsődéje intézményhez integrálva, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM. rendelet alapján végzi munkáját.

A bölcsőde gyermekjóléti alapellátásként, a 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosítja, engedélyezett férőhelyszáma 33 férőhely. 2013. augusztus 31. napjától lehetőség van a bölcsődei feladatellátás helyén (Kalocsa, Zrínyi u. 17.), külön az erre a célra létrehozott csoportban, bölcsődés korú gyermekek részére, 15 fő férőhelyig időszakos gyermekfelügyelet igénybevételére is.

Az időszakos gyermekfelügyelet, abban különbözik a bölcsődei ellátástól, hogy a szolgáltatást a szülő akkor veszi igénybe, amikor arra szüksége van, tehát nem állandó jelleggel, akár heti egy alkalommal, néhány órára. A kisgyermekes szülők részéről folyamatos az érdeklődés a szolgáltatás iránt.

Engedélyezett férőhely 2017-es évben 33 fő. Ez két gondozási egységben 3 bölcsődei csoportot jelent. 2017-ben az engedélyezett férőhelyen teljes létszámmal működött.

A gyermekek felvétele egész évben folyamatos volt. 2017. január 01. – 2017. december 31. között beiratott gyermekek létszáma összesen 67 fő, ebből 31 fő lány. Újonnan beiratott gyermekek létszáma 34 fő, ebből 17 fő lány.

életkoruk	fő
8 hó	2
10 hó	1
13 hó	1
14 hó	1
16 hó	1
17 hó	1
18 hó	2
19 hó	2
20 hó	4
21 hó	6
22 hó	1
23 hó	2
24 hó	7
25 hó	1
27 hó	2

Bölcsődés gyermekek száma kor szerinti megoszlásban. Óvodába ment: 26 fő

A bölcsőde egész évben nyitva tart. A városban családi napközi nem működik.

Óvodák

Kalocsa városban az óvodai feladatellátás 6 önkormányzati és egy egyházi intézményben valósul meg. Kalocsa Város Óvodája és Bölcsődéje fenntartója és működtetője Kalocsa Város Önkormányzata, az egyházi fenntartású óvodai feladatellátást biztosító intézmény a Nagyasszonyunk Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 2017.

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	6	
Hány településről járnak be a gyermekek	8	
Óvodai férőhelyek száma	450	
Óvodai csoportok száma	18	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	06:00-17:30	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	5 hét, de 1 óvoda ez idő alatt is nyitva tart	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	38	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	38	0
Gyógypedagógusok létszáma	1	0
Dajka/gondozónő + pedagógiai asszisztens	22	0
Kíségítő személyzet	0	0

A feladat ellátási helyek területi elhelyezkedése a városon belül egyenletes. A városban az óvodai (önkormányzati) férőhelyek száma 450 fő. A városi szintű kihasználtság közel 90 százalékos.

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

év	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat-ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermekek száma
2008	24	600	6	526
2009	24	600	6	531
2010	24	600	6	547
2011	24	600	6	541
2012	20	500	6	452
2013	20	500	6	446
2014	20	500	6	423
2015	18	450	6	419
2016	18	450	6	382
2017	18	450	6	392

Nagyon magas a hátrányos helyzetű óvodások száma, 2017-ben 65 hátrányos helyzetű és 1 halmozottan hátrányos helyzetű gyermek volt. Kalocsa város óvodáiban, a szabad játék és a differenciált fejlesztés megteremtésével, az esélyegyenlőség biztosításával bontakozhatnak ki azok az egyéni képességek, melyek alkalmassá teszik az óvodásokat az iskolai életmódra. Mindegyik kalocsai tagóvoda elnyerte a „Zöld Óvoda” címet, tehetségpontként, és a Bem Apó, a Csokonai, a Kunszt, és a Zöldfa utcai tagóvodák referencia intézményként működnek.

Kalocsa Város Önkormányzata TOP-1.4.1-16-BK1-2017-00010 ÓVODA fejlesztés Kalocsán

A projekt célja a Petőfi Sándor u. 26. szám alatti ingatlanon egy új építésű, 75 férőhelyes óvoda építése, mely a meglévő, Kunszt utcai óvoda kiváltását valósítja meg. Az új építésű óvoda az adott ingatlanon meglévő Ifjúsági Ház megtartása mellett, az udvaron kerül megépítésre. A többek között 3 db 25 fős foglalkoztató helyiségből, melegítő konyhából és ebédlőből és az ezeket kiszolgáló helyiségekből álló új óvoda épület várhatóan 2020. szeptemberétől fogadja a kisgyermeket.

Az infrastrukturális fejlesztés lehetővé teszi a korszerű és akadálymentes óvodai környezet kialakítását, energiatakarékos, környezetkímélő épületgépészeti megoldások alkalmazását, mely minőségi oktató-nevelő munka elvégzését támogatja.

A projekt keretén belül a bölcsődei ellátást biztosító Kalocsa Város Óvodája és Bölcsődéje Zrínyi utcai bölcsődéjében eszközfejlesztés is megvalósul.

Alapfokú oktatás

Az általános iskolai nappali oktatásban résztvevő tanulók száma 2013 évben 1 412 fő volt (KSH területi statisztika adatai alapján). 2016-ra 1317 főre csökkent. Az iskolai osztályok száma az elmúlt 10 év viszonylatában 68-73 között változott.

A város általános iskoláinak nemzetiségi oktatásában részesülő tanulók száma magas, megközelíti a 15 százalékot, főként a német nyelvű képzés népszerű.

Általános iskolában tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (fő)

ÉV	Fő
2012	1410
2013	1412
2014	1399
2015	1349
2016	1317

Forrás: TEIR

Az általános iskolai intézmények feladat ellátási helyeinek száma 2018 évben 6. Az intézmények általában korszerűek, mindegyik rendelkezik internettel és a számítógépek száma a diákok számához viszonyítva eléri a 10 százalékot. Az intézmények fogadni tudják a város általános iskoláskorú gyermekeit, beleértve a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű tanulókat is. A férőhelyek száma elegendő.

Minden iskola sajátos arculattal rendelkezik, így biztosítva a szülők számára a lehetőséget, hogy gyermeküknek a legmegfelelőbb iskolát választhassák.

- Belvárosi Tagiskola: angol nyelv oktatása első osztálytól
- Eperföldi Tagiskola: testnevelés oktatása emelt szinten
- Kertvárosi Tagiskola: német nemzetiségi nyelvoktatás

A Kertvárosi és Eperföldi iskolában német és angol nyelv közül választhat a tanuló. Minden iskolában kiemelten kezelik a magyar nyelv és irodalom, a matematika és az informatika tantárgy oktatását. A tanórán kívüli foglalkozások igen színes választékot biztosítanak a művészetek és a sport terén is.

2015/2016. tanév tanulói létszáma

Intézmény	Általános Iskola (tanulólétszám)
Eperföldi Általános Iskola	379
Kertvárosi Tagiskola	360
Belvárosi Tagiskola	209
Nagyasszonyunk Katolikus Intézmény	292 (1-6.o) ovi: 99
Nebuló EGYMI	126

A *Nagyasszonyunk Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium* a *Miasszonyunkról Nevezett Kalocsai Iskolánővérek* fenntartásában működő intézmény.

Az intézmény fő céljai:

- a keresztény értékrend mentén történő szellemiség, lelkeség kialakítása,
- egy keresztény szemlélet alapjain álló tudomány- és társadalom-elemzés,
- a modern tudományok ismeretét a hit, igazságokkal ötvözni tudó kritikai gondolkodás készségének kialakítása, a jó érdekében

Nebuló EGYMI

Az intézmény feladata a sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek, fiatalok ellátása 6 éves kortól felnőttkorig Kalocsa város és vonzáskörzete területén, az ellátás életkortól és állapottól függően a következő formákban történik:

Általános iskola a tanulásban akadályozott és értelmileg akadályozott tanköteles tanulók számára. A tanulócsoportokban módosított tantervvel, fokozott differenciálással és speciális tankönyvekkel biztosítják a gyógypedagógusok az egyéni képességek kibontakoztatását és az ismeretek elsajátítását. Lehetőséget biztosítanak speciális esetekben a magántanulók felkészítésére heti 10 óra időkeretben

Szakiskolai oktatás parkgondozó és textiltermék-összeállító részszakképesítés oktatásával enyhe értelmi fogyatékos és egyéb pszichés fejlődési zavarral (tanulási és/vagy magatartászavarral) küzdő tanulók számára

Fejlesztő nevelés-oktatás a súlyos, halmozottan fogyatékos gyermekek számára

Készségfejlesztő iskolai nevelés-oktatás keretében a közepsúlyos értelmi fogyatékos tanulók ellátása

Utazó gyógypedagógiai hálózat biztosítása Kalocsa járás területén, az integráló intézményekben a pedagógiai és egészségügyi rehabilitációs, rehabilitációs célú foglalkozásokat, ezáltal is segítve az eredményes integrációt.

Középfokú oktatás

A középfokú oktatási intézmények száma a városban 4, amiből 2 gimnáziumi és 2 szakközépiskolai feladat ellátási hely van. Vonzáskörzetük főként a kalocsai járásra terjed ki. A legtöbb oktatási intézmény fenntartója a KLIK Bajai tankerülete és a Bajai Szakképzési Centrum, emellett egy EMMI és egy alapítványi fenntartású iskola található a településen. A középiskolai tanulók számában az elmúlt években folyamatos csökkenés figyelhető meg 2001 évben még 1 517 diák vett részt az oktatásban, míg 2013 évben már csak 1 166 fő. 2005 évtől kezdődően az osztályok száma nem haladja meg a középiskolai osztálytermek számát. A férőhelyek száma elegendő.

Középfokú oktatási intézmények és azok jellemzői

Középfokú oktatási intézmény neve, fenntartója / működtetője	Fenntartó	Tanulók száma (fő)	Nem városi lakos (fő)	Képzési kínálat
EMMI Kalocsai Gyermekotthon, Általános Iskola és Szakiskola	EMMI-SZGYF	n.a.	n.a.	n.a.
Bajai Szakképzési Centrum Kalocsai Dózsa György Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma	Bajai Szakképzési Centrum	629	n.a.	Szaggimnáziumi: gépészet, rendészet, informatika, közgazdaság, szépséget Szakközépiskolai: cukrász, női szabó, pék, épület-és szerkezetlakatos, gépi forgácsoló, hegesztő, rendészeti őr
Bajai Szakképzési Centrum Kossuth Zsuzsanna Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája	Bajai Szakképzési Centrum	n.a.	n.a.	Egészségügy, vendéglátóipar, turisztika pincér, szakács
Kalocsai Nebuló Általános Iskola, Speciális Szakiskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény	Bajai Tankerületi Központ	124	67	Parkgondozó, textiltermék-összeállító, készségfejlesztő
Kalocsai Szent István Gimnázium	Bajai Tankerületi Központ	n.a.	n.a.	Általános tantervű osztály, matematika tagozatos osztály
Nagyasszonyunk Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium	Miasszonyunkról Nevezett Kalocsai Iskolánővérek Társulata	n.a.	n.a.	Általános tantervű osztály katolikus nevelési elvek szerint

Kalocsa nagy hagyományokkal rendelkező iskolaváros, a jelenleg is használt iskolaépületei 200 éves múltat tekintenek vissza. Híresek voltak a középiskolái: a gimnázium, a tanítóképző és az óvónőképző. Ezek az iskolák az általános műveltséget adták át a tanulóiknak.

Általánosságban elmondható, hogy a gimnáziumi képzések struktúrája illeszkedik a helyi gazdaság igényeihez. Az intézményekre kevésbé jellemző a helyi gazdasági szereplőkkel történő kapcsolatok ápolása, ennek megváltoztatása a középfokú oktatás újbóli fellendítésének meghatározó pontja lehet.

Az elmúlt években akadálymentesítés, vizesblokk felújítás valósult meg Norvég alap és önkormányzati támogatások révén. A többi ingatlan esetében is szükség lenne energetikai korszerűsítésre, azonban a műemlék jellegű és hatalmas alapterületű intézmények komplex felújítása rendkívül nagy forrást igényel.

A városi kollégiumi ellátást a Kalocsai Dózsa György Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium intézmény biztosítja.

Szent István Gimnázium

765 óta működik a gimnázium, Piarista alapítással, majd a jezsuiták kezelésében. 1948-óta állami, illetve önkormányzati fenntartású. Jelenleg tagozatos rendszerben (humán, reál és idegen nyelvi tagozattal) működik. Legfőbb célja a felsőoktatásra való felkészítés, a felsőoktatási felvételi arány átlag kilencven százalékos.

Bajai Szakképzési Centrum Kossuth Zsuzsanna Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája

A kalocsai tanítóképző intézet a magyarországi tanítóképzők átszervezéséről szóló 1856-os állami rendelkezésnek köszönheti születését, mely szerint minden püspöki (érseki) székhelyen tanítóképző intézetet kell szervezni. Kunszt József érsek (1854-1866) már 1854-ben biztosított épületet a leendő tanítóképző számára az Új (ma Tomori) utcában, ahol az érsekségnek több ingatlana volt. Az intézet a mai Esze Tamás utca és a Tomori utca sarkán lévő, akkor még egymagában álló földszintes épületben kapott helyet, ahol 1856. október 4-én kezdődött a tanítás két évfolyammal.

Az intézet épületének első bővítésére 1871 nyarán került sor, mivel az intézet három évfolyamos lett, és a meglévő helyiségek kevésnek bizonyultak. Több mint 7 ezer forintos költséggel két tantermet építettek és az udvaron tornapályát alakítottak ki. A következő bővítés 1883 májusában történt. A meglévő földszintes épületet részben lebontották, és az utca vonalában egy emeletes épületszárnyat építettek. Az emeleten 4 tantermet, egy nagyobb termet és tanári szobát alakítottak ki. A földszintes épületszárnyba került a természetrajzi szertár és egy nagyméretű zeneterme, ahol télen a tornaórákat is tartották. Az utolsó nagyobb építkezés, amellyel lényegében kialakult az épület mai formája 1901-ben volt. Felépült az épület emeletes udvari szárnya, melyet zárt folyosóval kötöttek össze a régi épülettel. Az új épületszárny emeletén a zeneterem, földszintjén a tornaterem kapott helyet. A következő évben a tanítóképző saját gyakorlóiskolát kapott.

Egy tanteremben osztatlan hatosztályos népiskolai osztályt alakítottak ki. Korábban a gyakorlótanításokat a belvárosi és az eperföldi elemi iskolában végezték. Később a gyakorlóiskola átkerült az intézettel szemben lévő sarkon épült, azóta már lebontott földszintes épületbe. 1960-ban a gyakorlóiskola Ének-zenei Általános Iskola néven önállóvá vált és átköltözött a Micsurin utcai (ma Asztrik tér) egykori árvaház (majd megszűnt óvónőképző) épületébe. Az üresen maradt épületben óvodát rendeztek be, mely a Csokonai utcai óvodaépület elkészültéig működött. Később az épületet lebontották, az épület telkének egy részét az Esze Tamás utca szélesítésére használták fel, másik részét hozzacsatolták a Népművészeti és Háziipari Szövetkezet épülő üzemházához.

A több átépítéssel kialakított épület mindvégig oktatási célokat szolgált. 1856 és 1957 között a tanítóképzőnek adott otthont, 1948-ig egyházi, utána állami kezelésben.

Az intézet alapításakor kétévfolyamos volt, 1871-ben háromévfolyamosra fejlesztették. 1883 és 1918 között négy évfolyammal működött, közben 1885-ben, elsőként az országban, bevezették a kántorképzést. Ötévfolyamosra 1918-ban vált az intézet. A tanítóképzés átszervezéséről szóló törvény értelmében 1938-ban megkezdtek a négyévfolyamos tanítóképző líceum és a ráépülő tanítóképző akadémia megszervezését, de az átszervezést a háború megakasztotta, az intézet továbbra is öt évfolyammal működött. Az utolsó tanítóképzős osztály 1953 őszén indult, a következő évben induló első osztály már leánygimnáziumi osztály volt. A leánygimnáziumi osztály indulásával az intézet neve Állami Leánygimnázium lett. A közös igazgatás alatt működő négyosztályos gimnázium és a nyolcosztályos általános iskola (egykori gyakorló iskola) 1958-ban felvette az Állami Tizenkétévfolyamos Iskola nevet. Az iskolából 1960-ban Ének-zenei Általános Iskola néven kivált a nyolc általános iskolai osztály, a középiskolai osztályok Állami Leánygimnázium néven működtek tovább. 1963-tól vezették be a szakközépiskolai képzést, kezdetben mezőgazdasági, 1968-ban övönőképző, 1969-től egészségügyi szak. A szakoknak megfelelően változott az iskola neve is. Az egészségügyi szak kivételével 1973-ig fokozatosan megszűnt a többi oktatási forma, és 1972-ben az iskola felvette a Kossuth Zsuzsanna Egészségügyi Szakközépiskola nevet.

Az iskola utolsó átszervezése 2000. július 13-án történt. A városi önkormányzat a Kossuth Zsuzsanna Egészségügyi Szakközépiskolát, valamint a Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakmunkásképző Iskolát, szakmai önállóságuk megtartása mellett összevonta. Az összevont iskola új neve Kossuth Zsuzsanna Humán és Kereskedelmi Szakközépiskola, Szakképző Intézet lett. Mindkét tagiskola a korábban használt épületében maradt. Az iskola Kossuth Zsuzsanna Humán és Kereskedelmi Szakközépiskola, Szakiskola néven működött. Az épület földszintes szárnyának Tomori utcai oldalán található Mócsy János akadémikus, egyetemi tanár emléktáblája.

Az iskola új neve 2015. szeptember 1-től Bajai Szakképzési Centrum Kossuth Zsuzsanna Humán és Kereskedelmi Szakközépiskolája és Szakiskolája.

Az iskola új neve 2016. szeptember 1-től Bajai Szakképzési Centrum Kossuth Zsuzsanna Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája.

Képzéseik

- *Egészségügy*
- *Vendéglátóipar*
- *Turisztika*
- *Pincér*
- *Szakács*

Bajai Szakképzési Centrum Dózsa György Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma

Intézmény ódon épülete kezdetben a tanítónő- és óvónőképzést szolgálta. A vidék megélhetését a mezőgazdaság biztosította, ezért fontos volt a mezőgazdasági oktatás megszervezése is. A mezőgazdasági oktatásban jelentős fordulat a II. világháború után következett be. 1949/50-ben alakult meg jelenlegi iskola: először Állami Mezőgazdasági Gimnázium, majd az 1950/51-es tanévtől Növénytermelési Technikum néven. 1952-től a Mezőgazdasági Technikum, 1963-tól pedig a Dózsa György Mezőgazdasági Technikum nevet viselte. A szakemberhiányt pótolta az új technikum létrejötte, mely növénytermesztő szakon 3 éves képzéssel indult, majd 1954-ben a képzés időtartama 4 évre emelkedett. A későbbiek folyamán a technikum megszűnt, és helyette létrehozták a szakközépiskolát. Az első iskolai évfolyam két osztállyal indult növénytermesztési és állattenyésztési szakon. A végzős tanulók a technikus oklevél helyett érettségi bizonyítványt kaptak. Az iskola átszervezése folyamatos volt. 1968-ban az iskola felvette a Dózsa György Mezőgazdasági Technikum és Szakközépiskola, majd 1971-ben a Dózsa György Mezőgazdasági Szakközépiskola nevet. 1978-ban megindult a szarvasmarha-tenyésztő, majd 1980-tól az állattartó-telepi gépész szak, és ezzel az új típusú szakemberképzés. A 80-as évek közepén újabb változás történt az iskola szakmai képzésében a régi szakokat az állattenyésztő és állategészségügyi, valamint növénytermesztő-növényvédő technikus képzés váltotta fel. A képzési idő egy évvel megnőtt: a diákok öt évig tanulhattak az iskolában. Az ötödik évben már csak szakmai tárgyakkal foglalkoztak, s ennek az évnek a végén képesítő vizsgát tettek elméleti és gyakorlati tárgyakkól. A 90-es évek változásai arra készítettek az iskola vezetését, hogy az igényeknek megfelelően elindítsa a szélesebb körű ismereteket nyújtó általános mezőgazdasági képzést.

A tangazdaságuk, majd később a diákfarm és 100 hektáros területük 1993 óta szolgálja a tanulók gyakorlati oktatását. 1992-ben a mezőgazdasági osztályok mellett visszatért a technikusképzés, és kezdetét vette az általános közgazdasági képzés is. Az új szak világbanki program szerint indult, majd később a Phare támogatta. Phare-támogatással kiépült az iskola számítógépes hálózata és létrehozták a tanirodánkat, mely a gyakorlati oktatást segíti. 1992-ben az intézmény neve Dózsa György Mezőgazdasági és Közgazdasági Szakközépiskola és Kollégium lett, amely 1995-ben ismételtén megváltozott, és felvették a Dózsa György Mezőgazdasági és Közgazdasági Szakközépiskola nevet. 1998-ban megkezdődött a rendőri pályát előkészítő rendvédelmi szak oktatása is. Az iskola 2001 és 2003 között volt a legrövidebb neve: egyszerűen csak Dózsa György Szakközépiskola.

B A J A I S Z C
KALOCSAI DÓZSA GYÖRGY
SZAKGIMNÁZIUMA, SZAKKÖZÉPISKOLÁJA
ÉS KOLLÉGIUMA

Képzések:

Szakgimnáziumi ágazati oktatás

(Korábban: Szakközépiskolai oktatás)

A 4. év érettségivel zárul, amely kötelező szakmai érettségi vizsgatárgyat is tartalmaz. Ezután lehet felsőoktatási intézményekbe jelentkezni, vagy iskolánkban a tanulmányokat folytatva szakképzettséget szerezni.

- Gépészet ágazat (+1 év gépgyártástechnológiai technikus)
- Informatika ágazat (+ 1 év CAD-CAM informatikus vagy + 1 év informatikai rendszergazda)
- Közgazdaság ágazat (+1 év pénzügyi-számviteli ügyintéző)
- Rendészet ágazat
- Szépészet ágazat

Szakközépiskolai oktatás

(Korábban: Szakiskolai oktatás)

- Cukrász
- Épület- és szerkezetlakatos
- Gépi forgácsoló
- Hegesztő
- Női szabó
- Pék
- Rendészeti őr

Érettségizettek számára ajánlott szakmai képzések

- Informatikai rendszergazda
- CAD-CAM informatikus
- Gépgyártás technológiai technikus
- Pénzügyi-számviteli ügyintéző

HÍD programról

A Szakképzési Hídprogramban a szakképző intézmények a lemorzsolódott vagy lassabban haladó, de tanköteles korú vagy a 23. életévüket be nem töltött általános iskolai végzettség nélküli - fiatalokat képeznek. Elsődleges cél a későbbi foglalkoztathatóság érdekében a résztvevőknek a középfokú nevelés-oktatásba, szakképzésbe való bekapcsolódásához szükséges ismeretek és végzettség biztosítása, valamint a munkába állást segítő rész- szakképesítéshez juttatása.

Az a tanuló, aki annak a tanévnek a végéig, amelyben betölti a tizenötödik életévét, és legfeljebb hat általános iskolai évfolyamot végzett el sikeresen, további tanulmányait a Szakképzési Hídprogramban folytatja.

E határidő egy évvel meghosszabbodik abban az esetben, ha a tanuló az általános iskola első évfolyamán a tanulmányait a hetedik életévében kezdte meg, az első évfolyamot megismételte, továbbá ha a tanulmányi követelményeket azért nem tudta teljesíteni, mert tartós gyógykezelés alatt állt vagy a tanulmányait külföldön folytatta.

A Szakképzési Hídprogram két évfolyamos képzési idejű és záróvizsgával, valamint részsakképesítés megszerzésére irányuló komplex szakmai vizsgával zárul.

A Szakképzési Hídprogramot a tanuló nem ismételheti meg.

Tervezett szakképzési hídprogramok:

Asztalosipari szerelő:

Az asztalosipari szerelő bútorok, nyílászárók, lépcsők, előszobafalak, falburkolatok, válaszfalak, térelválasztók, mennyezetek, álfödémek és egyéb bútor-és épületasztalos szerkezetek, nyílászáró szerkezetek, tolóajtók, harmonika ajtók helyszíni szerelését, javítását, beépítését, cseréjét végzi.

Az asztalosipari szerelő részsakképesítéssel rendelkező fiatalok képesek lesznek:

- betartani a munkavédelmi előírásokat
- gépeket, szerszámokat ellenőrizni, beállítani
- faipari alapszerkezeteket készíteni
- szerelési dokumentációt értelmezni
- előszerelési műveleteket végezni
- asztalosipari alapszerkezeteket szerelni
- épületasztalos szerkezeteket szerelni, nyílászárókat beépíteni
- összeállítani a terméket a technológiai sorrend, illetve a szerelési utasítás szerint
- helyszíni szerelést végezni.

Textiltermék-összeállító:

A textiltermék-összeállító feladata műszaki dokumentáció alapján, kiszabott ruházati termékek alkatrészeinek összeállítása és befejező műveleteinek elvégzése.

A textiltermék-összeállító rész szakképesítéssel rendelkező fiatalok képesek lesznek:

- műszaki dokumentációt és rajzi ábrákat értelmezni
- kereskedelmi szabásmintákat kiválasztani és módosítani a megrendelők és ruhagyártók specifikációi és igényei szerint
- méreteket és mérettáblázatokat értelmezni
- alapszabásmintát készíteni
- alapszabásmintát modellezni
- szabást és szabászati előkészítő műveleteket végezni
- textiltermék ragasztási műveleteket végezni
- vasaló berendezéseket üzemeltetni
- ruhaipari gépeket üzemeltetni
- kiszabott alkatrészeket a technológiai utasításnak megfelelően összeállítani
- befejező munkálatokat elvégezni

Középiskolák tanulói létszáma:

	Név	Tanulólétszám (fő)
1.	Szent István Gimnázium	272
2.	Kossuth Zsuzsanna Humán és Kereskedelmi Szakközépiskola és Szakiskola	255
3.	Bajai Szakképzési Centrum Dózsa György Szakközépiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma	488
4.	Nagyasszonyunk Katolikus Intézmény	84

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) és a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) módosítása révén megváltoztatta a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás ellátásának intézményi kereteit.

Az Szt. 136. § (8) bekezdése és a Gyvt. 40. § (1) bekezdése szerint a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás 2016. január 1-jétől kizárólag egy szolgáltató a család- és gyermekjóléti szolgálat keretében működtethető. A gyermekjóléti szolgálat feladata egyrészt a Gyvt. 39. § (2) bekezdése alapján a gyermekjóléti szolgáltatás, másrészt az Szt. 64. § (4) bekezdése alapján a családsegítés. A család-és gyermekjóléti szolgáltatás ellátási területe Kalocsa város közigazgatási területe.

A feladatellátás tartalma

A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében magába foglalja

- a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatást, a támogatásokhoz való hozzájutás segítését,
- a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadást vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezését,
- a válsághelyzetben lévő várandós anya támogatását, segítését, tanácsokkal való ellátását, valamint szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájutásának szervezését,
- a szabadidős programok szervezését,
- a hivatalos ügyek intézésének segítését.

A családsegítés magába foglalja

- a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- a családgondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést,

- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékossgal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.

Az ellátottak köre

Kalocsa város közigazgatási területén élő a családsegítő szolgálatot önkéntesen felkereső, a jelzőrendszer által küldött vagy együttműködésre kötelezett, szociális problémák miatt veszélyeztetett és/vagy krízishelyzetben lévő személyek, családok, gyermekek.

A problémák megoldását célzó szakmai tevékenységek szám szerinti megoszlását az alábbi táblázat mutatja.

Megnevezés	Szakmai tevékenységek száma	Ellátott gyermekek száma
Információnyújtás	810	76
Segítő beszélgetés	60	15
Tanácsadás	150	64
Hivatalos ügyekben való közreműködés	250	110
Családlátogatás	810	270
Közvetítés más szolgáltatásba	70	50
Kríziskezelés	30	30
Átmeneti és tartós nevelésbe vétel	80	64
Közvetítés pénzbeli, természetbeni ellátásokhoz	120	100
Környezettanulmány felvétele	57	57
Jogi tanácsadás	1	1
Közvetítés központhoz	10	17
Saját ügykörbe segítő tevékenység	576	155
Egyéni és csoportos készségfejlesztés	1	7
Konfliktuskezelés	3	12
Esetmegbeszélés	15	40
Esetkonferencia	30	120
Adományozás	396	260
Közösségfejlesztés	1	600

A segítségnyújtás elsődleges módját az *alapellátásban* történő családgondozás jelenti. Alapellátás keretein belül az elmúlt évben 145 gyermeket és 125 felnőttet gondoztak. A családgondozás hosszú folyamat, egy komplex tevékenység, mely a család problémamegoldásának javítását szolgálja. Az alapellátásban részesülők száma, emelkedő tendenciát mutat. Alapellátottaink zöme a 6-13 éves korosztályból kerülnek ki, illetve magas a 14-17 éves korosztály esetszáma is, ahol a serdülőkorban jelentkező nem megfelelő magatartásformák miatti problémák okán kerülnek gondozás alá.

A védelemben vételi javaslatra, illetve magára a *védelemben vételre* akkor kerül sor, ha a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem lehet: a szülő és/vagy gyermek nem együttműködő. A védelemben lévő gondozottaink jellemzően szülői elhanyagolás, felelőtlen szülői magatartás, életviteli problémák, családon belüli konfliktus, illetve az eredményesség szempontjából szükséges együttműködés hiánya miatt kerültek védelem alá, illetve vált szükségessé annak fenntartására. Ennek oka visszavezethető arra a tényre, hogy a védelemben vett gyermekek veszélyeztetettségét összetett problémák váltják ki.

A hatósági eljárás megindítására vonatkozó javaslatot a megváltozott struktúra értelmében a család és gyermekjóléti központ esetmenedzsere kezdeményezi a gyámhivatal felé, amennyiben a hatósági intézkedésre kerül sor az eljárásba bevonják a család és gyermekjóléti szolgálat családsegítőjét.

A veszélyeztetettség csökkentése, elhárítása hosszadalmas, az esetmenedzser, a családsegítő a szülő és a gyermek együttműködésén alapuló, a gondozási-nevelési terv következetes betartásával működő családgondozással lehetséges.

A táblázatból is látszik, hogy viszonylag sok gyermek van *átmeneti nevelésben*. Az elhelyezéseket minden esetben alapellátás, illetve védelemben vétel előzte meg. A családjukból kiemelt gyermekeket a gyámhivatal nevelőszülőknél, lakásotthonokban vagy gyermekotthonokban helyezte el. Tapasztalatunk az, hogy a családok anyagi és egyéb körülményei a gyermekek kiemelése után sem változik pozitívan oly módon, hogy a gyerekek haza kerülhessenek. Tapasztalatok alapján, melyet a szakirodalom is alátámaszt, minél hosszabb idő telik el a családból való kiemeléstől, annál nehezebb a visszaút.

A gyermekvédelmi észlelő és jelzőrendszer működése a Család és Gyermekjóléti Szolgálat ellátási területén 2017-ben.

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat céljai a gyermekek védelmére jogaik érvényesülése, a rászoruló és hátrányos helyzetben lévő egyének és családok segítésére irányulnak a szociális munka klasszikus és speciális eszközrendszerével a jelzőrendszeri munka során is.

A jelzőrendszer hatékonyan működik a településünkön. A jelzést követően a szakemberek együttműködése megvalósul. A jelzőrendszeri tagok képesek együtt gondolkodni, hogy a gyermek számára tartós és biztonságos életkörülményeket garantáljanak családjaikban.

Jelzőrendszeren keresztül érkezett jelzések:

2986 ügyből 216 (7.23%) a jelzőrendszer által küldött jelzés folytán került kapcsolatba az intézmény, mely az elmúlt évekhez viszonyítva növekvő jelzési tendenciát mutat.

A jelzőrendszer tagjai közül sok eset érkezik a közoktatási és köznevelési intézményekből (jelzések 55,5%-a), a védőnőktől illetve más egészségügyi szolgáltatóktól (9.72%), az önkormányzattól illetve a jegyzőtől (2.31%), a rendőrségtől (12.5%) és a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatótól (10.1 %), napközbeni kisgyermek ellátást nyújtó intézményektől (13.4 %), valamint a 2017-es évben az állampolgárok az elmúlt évekhez képest nagy számban küldtek jelzést (6.48 %).

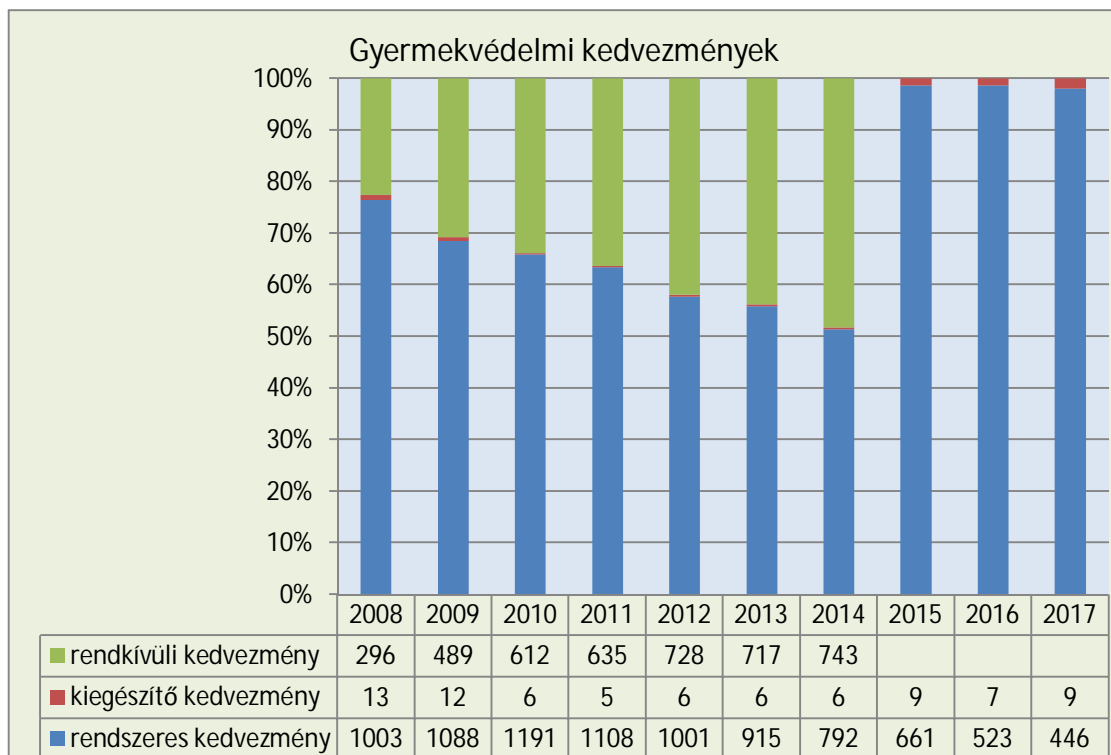
Jelzések számának alakulása 2017	
Egészségügyi szolgáltató	25
Védőnő	9
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgálat	22
Napközbeni kisgyermek ellátást nyújtók	1
Átmeneti gondozást biztosítók	0
Közoktatási intézmény	10
Rendőrség	27
Gyámhivatal	1
Pártfogói felügyelet	0
Állampolgár, egyház, alapítvány, egyéb jelzés	116
Önkormányzat, jegyző	5
Összesen:	216

2017-ben a család és gyermekjóléti szolgálat látókörébe került, mintegy 825 veszélyeztetett kiskorúnál fő okként, az esetek 71%-ában a környezeti, 19%-ában a magatartási, 10%-ában az anyagi és 5%-ában az egészségi kategóriát jelölték meg. A kiskorúak 10 %-a bántalmazás, 8%-a elhanyagolás miatt volt veszélyeztetett.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény a Gyvt. 19. § (1) bekezdése szerint annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, a Gyvt. 20/A. §-ában meghatározott pénzügyi támogatásnak valamint egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

A gyermekek számának csökkenésével csökkent a jogosultak száma is, melyet az alábbi táblázat szemléltet, azonban a 446 fő még mindig jelentős számnak tekinthető. Különösen akkor van ennek jelentősége, ha ezeket a gyermekeket, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságuk okán veszélyeztetettnek kell minősíteni (anyagi veszélyeztetettség).

Forrás: Kalocsai Polgármesteri Hivatal éves statisztikai jelentése

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma
2008	1003	nincs adat	13	nincs adat
2009	1088	nincs adat	12	nincs adat
2010	1191	nincs adat	6	nincs adat
2011	1108	nincs adat	5	nincs adat
2012	1001	47	6	2
2013	915	18	6	0
2014	792	20	6	0
2015	661	17	9	1
2016	523	12	7	0
2017	446	13	9	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Kalocsa Város Önkormányzata Képviselő-testületének, az egyes szociális ellátásokról szóló 4/2015. (II. 27.) számú rendelete szabályozza a rendkívüli települési támogatás, a tüzelőtámogatás, a karácsonyi- és húsvéti juttatás feltételeit, mely támogatásokat a szociálisan hátrányos helyzetű, gyermekét egyedül nevelő vagy gyermekes családok vehetnek igénybe. A segélyezettek száma a természetben nyújtott támogatásokkal együtt évente mintegy 1.500 fő.

Az önkormányzat a bölcsődét elsősorban szociális rászorultság alapján működteti, ezért méltányolva a gyermekes családok helyzetét, nem állapít meg gondozási díjat a bölcsődében.

További kedvezményeket (étkezési kedvezmény, ingyenes tankönyvtámogatás, óvodáztatási támogatás):

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2013	98	213	89	559	3	57
2014	69	185	94	572	14	80
2015	70	179	96	620	5	nincs adat
2016	205	173	85	638	nincs adat	107
2017	2013	177	92	645	nincs adat	122

Forrás: Önkormányzati adatok

d) kedvezményes étkeztetés feltételei a gyermekintézményekben

A Gyvt. 21. § (1) rendelkezése alapján természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő gyermekétkeztetést kell biztosítani a gyermeket gondozó szülő, törvényes képviselő vagy nevelésbe vett gyermek esetén a gyermek ellátását biztosító nevelőszülő, gyermekotthon vezetője, illetve az Szt. hatálya alá tartozó ápolást, gondozást nyújtó intézmény vezetője kérelmére

- a) a bölcsődében, mini bölcsődében,
- b) az óvodában,
- c) a nyári napközis otthonban,
- d) az általános és középiskolai kollégiumban, az itt szervezett externátusi ellátásban,
- e) az általános iskolai és - ha önkormányzati rendelet kivételével jogszabály másképpen nem rendelkezik - a középfokú iskolai menzai ellátás keretében,

f) a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben és a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében [az a)-f) pontban foglaltak a továbbiakban együtt: intézményi gyermekétkeztetés],

g)- a 21/C. §-ban foglaltak szerint a bölcsőde, mini bölcsőde és az óvoda zárva tartása, valamint az iskolában az Nktv. 30. § (1) bekezdése szerinti nyári szünet és az Nktv. 30. § (4) bekezdése szerinti tanítási szünetek időtartama alatt (a továbbiakban együtt: szünidei gyermekétkeztetés).

Intézményi gyermekétkeztetés

21/A. §(1) Ha a szülő, törvényes képviselő eltérően nem rendelkezik, az intézményi gyermekétkeztetés keretében a nem bentlakásos intézményben

a)- a bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek részére az ellátási napokon a reggeli főétkeztést, a déli meleg főétkeztést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkeztést,

b) a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, valamint az iskolai tanítási napokon az óvodában és a nem bentlakásos nevelési-oktatási intézményben a déli meleg főétkeztést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkeztést kell biztosítani.

(2) Intézményi gyermekétkeztetésben részesülhet az iskolában az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető.

(3) Az (1) bekezdés szerinti gyermekétkeztetést biztosítja

a) a települési önkormányzat

aa) az általa fenntartott bölcsődében, mini bölcsődében és óvodában, továbbá

ab) a közigazgatási területén a tankerületi központ, valamint az állami szakképzési és felnőttképzési szerv (e § alkalmazásában a továbbiakban együtt: köznevelési fenntartó) által fenntartott nem bentlakásos nevelési-oktatási intézményben,

b) az egyházi és a nem állami fenntartó az általa fenntartott nem bentlakásos intézményben,

c) a fenntartó az egyéb állami fenntartású nem bentlakásos intézményben.

(4) A bentlakásos intézményben az intézményi gyermekétkeztetés keretében biztosítani kell

a) az óvodai nevelési napokon és az iskolai tanítási napokon a reggeli és vacsora főétkeztést, és

b) az óvodai nevelési napokon és az iskolai tanítási napokon kívül a reggeli, ebéd és vacsora főétkeztéseket, valamint a tízórai és uzsonna kísétkeztéseket.

(5) A (4) bekezdés szerinti gyermekétkeztetést biztosítja

a) a szakosított szociális ellátást nyújtó és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézmény az intézményben elhelyezett gyermekek részére,

b) a települési önkormányzat a közigazgatási területén a köznevelési fenntartó által fenntartott kollégiumban elhelyezett gyermekek részére,

c) az elhelyezést nyújtó intézmény fenntartója a b) pont alá nem tartozó bentlakásos nevelési-oktatási intézményben elhelyezett gyermekek részére.

(6) A főváros közigazgatási területén lévő tankerületekben a köznevelési fenntartó által fenntartott nevelési-oktatási intézményben - a fővárosi önkormányzat saját tulajdonában álló ingatlanban működő nevelési-oktatási intézmények kivételével - az (1) és a (4) bekezdés szerinti gyermekétkeztetést a kerületi önkormányzat biztosítja.

A fővárosi önkormányzat köteles biztosítani az (1) és a (4) bekezdés szerinti gyermekétkeztetést azon nevelési-oktatási intézményben, amely saját tulajdonában álló ingatlanban működik.

Ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés-

21/B. § (1) Az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani

a) a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha

aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,

ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,

ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,

ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárával csökkentett összegének 130%-át vagy

ae) nevelésbe vették;

b) az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy

bb) nevelésbe vették;

c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;

d) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

da) nevelésbe vették, vagy

db) utógondozói ellátásban részesül.

(2) Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani

a) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;

b) az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy az (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;

c) az (1) bekezdés a), b) és d) pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

(3) Az (1) bekezdés a) pont ac) alpontja és (2) bekezdés b) pontja szerinti ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés biztosításához közös háztartásban élőként kell figyelembe venni

a) a tizennyolc éven aluli,

b) a huszonöt évesnél fiatalabb, köznevelési intézményben nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban részt vevő vagy felsőoktatási intézményben nappali képzésben tanuló, és

c) életkortól függetlenül a tartósan beteg vagy súlyos fogyatékos gyermeket, kivéve a nevelőszülőnél ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermeket, valamint a nevelőszülőnél elhelyezett nevelésbe vett gyermeket és utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőttet.

(4) Az (1) bekezdés *a)* pont *ad)* alpontjában meghatározott összeg számításánál - a kérelem benyújtásának időpontjában - közös háztartásban élő családtagként kell figyelembe venni az egy lakásban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező

a) szülőt, a szülő házastársát vagy élettársát,

b) a (3) bekezdés szerinti gyermeket,

c) az *a)* és *b)* pontba nem tartozó, a Ptk. családjogra irányadó szabályai alapján a szülő vagy házastársa által eltartott rokont.

(5) A családba fogadó gyám a saját és a gyámsága alatt álló gyermek tekintetében is kérheti az ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre való jogosultság megállapítását, ha az (1) vagy (2) bekezdésben meghatározott feltételek valamelyik gyermek tekintetében fennállnak. Az (1) bekezdés *a)* pont *ac)* alpontja és a (2) bekezdés *b)* pontja szerinti esetben a családba fogadó gyám saját gyermekeinek és a gyámsága alatt álló gyermekeknek a számát össze kell adni. A (4) bekezdés alkalmazásában szülő alatt a családba fogadó gyámot is érteni kell.

(6) Az ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés gyermekenként csak egy jogcímen vehető igénybe.

(7) Ha a tanuló - a szakképzésre vonatkozó rendelkezések szerint létrejött - tanulószerveződése alapján már jogosult ingyenes vagy kedvezményes étkeztetésre, ugyanazon étkeztetés tekintetében az (1) és (2) bekezdés szerinti ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetést nem veheti igénybe.

(8) A nevelőszülőnél, gyermekotthonban vagy más bentlakásos intézményben ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek és a tanulói jogviszonyban nem álló, illetve nem nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt nem jogosult ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre.

(9) Az ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetést a tanuló után a nappali rendszerű oktatásban való részvétele befejezéséig kell biztosítani.

Szünidei gyermekétkeztetés

21/C. § (1) A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést

a) a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és

b) az *a)* pontban foglalt gyermekeken kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

(2) A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést az (1) bekezdés *a)* pontja szerinti esetben

a) a bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon,

b) az *a)* pont alá nem tartozó gyermekek számára

ba) a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon,

bb) az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

A Kalocsai Közékeztetési Intézmény a rendelkezésére álló (2018. január) adatok alapján, alább feltüntetett kimutatást készítette a különböző jogcímenen támogatott illetve teljes térítési díjat fizetőkről:

Általános Iskolák	Ingyenes		50%-ot fizet		100 %-ot fizet	
	napközi	menza	napközi	menza	napközi	menza
Kertvárosi Általános Isk.	25	13	26	35	87	101
Belvárosi Ált.	24	44	7	10	13	15
Eperföldi Ált.	64	44	22	25	66	44
Nebuló Isk.	46	0	18	7	0	0
összesen	159	101	73	77	166	160

Általános iskolákra vonatkoztatva elmondható, hogy az étkezéseket igénybe vevő tanulók csupán 44,3%-a fizet teljes áron térítési díjat. Különböző jogcímenen a gyermekek 20,4 %-a részesül 50 %-os, 35,3% pedig teljes körű kedvezményben.

Középközpontok	Ingyenes		50%-ot fizet		100 %-ot fizet	
	napközi	menza	napközi	menza	napközi	menza
Gimnázium	0	1	0	20	0	38
Kossuth Zs.	0	2	0	5	0	7
Dózsa Gy.	0	2	0	9	0	7
Kollégium	11	2	2	11	0	33
összesen	11	7	2	45	0	85

Középközpontokra és a kollégiumra vonatkoztatva elmondható, hogy 56,7%-a gyerekeknek nem részesül étkezési kedvezményben, 31,3 % a térítési díj felét fizeti, 12 % mentesül az étkezés díjának megfizetése alól.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Jelenleg nincs a város nevelési-oktatási intézményeiben magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Szegregált lakókörnyezet elemzése a 3.5.2 fejezetben részletesen megtörtént.

Külterületen, már csak néhány család él, akik esélyegyenlőségét segíti a falugondnoki/tanyagondnoki szolgálat. A tanyagondnoki szolgáltatás célja, hogy a hátrányos helyzetű, intézmény- és szolgáltatáshiányos településeken, az aprófalvakban és tanyás térségekben az ott élők esélyegyenlőségét biztosítsák, és a fenti hiányosságokat pótolandó a települési komfortérzetet (beleértve a szociális alapszolgáltatásokat is) növelő szolgáltatásokhoz való hozzáférést lehetővé tegyék.

A szolgáltatás segítségével az ellátást igénylő emberek számára lehetőség nyílik arra, hogy mindennapjaikat a települési hátrányok ellenére megszokott lakókörnyezetükben, saját otthonukban töltsék, s fizikai állapotuk, családi helyzetük megváltozása esetén is minél később vagy egyáltalán ne szoruljanak intézményi, szakosított ellátásra. Amennyiben ez megvalósul, a gondoskodó társadalmi környezetben a legnehezebb életkörülmények között élők is a nem hátrányos helyzetű településeken lakók életesélyeit megközelítve, biztonságban és méltósággal élhetik le életüket.

A Tanyagondnoki Szolgálat a Szociális Központ alapellátási feladatkörében integráltan működik.

A szolgáltatás tartalma

- Egyes szociális alapellátási feladatok biztosítása
- Egészségügyi ellátáshoz való hozzájárulás biztosítása
- Óvodás, illetve iskoláskorú gyermekek intézménybe és lakására történő eljuttatása
- A helyi szociális szükségletek, egyéb szolgáltatási igények, információk közvetítése az önkormányzat és a lakosság között
- Közreműködés az önkormányzati feladatok megoldásában
- Az egyéni és az önkormányzati hivatalos ügyek intézésének segítése
- Időskorúak napi szükségleteinek rendelés alapján történő beszerzése, illetve kiszállítása

A településen életvitelszerűen tartózkodó személyek – akár a település egész lakossága, mindenkori személyes (szociális, egészségügyi, családi stb.) körülményeik, szükségleteik alapján látandók el. A területen az állandó lakosok száma 260 fő. 217 fő él Negyvenszálláson, 43 fő az elszórtan levő településrészekben és tanyákon.

Kalocsa külterülete: Banyasziget, Berke tanya, Csemetekert tanyák, Drágszélpuszta, Filvig tanya, Herner tanya, Kis-Drágszél, Meszesi Dunapart, Urbán tanya, Vörösszállás, Negyvenszállás, a tanyagondnok rendszeresen és folyamatosan látogatja az ellátási területet, ahol meggyőződik az ott élők helyzetéről és folyamatosan figyelemmel kíséri a szolgáltatásokra vonatkozó igényeket. A szolgáltatások rendszeressége minden esetben az egyéni szükségletek figyelembe vételével változik.

Tárgyi feltételek

Negyvenszálláson a faluház a tanyagondnoki szolgálat telephelye. A Faluház tárgyi eszközei leamortizálódtak, cseréire szorulnak. Szükség lenne a ház teljes felújítására és körbekerítésére az épület állagának megóvása érdekében.

Az éves rendezvények lebonyolításához anyagi fedezettel nem rendelkezik a Szolgálat.

A szolgáltatást a KUL-088 rendszámú Suzuki SX4 személygépkocsival látta el az intézmény.

Szakmai munka

Kiépült a megfelelő kapcsolattartás a lakosok és a tanyagondnok között. A tanyagondnoki szolgálat nagy segítséget jelent a házi gondozó szolgálat, a család-és gyermekjóléti szolgálat, az ORIGÓ központ munkatársainak a külterületekre való eljutásában.

Napi rendszerességgel végzett munka :

- iskolába, óvodába gyermekszállítás 5 fő
- bevásárlás 2 fő
- házi gondozó kiszállítása az ellátási területre –házi gondozás 3 fő
- téli időszakban a veszélyeztetett területek napi bejárása
- jelzőrendszeri jelzési kötelezettség ellátása

Heti rendszerességgel végzett munka:

Vízfordás.

Családgondozó szállítása az ellátási területre –gondozott családok száma: 5

Igény szerint végzett munka:

- gyógyszerek kiíratása és kiváltása:
- különböző intézményekbe való szállítás (orvoshoz, laboratóriumba, önkormányzathoz, védőnő, tanácsadás, postára)
- rendezvényekre szállítás
- szociális ügyek intézése
- segélyezési lista elkészítése a területen
- segélyek kiosztása

A településrészt ellátó házi orvos Kalocsán rendel. Orvosi vizsgálatra, gyógyszerek felírásában a tanyagondnok nyújt segítséget.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma

	2H	3H
2013.	56	132
2014.	44	117
2015.	87	128
2016.	191	41
2017.	205	28

Forrás: Polgármesteri Hivatal

A táblázat adataiból megállapítható, hogy az elmúlt 5 évben nagymértékben nőtt a hátrányos helyzetű gyermekek száma, míg a halmozottan hátrányos helyzetűeké csökkent.

Az országos felmérések alapján elmondható, hogy a hátrányos helyzetű (HH) tanulók aránya a szakiskolákban a legmagasabb (19 százalék). Az általános iskolákban és óvodákban is egyaránt 17 százalék, a gimnáziumokban pedig csupán 4,3 százalék.

A halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók aránya szerint is hasonló a különböző iskolatípusok sorrendje.

Míg a szakiskolákban és az általános iskolákban minden tizedik tanuló HHH-s, addig a gimnáziumokban csupán minden századik.

A hátrányos helyzetű tanulók arányában nagy területi különbségek vannak. Észak-Magyarországon és Észak-Alföldön a legrosszabb a helyzet, ahol a HH-arány az országos átlag közel kétszerese (29, illetve 28 százalék). Ezzel szemben Közép-Magyarországon és Nyugat-Dunántúlon az országos átlag felét sem éri el (5,9, illetve 6,5 százalék).

A HHH-arány tekintetében is hasonló a helyzet, csak az eltérések még szélsőségesebbek. Míg Közép-Magyarországon 2 százalék alatti a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya, addig Észak-Magyarországon 19 százalék, azaz majdnem minden ötödik tanulónak családi körülményei, szociális helyzete miatt az átlagnál több nehézséggel kell megküzdenie.

A hátrányos helyzetet 2013 szeptemberétől új jogszabály határozza meg. Hátrányos helyzetű (HH) az a gyermek, az a tanuló, aki rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, és – vagy alacsony a szülők iskolai végzettsége, – vagy alacsony a szülők foglalkoztatottsága, – vagy elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmények között él. Halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében a fenti három körülmény közül legalább kettő fennáll.

A hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók aránya folyamatosan nőtt a 2013/2014-es tanévig, ezután viszont csökkenni kezdett.

Ez az eredmény csalóka, ennek oka az, hogy 2013. szeptember 1-jétől szigorodtak azok a jogszabályi feltételek, amelyek meghatározták, kik sorolhatók a HH és HHH gyermekek, illetve tanulók közé. Vagyis nem a gazdasági-társadalmi folyamatok javultak, pusztán szigorították a feltételeket.

A 2000-es évek elején az általános iskolákban 11 százalék volt a hátrányos helyzetű tanulók aránya. Ugyanez az arány a cigány tanulók között több mint 60 százalék, vagyis a kétféle nagy átfedést mutat.

A hátrányos helyzetű tanulók között a cigány gyerekek az átlagosnál jóval magasabb arányban fordulnak elő. Az Oktatáskutató És Fejlesztő Intézet adatai azt mutatják, hogy a 2000-es évek elején egy nem cigány többségű lakókörnyezet esetében a hátrányos helyzetű romák több mint kétszer annyian voltak, mint a nem romák.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnői körzetek és álláshelyek száma 5, betöltetlen védőnői körzet nincs. A területi védőnők Kalocsa városban látják el a 0-7 éves korú gyermekek gondozását, egy védőnőre jutó gyermekek átlagos száma 2017-ben 99. A nevelési- és oktatási intézményekben összesen 3 iskolai védőnő végzi a gyermekek, fiatalok ellátását. Az általános iskolákban az iskolaorvosi-, a középiskolákban az ifjúság-egészségügyi ellátás biztosított.

A védőnői szolgálat feladata a nővédelem, ezen belül a családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás, az anyaságra való felkészülés segítése, a lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezésében való részvétel, a várandós anyák gondozása, a gyermekágyas időszakban segítségnyújtás és tanácsadás, az újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig a gyermekek gondozása.

Feladata továbbá a szűrővizsgálatok meglétének ellenőrzése, családok tájékoztatása az életkorhoz kötött védőoltások fontosságáról, a védőoltások és a szűrővizsgálatok szervezése, nyilvántartása. A gyermek fejlődését veszélyeztető tényező észlelésekor a házi orvos, illetve a gyermekjóléti szolgálat haladéktalan értesítése mellett a veszélyeztetett gyermek és családjának fokozott gondozásba vétele.

Kötelessége a gyermekjóléti szolgálat és a házi orvos írásos értesítése, ha a törvényes képviselő a családlátogatás igénybevitelét megtagadja, illetve hatósági eljárás kezdeményezése a gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása, a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása vagy egyéb súlyos veszélyeztető ok fennállása esetén.

A védőnői szolgálat, mind létszámában, mind szakmai felkészültségében megfelel a jogszabályi elvárásoknak.

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2013	5	490	98
2014	5	483	97
2015	5	494	99
2016	5	486	97
2017	5	495	99

Forrás: védőnői szolgálat

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Kalocsa városban, valamennyi orvosi praxis betöltött, területi ellátási kötelezettséggel, önkormányzati szerződéssel 4 házi gyermekorvos 1991 fő (TEIR: 2016.) gyermeket (0-14 éves) lát el, területi ellátási kötelezettség nélkül, további egy gyermekorvos rendel. A gyermek lakossághoz képest, az orvosok száma ideális, a gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés biztosított. A fekvőbeteg szakellátást a Szent Kereszt Kórház Gyermekosztálya biztosítja.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi, szociális, oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Speciális ellátási igényű 0-7 éves korú gyermekek ellátása a családban, a bölcsődei és óvodai csoportokban történik. Számuk nem túl jelentős, korai fejlesztésüket a házi gyermekorvosok, a védőnői szolgálat valamint a Nebuló EGYMI gyógypedagógusai segítik.

d) gyermekjóléti alapellátás

A Szociális Központ a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény rendelkezései szerint, a gyermekjóléti alapellátások közül **működteti** a gyermekjóléti szolgálatot, integrált szervezeti formában.

Elsődleges célja a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése. Kalocsán a gyermekeket, családokat leginkább veszélyeztető tényezők az anyagi problémák, a szülői elhanyagolás, a munkanélküliség, szabálysértések, valamint az iskolai hiányzások nagyon magas száma.

Kalocsa Város Önkormányzata fenntartásában lévő, Kalocsa Város Óvodája és Bölcsődéje 33 engedélyezett bölcsődei férőhellyel működik, ahova elsősorban szociális alapon nyerhetnek felvételt a munkaviszonyban álló szülők. A bölcsőde kihasználtsága 100 %-os. Lehetőség van időszakos gyermekfelügyelet igénybevételére is. Családi napközi nem működik a városban. Az önkormányzat a bölcsődében, figyelemmel a gyermekes családok szociális helyzetére, nem állapított meg gondozási díjat a gyermekek ellátásáért.

Kalocsa Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 2013. augusztus 31. napjától, lehetőséget biztosított Kalocsa Város Óvodája és Bölcsődéjében, a bölcsődei feladatellátás helyén (Kalocsa, Zrínyi u. 17.), külön az erre a célra létrehozott csoportban, bölcsődés korú gyermekek részére, 15 fő férőhellyel, időszakos gyermekfelügyelet igénybevételére. Az időszakos gyermekfelügyeletet a gyermek számára a szülő (gondozó) által igényelt alkalommal és időtartamban, az e célra kialakított csoportban biztosítják.

A gondozók segítik a kisgyermeket az önállósodás, szobatisztaság, helyes szokáskialakítás, valamint a helyes étkezési szokások kialakításában. Az érdeklődés folyamatos a szolgáltatás iránt.

Időszakos gyermekfelügyeletet ellátó csoportba folyamatosan érkeznek a gyermekek. A nevelési év folyamán 15 kisgyermek nevelését-gondozását 2 gondozónő látta el. Időszakos gyermekfelügyelet óradíja 2018. április 1-től 290 Ft/óra.

A városban 6 telephelyen, összesen 450 férőhelyen vehető igénybe az óvodai ellátás, férőhely hiányában egy gyermek jogos felvételét sem kellett elutasítani.

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

év	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat-ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	24	600	6	526	0
2009	24	600	6	531	0
2010	24	600	6	547	0
2011	24	600	6	541	0
2012	20	500	6	452	0
2013	20	500	6	446	0
2014	20	500	6	423	0
2015	18	450	6	419	0
2016	18	450	6	382	0
2017	18	450	6	392	0

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

e) gyermekvédelem

Az alábbi táblázat a *Gyermekjóléti Szolgálatnál jelentkező problémátípusokat* és azok előfordulási számát mutatja:

Szolgáltató tevékenység a kezelt probléma típusa szerint	Kezelt problémák száma 2017 évben
Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)	235
Gyermeknevelési	165
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	8
Magatartászavar, teljesítményzavar	70
Családi konfliktus	34
Szülő vagy család életvitel	167
Szülői elhanyagolás	81
Családon belüli bántalmazás	24
Fogyatékoság, retardáció	2
Szenvedélybetegségek	8
Védelembe vett gyermek	43
Átmeneti gondozásban részesülő gyermek/család	101

Forrás: Gyermekjóléti Szolgálat 2017. évi szakmai beszámolója

A problémák jellegét tekintve összességében elmondható, hogy évek óta változatlanul sokproblémás családok kerülnek előtérbe (anyagi, életviteli, gyermeknevelési, magatartási problémák, stb.), szinte minden esetben nagyon összetett problémákkal találkoznak a szolgálat munkatársai.

Legmarkánsabb növekedés az anyagi és az életviteli problémák miatt kialakult esetekben nőtt. A családoknál megjelenő nehézségek kialakulásában hatással vannak a kedvezőtlen társadalmi, gazdaságpolitikai változások, melynek hozadékeként egyre több családot érintően kiszélesedik az elszegényedés folyamata. Mindezt megerősíti az a tapasztalat, hogy az ügyfelek hozott problémája egyre nagyobb számban anyagi és megélhetési jellegű, mely évről évre emelkedő tendenciát mutat. Az anyagi problémák rendezésében nyújtott segítség során az információnyújtás mellett a hivatalos ügyintézkésekben is meghatározóan sok segítséget nyújtottunk ügyfeleink számára.

Változatlanul magas a gyermeknevelési problémák száma. Ez a folyamat gyakorlatilag a gyermek serdülőkorba lépésével körülbelül a 12. és 14. év között csúcsosodik ki. A háttérben többnyire egy elhibázott, következtelen nevelésmód áll. Továbbá jellemző, hogy mindig fellelhető hibás működés a családban (hibás érzelmi és viselkedési modellek a környezet részéről), fennáll a családi légkör rejtett vagy nyílt zavara, mely mentálisan is betegít, illetve probléma, hogy a szülő nem mindig partnere a nevelési-oktatási intézménynek a gyermek nevelésében.

Szülői elhanyagolást a gondozott gyermekek esetében 28 alkalommal kezeltünk, ez az egyik leggyakoribb szülők által történt veszélyeztetés. Ennek megnyilvánulása lehet a gyermek gondozásában megjelenő elhanyagolás (higiénia, magára hagyás, tetvesség)de lehet lelki elhanyagolás is.

A problémátípusok nagyon gyakran kerülnek átfedésbe, így a szülői elhanyagolás, a család életvitele párosul a nehéz anyagi helyzettel. Ezekben az esetekben, célirányos, a hiányosságok pótlására irányuló segítségnyújtás történik.

A család és gyermekjóléti szolgálat fontos feladata között szerepel, hogy közvetíti az oktatási intézmények elvárásait, értékeit, normáit a család felé és viszont. A korábbi évekhez hasonlóan magas a tankötelezettségüket nem teljesítő gyermekek száma.

Az iskolai mulasztások ügyében a családgondozó megpróbálja tudatosítani a gyermekben és a szülőben a tanulás fontosságát, illetve tájékoztatja a tankötelezettség elmulasztásának következményeire. Sok esetben nehezen lehet eredményt elérni még az anyagi szankció függvényében is. Az érintett gyermekek az iskoláztatási támogatás felfüggesztést követően sem járnak iskolába.

Tárgyalt évben az általános iskola felső tagozatából és a középiskolás korú fiatalokról érkezett a legtöbb jelzés a szolgálathoz. Az esetek egy részében a szülő vagy teljesen eszköztelen és képtelen motiválni gyermekét az iskolába járásra, vagy egyszerűen érdektelenséget mutat a tankötelezettség nem teljesítése tekintetében. Az iskolai hiányzás gyakorta társul beilleszkedési problémákkal, viselkedés-magatartászavarral, mely a gyermek iskolai közösségben történő működését jelentős mértékben megnehezíti, annak kezelése pedig az oktatási intézmény számára komoly kihívás.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízishelyzetben a Gyámhivatal, a Gyermekjóléti Szolgálat és közvetítésükkel a gyermekjóléti alap- és szakellátások vehetők igénybe. A segítségnyújtás elsődleges módját az *alapellátásban* történő családgondozás jelenti. A *családgondozás* hosszú folyamat, nem egy személy, tünet vagy probléma megoldását célozza, hanem *komplex tevékenység*, mely a család problémamegoldásának javítását szolgálja. A megoldásban az ún. "kis lépések" elve, reális célok elérésére való törekvés érvényesül.

Az alapellátásban részesülők zöme a 6-13 éves korosztályból kerülnek ki, illetve magas a 14-17 éves korosztály esetszáma is, ahol a serdülőkorban jelentkező nem megfelelő magatartásformák miatti problémák okán kerülnek a gyermekjóléti szolgálat gondozása alá.

A védelembé vételi javaslatra, illetve magára a *védelembé vételre* akkor kerül sor, ha a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem lehet: a szülő és/vagy gyermek nem együttműködő. Az a szülő tekinthető nem együttműködőnek, aki a megfelelő segítség ellenére sem teszi a feladatait gyermeke veszélyeztetésének megszüntetése érdekében. Védelembé vétel és a nevelésbe vétel is nőtt az előző évi adatokhoz képest, mindamelllett, hogy törekednek az alapellátás keretében történő gondozás hatékonyságára, hiszen az önkéntes együttműködéstől nagyobb eredmény várható, mint a kötelezéstől. A védelemben lévő gondozottak jellemzően szülői elhanyagolás, felelőtlen szülői magatartás, életviteli problémák, családon belüli konfliktus, az iskolakerülés, illetve az eredményesség szempontjából szükséges együttműködés hiánya miatt kerültek védelem alá, illetve vált szükségessé annak fenntartása. Ennek oka visszavezethető arra a tényre, hogy a védelembé vett gyermekek veszélyeztetettségét összetett problémák váltják ki. A veszélyeztetettség csökkentése, elhárítása hosszadalmas, a Gyermekjóléti Szolgálat, a gyermekkel foglalkozó szakemberek, a szülő és a gyermek együttműködésén alapuló, a gondozási-nevelési terv következetes betartásával működő családgondozással lehetséges.

Az Origó Család és Gyermekjóléti Központ Kalocsa Város Önkormányzata Szociális Központján belül tevékenységeként önálló szakmai egységként működik. Illetékessége, működési területe: Kalocsa Járás közigazgatási területéhez tartozó 21 település.

Célja a gyermekvédelmi törvényben foglalt jogok érvényesítéséhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséhez és megszüntetéséhez nyújtott széleskörű, szükség esetén alternatív eszközöket is alkalmazó szociális munka.

Gyermekvédelmi feladatai végzése során tiszteletben tartja a családok életmódját, életstratégiáját, szokásrendszerét és tradícióit. Hangsúlyos feladata, hogy szervezze és összehangolja a védelembé vételi eljárásban részesülő gyermekek és családjuk szociális biztonságának megőrzése érdekében nyújtott szolgáltatásokat, információt nyújtson és megismertesse e tevékenységek és egyéb szociális szolgáltatások tartalmát és eljárási rendjét, támogassa az azokhoz való hozzáférést Kalocsa Járás egész területén. Feladatainak teljesítése érdekében együttműködik a szociális és gyermekjóléti ellátó tevékenységhez kapcsolódó más szervezetekkel és intézményekkel.

A Központ 2017. évre vonatkozó statisztikai adatai

	2017.01.01.	2017.12.31.	2017. évben kezdeményezett eljárások
védelembé vettek száma	166	157	55
ideiglenes hatályú elhelyezettek száma	11	8	10
nevelésbe vettek száma	97	119	24
összes esetszám	274	284	89
megelőző-pártfogás alatt álló kiskorú gondozása	2	2	
pártfogás alatt álló kiskorú gyermek gondozása	7	8	
Összes:	9	10	

2017. évben 3 nevelésbe vett gyermek családjába történő visszahelyezése valósult meg. Mindhárom esetben a szülő kérte a gyermekek hazagondozását. Egy esetben addiktológus szakember bevonására volt szükség. Egy esetben a lakhatási körülmény, munkanélküliség volt a fő probléma, mely rendeződött, a harmadik esetben pedig a gyermek indulatkezelési problémái, deviáns magatartása volt, amit a szülők már nem tudtak kezelni. Mindhárom esetben a gyámhivatal aktívan közreműködött. Az elhelyezéseket minden esetben gyermekjóléti alapellátás, illetve védelemben vétel előzte meg. A családjukból kiemelt gyermekeket a gyámhivatal nevelőszülőknél helyezi el. A tapasztalat az, hogy a családok anyagi és egyéb körülményei a gyermekek kiemelése után sem változik pozitívan oly módon, hogy a gyerekek minél előbb haza kerülhessenek, néhány kivételtől eltekintve. És minél hosszabb idő telik el a családból való kiemeléstől, annál nehezebb a visszaút. Ennek ellenére elmondható, hogy folyamatos kapcsolattartás történik az átmeneti nevelt gyermek szüleiével. Jó a kapcsolat a nevelőszülővel, a kapcsolattartások általában megvalósulnak. A családgondozók segítik a szülőket, szükség esetén anyagi támogatást is igényelnek részükre, a gyermekkel való kapcsolattartás zökkenőmentes lebonyolítása érdekében.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidei programokhoz való hozzáférés

Az egészséges életmódra nevelés már kisgyermekkorban a nevelési- és oktatási intézményekben megkezdődik. Az iskolai testnevelés valamennyi általános- és középiskolában biztosított, különös tekintettel az Eperfüldi Tagiskolában.

A sportolás széles választéka lehetséges a városban, az ehhez szükséges infrastruktúra, rendelkezésre áll. A sport programokat valamennyi célcsoport igénybe veheti, annak aktív és passzív résztvevője lehet. Különösen népszerű a labdarúgás, a labdajátékok, a karate, a vízi sportok.

A sport, a közösségi együttlét, a sportban, közösségi együttlétben megtapasztalt szabályok betartása lehet a társadalmilag leszakadt réteg felemelésének egyik eszköze.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A vonatkozó előírásokat a Gyvt. 21. §, 21/A. §, 21/B. § és 21/C. §-a szabályozza. Városunkban a Kalocsai Közétkeztetési Intézmény látja el az intézményi gyermekétkeztetés feladatait az önkormányzat által fenntartott bölcsődében és óvodában és Kalocsa város közigazgatási területén az állami intézményfenntartó központ, valamint az állami szakképzési és felnőttképzési szerv által fenntartott nem bentlakásos nevelési-oktatási intézményben elhelyezett gyermekek részére, valamint biztosítja a szociális nappali intézményben ellátott fogyatékos gyermekek ellátása során nyújtott étkezést és szünidei gyermekétkeztetés ellátását.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése.

Valamennyi szolgáltatást, minden arra rászoruló, hátrányos megkülönböztetés nélkül igénybe veheti. Az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértésére vonatkozó bejelentés nem érkezett.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Tanyagondnoki szolgálat biztosítása, szállásokon, külterületen élő gyermekek oktatási-, nevelési intézményekbe történő szállításához, rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, ingyenes- és kedvezményes étkeztetés, nyári gyermekétkeztetés, Belvárosi Caritas Csoport élelmiszer segély akciója, szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek nyári üdültetése, ingyenes tankönyvtámogatás, tüzelő támogatás, családsegítő- és gyermekjóléti szolgáltatás.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

A fogyatékkal élő gyermekek/tanulók közoktatását, esélyegyenlőségét a Kalocsai Nebuló Általános Iskola, Szakiskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény (a továbbiakban: Nebuló EGYMI) biztosítja. Az integráltan nevelhető sajátos nevelési igényű tanulók ellátása az utazó gyógypedagógiai hálózatuk útján valósul meg.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók ellátását részben az intézmények saját állományában alkalmazott fejlesztő pedagógusok, részben a Bács-Kiskun Megyei Szakszolgálat Kalocsai Tagintézménye munkatársai látják el.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A Nebuló EGYMI felkészült a sajátos nevelési igényű tanulók ellátására. A szakos ellátás gyógypedagógusokkal biztosított, szurdo-, tiflo-, pszichopedagógus, logopédus, tanulásban-, valamint értelmileg akadályozottak pedagógiája szakos gyógypedagógus is rendelkezésre áll. A nevelőtestület pedagógiai munkáját gyógypedagógiai asszisztensek segítik.

Az utóbbi években egyre nő a sajátos nevelési igényű gyermekek száma, annak ellenére, hogy a gyermekek száma évről-évre csökken. Két általános iskola adataiból is kitűnik.

Kalocsai Fényi Gyula Általános Iskola Belvárosi Általános Iskolája :

Év	tanulói létszám (fő)	SNI-s tanulók létszáma (fő)
2013.	269	36
2014.	260	38
2015.	229	40
2016.	208	43
2017.	184	45

Eperföldi Általános Iskola:

Év	tanulói létszám (fő)	SNI-s tanulók létszáma (fő)
2013.	392	23
2014.	408	25
2015.	379	26
2016.	365	31
2017.	358	36

A Központi Statisztikai Hivatal (KSH) 2017/2018-as tanévre vonatkozó előzetes köznevelési statisztikai adatai alapján a tavalyi tanévhez képest tovább nőtt a sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek száma a magyar oktatásban. Az ősszel indult tanévben összesen 87 411 SNI-s diák tanul az iskolákban, ez a tavalyi számhoz képest 1700-al több gyerek. A 2016/2017-es tanévben ez a szám 85 700 volt. A KSH adatai szerint az általános iskolai oktatásban vesz részt a legtöbb sajátos nevelési igényű tanuló, ott 55 176 ilyen diák tanul. Ehhez képest az óvodában 9196-an, szakiskolában és szakközépiskolában 7187-en és 7486-an, szakgimnáziumban 5627-en, gimnáziumban pedig csak 2739-en tanulnak. Ezekből az adatokból levonható az a következtetés, hogy az általános iskola után az SNI-s gyerekek kiesnek az oktatási rendszerből – és ez súlyos probléma.

A sajátos nevelési igényű gyermekek a köznevelési törvény alapján az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki szakértői bizottság véleménye alapján valamilyen fogyatékkal bír, halmozottan fogyatékos, illetve pszichés fejlődési zavarban szenved, például autista. Ide tartoznak még a szintén különleges bánásmódot igénylő beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTMN) tanulók is.

Tavaly egyébként a 2015/2016-os tanévhez képest 4700-zal nőtt az SNI-s diákok száma, tehát a növekedés lassulni látszik, ugyanakkor viszont összességében a közoktatásban résztvevő gyermekek száma folyamatosan csökken. Vagyis az összlétszámhoz képest még súlyosabb az SNI-s tanulók számának növekedése.

A város reguláris intézményeiben 159 integráltan tanuló diák ellátását a Nebuló EGYMI utazó gyógypedagógusai (együttnevelést segítő pedagógusok) segítik. A gyógypedagógiai ellátás szakmai irányítása érdekében intézményközi munkaközösség működik, melynek tagjai a járás gyógypedagógusai, fenntartótól függetlenül.

Működik az iskola- és ifjúság egészségügyi szolgálat, valamint a Bajai Tankerület által fenntartott intézményekben igénybe vehető az iskolapszichológus segítsége is.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

A város iskoláiban a tantestület részéről hátrányos megkülönböztetés, jogellenes elkülönítés, az oktatás, képzés területén nincs.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Két intézményben kiugróan magas a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók aránya (28%). Az intézmények között a tanulók eredményességében, az oktatás hatékonyságában jelentős eltérés nem mutatkozik azonban a kompetencia mérésekből megállapítható, hogy a hátrányos helyzetű tanulók eredményei gyengébbek.

Hazánk esetében erős az összefüggés a tanulók tanulási lehetőségei, iskolai teljesítménye, későbbi pályaválasztása, munkaerő-piaci sikeressége és egyéni-családi szociokulturális háttérjellemezői között. Az iskolai szegregáció jelensége részben a térben ható társadalmi folyamatokra, részben az iskolák gyenge hátránykompenzáló képességére és ezáltal az egyes hátrányos és nem hátrányos helyzetű tanulók közötti különbségek nem megfelelő tompítására vezethető vissza. Sok család igen szegény, korlátozott anyagi forrásokkal rendelkezik, melynek nagy része a megélhetésre fordítódik, így az iskoláztatás, a taneszközök költségei a háttérbe szorulnak.

A hátrányos helyzetű tanulók többsége jellemzően a szakiskolai képzést választja, kevésbé az érettségit adó intézményt, ha mégis, akkor inkább a szakközépiskolai képzésbe kapcsolódik be. A gyakorlati tapasztalat is azt mutatja, hogy a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyei jóval alacsonyabbak a kortársaikhoz képest az érettségi megszerzésére.

A hátrányos helyzetű tanulók esélyét – egyebek mellett - a tanórán kívüli és iskolán kívüli szervezett programokba történő magasabb arányú bevonásával lehetne erősíteni. A továbbtanulási lehetőségeket, és esélyeket növelné, ha egyre több oktatási intézmény megismerkedne az Útravaló „Út a középiskolába” ösztöndíj programmal és az Arany János programmal, melybe minél több hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű diákot kellene bevonni. Az ösztöndíj lehetőség és egyéb támogató intézkedések nagy mértékben segítik a középfokú iskolai rendszerbe való bekerülést, bennmaradást, s a lemorzsolódást csökkentik.

Az Útravaló Ösztöndíjprogram esélyteremtő alprogramjainak célja a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, köztük roma tanulók iskolai sikerességének elősegítése, motivációjuk és önértékelésük erősítése mentori támogatással.

- Az „Út a középiskolába” ösztöndíjprogram célja a részt vevő tanulók felkészítése érettségit adó középiskolában való továbbtanulásra.
- Az „Út az érettségéhez” ösztöndíjprogram célja a részt vevő tanulók támogatása a középiskola sikeres befejezése, a felsőoktatásba való bejutás elősegítése érdekében.

Az Arany János tehetséggondozó program célja, hogy segítse a hátrányos helyzetű, tehetséges diákok továbbtanulását. A program keretében lehetőség nyílik arra, hogy a hátrányos helyzetű tehetséges gyerekek olyan középiskolákban, kollégiumokban tanuljanak, ahol fontos a felsőoktatási tanulmányokra való eredményes felkészítés.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Tanyagondnoki szolgálat biztosítása, szállásokon, külterületen élő gyermekek oktatási-, nevelési intézményekbe történő szállítása, rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, ingyenes- és kedvezményes étkeztetés, nyári gyermekétkeztetés, óvodáztatási támogatás, ingyenes tankönyvtámogatás, tüzelő támogatás, családsegítő- és gyermekjóléti szolgáltatás.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása:

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
<i>beazonosított problémák</i>	<i>fejlesztési lehetőségek</i>
szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek számának emelkedése	tankönyvtámogatás, gyermekétkeztetés, ösztöndíj pályázat, tehetséggondozó programokról való tájékoztatás
szociális zavarok, devianciák, válságok	család szerepének valamint a, gyermekvédelmi szolgáltatásoknak az erősítése
lemorzsolódási mutatók magas száma	túlkoros tanulók számának csökkentése a köznevelési intézmények összefogásával, magántanulók számának csökkentése, iskolai hiányzások visszaszorítása
élvezeti szerek fogyasztásának emelkedése	egészségügyi felvilágosítás, tudatformálás, KEF, szociális segítő hálózat bővítése
gyermekek elszigetelődése, elmagányosodása nyári szabadidős tevékenység hiánya	ifjúsági, közösségi, sport aktivitás erősítése - pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése - a meglévő önkormányzati és egyéb (pl. egyházi, civil) programok nyilvántartása, azokkal való együttműködés - a működő programokról tájékoztatás, információ eljuttatása, azon társadalmi réteg bevonása, motiválása, akik számára ezen lehetőségek nem ismertek, illetve bármely okból ettől távolmaradtak.
elhelyezkedési nehézségek	munkaerő-piaci képzés, új oktatási formák bevezetése
külterületen élők szolgáltatásokhoz való hozzájutása	tanyagondnoki szolgálat fejlesztése, tömegközlekedési járatok
Gyermekjóléti Szolgálat elhelyezése, Család – és Gyermekjóléti Központ	GYJSZ elhelyezési feltételeinek javítása, akadálymentesítés

A hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló gyermekek családok részére a továbbiakban is biztosított a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítása, a tankönyvtámogatás, az ingyenes vagy kedvezményes étkezési támogatás, a Bursa Hungarica ösztöndíj támogatás igénybevétele.

A gyermekek veszélyeztetettségének csökkentését, a családok megerősítését segíti a 2016. január 1. napjától hatályba lépő új rendelkezés, a gyermekjóléti- és családsegítő szolgálatok összevonása, önkormányzati fenntartású családsegítő- és gyermekjóléti központok járási székhelyen történő kialakítása. Feladatuk a gyermekek védelembe vételével kapcsolatos hatósági munka tervezése, a járműhivatallal való kapcsolattartás, valamint speciális szolgáltatások biztosítása.

Külterületen élő rászorulóknak életvitelét segíti a tanyagondnoki szolgálat és az ellátásához szükséges tanyagondnoki autó. A szolgáltatás célja, hogy a hátrányos helyzetű, intézmény- és szolgáltatáshiányos külterületen, az ott élők esélyegyenlőségét, valamint a szolgáltatásokhoz történő hozzáférést biztosítsa.

A család- és gyermekjóléti központ elhelyezési feltételei a Polgármesteri Hivatal rekonstrukcióját követően javultak, azonban akadálymentesítése nem megoldott.

Egészségügyi felvilágosítással, a Kábítószerügyi Fórum még hatékonyabb működtetésével, kortárs segítők, pedagógusok, egészségügyi szakemberek, médiák bevonásával folyamatosan tenni kell az élvezeti szerek fogyasztása emelkedésének visszaszorításáért.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nők hagyományos társadalmi szerepe (családanya, háztartásbeli) valamint a családon belüli jogi helyzete is (férjnek való alárendeltség, eltartottság) a társadalmi szemléletmód miatt napjainkra megváltozott. Változás történt a nők társadalmi szerepvállalása kapcsán is; a választójog feléjük való fokozatos kiterjesztése lehetővé tette aktív politizálásukat is, mindezek ellenére nem nőtt jelentősen a női képviselők aránya és száma. A nők esélyegyenlősége számos területen (pl. bérezés, vezetői beosztás) elmarad a férfiakétól.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Hazánkban 1982-ben kihirdetett, Egyezmény a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések minden formájának kiküszöböléséről szóló ENSZ dokumentum (ún. CEDAW egyezmény) 11. cikkelye sorolja fel a foglalkoztatás területén biztosítandó egyenlőségi jogokat. Ezek között szerepel többek között, hogy a kiválasztáskor ugyanazokat az ismérveket kell figyelembe venni az egyes jelentkezőknél, illetve az, hogy biztosítani kell az egyenlő munkáért egyenlő bért elvének érvényesülését. A CEDAW Bizottság rendszeresen ellenőrzi az egyezményben foglaltak megvalósulását. Legutóbb erre 2013-ban került sor, amikor is felhívták Magyarország figyelmét, hogy növelje a női foglalkoztatást, szüntesse meg a foglalkoztatási szegregációt és a nemek közötti bérkülönbséget. Az Európai Unióról szóló szerződés kimondja, hogy az Unió az emberi méltóság tiszteletén alapul, melynek része a nők és a férfiak közti egyenlőség biztosítása. Az EU működésére vonatkozó szerződés (EUMSZ) alapján a közösség törekszik a nemek közti egyenlőség megvalósítására és küzd a megkülönböztetés ellen (2. és 3. cikkek). Az azonos munkáért azonos fizetés elvét már az 1957-es Római szerződés is tartalmazta. Az EUMSZ szociálpolitikai fejezetében rögzíti, hogy a nők egyenlő vagy egyenlő értékű munkáért egyenlő díjazást kapjanak. (157.cikk) A szerződés ugyanitt lehetőséget biztosít a pozitív diszkrimináció alkalmazására is; arra, hogy előnyöket nyújtó intézkedéseket fogadjanak annak érdekében, hogy az alulreprezentált nem számára a szakmai tevékenységek folytatását megkönnyítsék, vagy arra, hogy a szakmai előmenetelükben őket érő hátrányokat megakadályozzák. Az EP és a Tanács 2006/54/EK irányelvének célja az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód elve végrehajtásának biztosítása a foglalkoztatás területén. A Bizottság 2010-ben fogadta el a Nők kartáját, amely többek között a nemek egyenlő mértékű gazdasági függetlensége mellett száll sikkra és kimondja, hogy mindent megtesz azért, hogy csökkentse a nemek közti bérszakadékot.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Az iskolázottság emelkedésével mind a férfiak, mind a nők gazdasági aktivitása számottevően növekszik. Az általános iskolát elvégzettek és el nem végzettek aktivitási valószínűsége közötti különbség növekedett, és a nőknél nagyobb, mint a férfiaknál. A különböző középfokú végzettségek is eltérő mértékben befolyásolják a férfiak és a nők gazdasági aktivitását. A férfiak között a gimnáziumi érettségi csak igen kis mértékben, a szakközépiskolai és a szakmunkás végzettség erősebben növeli az aktivitási valószínűséget. A nők aktivitási valószínűségét a gimnáziumi érettségi a férfiakénál jobban növeli, de kevésbé, mint a szakképzettséget nyújtó középfokú végzettségek. Az egyetemi vagy főiskolai végzettségűek mintegy 40-50 százalékkal nagyobb valószínűséggel kívánják munkát vállalni, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező általános iskolát végzettek. E tekintetben nincs említésre méltó különbség nők és férfiak között.

A nők gazdasági aktivitásának fontos befolyásoló tényezője a gyereknevelés. Míg a férfiak körében a gyereknevelés, lényegében függetlenül a gyerek korától, valamelyest növeli a munkavállalás valószínűségét, az iskoláskor alatti vagy kisiskolás korú (6-10 éves) gyereket nevelő nők aktivitása lényegesen alacsonyabb, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező gyerektelen vagy idősebb gyereket nevelő nőké, s a gyereknevelés aktivitáscsökkentő hatása annál nagyobb, minél kisebb a gyerek.

A gyerektelen egyedülállók – férfiak és nők egyaránt – kevésbé aktívak, mint a házastárssal vagy élettárssal együtt élők. A gyereket egyedül nevelő nők viszont inkább kívánnak munkát vállalni, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező s ugyanannyi és ugyanolyan korú gyereket nevelő, de párkapcsolatban élő nőtársaik.

Elgondolkodtató, hogy mi van azzal a jelentős számú nővel, akiket a vizsgált kategóriák nem ölelnek fel. Feltehetően ők azok, akiket részben a szociális, részben a társadalombiztosítási, részben a nyugdíjrendszer ölel fel a különféle anyasági, a rehabilitációs vagy rokkantsági, egyéb hozzátartozói ellátásokkal illetve a nők negyvenéves szolgálati jogviszonya jogán megillető öregségi nyugellátásával. Az egyén és a családok, gyermekek érdekében fontos lenne ezt a réteget is – a nyugdíjba vonulók kivételével - minél hatékonyabban beintegrálni a munkaerőpiacra.

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	6146	6357	3231	3294	563	506
2009	6071	6285	2918	3037	582	564
2010	6009	6223	3316	3075	506	496
2011	5949	6143	nincs adat	nincs adat	516	537
2012	5889	6042	nincs adat	nincs adat	512	610
2013	5775	5948	nincs adat	nincs adat	531	600
2014	5685	5853	nincs adat	nincs adat	441	520
2015	5589	5710	nincs adat	nincs adat	386	438
2016	5515	5633	nincs adat	nincs adat	307	370
2017	nincs adat	nincs adat	nincs adat	nincs adat	260	310

Forrás: Telr

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A munkanélküli nők között jelentős a képzetlen, alacsony iskolai végzettségűek száma. Az aktív munkaerő-piaci programok közül képzési programokba a munkanélküli nők nagyobb valószínűséggel kapcsolódnak be, mint a férfiak. A vállalkozói támogatás és a közhasznú foglalkoztatás esetében fordított a helyzet, bértámogatási programba pedig azonos eséllyel kerülnek férfiak és nők. Az aktív munkaerő-piaci programok elhelyezkedési valószínűsége gyakorolt hatásában nincs a nemek között különbség.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Akárcsak a gazdasági aktivitás, a foglalkoztatottság is nagyobb mértékben csökkent a nők körében, mint a férfiak között. Magyarországon a nők munkanélküliségi rátája – a munkanélküliek aránya a gazdaságilag aktívak között – alacsonyabb, mint a férfiaké. Az alacsonyabb női munkanélküliség fontos tényezője, hogy a nők kisebb valószínűséggel válnak munkanélkülivé, mint a férfiak. Ugyanakkor, a nők, ha egyszer munkanélkülivé válnak, nehezebben találnak újra állást. Az alacsonyabb elhelyezkedési valószínűség ellenére a nők között a férfiaknál nem magasabb a tartós munkanélküliség. A munkanélküli nők és férfiak nagyjából azonos arányban részesülnek munkanélküli ellátásban. Az alacsonyabb női bérek miatt a nők átlagos segélye elmarad a férfiakétól.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pld. bérkülönbség)

Erre vonatkozó adattal nem rendelkezünk. A közintézményekben a jövedelem megállapítása bértábla alapján történik, jogszabályon alapul. Viszont valós problémát takar a kérdés. A nemi diszkrimináció a foglalkozás területén is megfigyelhető. Ennek a mérésére azonban még nincs egységes módszer kialakítva. 2012-ben a KSH felmérése alapján a nőket nagyobb arányban éri diszkrimináció. A munkához jutással kapcsolatban közismert tény, hogy a nőket a gyermekvállalás akadályozza a leginkább.

Egy 2007-es kutatás eredménye szerint a gyermekvállalás a nők foglalkoztatási esélyét 37 százalékkal rontja, míg a férfiakét éppen ellenkezőleg, 8 százalékkal növeli. 2011-ben készült el az Egyenlő Bánásmód Hatóság kutatása, amely *„A munkáltatók munkavállalói kiválasztási gyakorlata a diszkrimináció tükrében”* címmel jelent meg. A kutatás célja az volt, hogy felderítse a hátrányos megkülönböztetés gyakorlatának okait és összefüggéseit, így szerves részét képezte az állásinterjúkon elhangzó tiltott kérdések témaköre is. Ezek a munkavállaló családi állapotára, korára, gyermekvállalási terveire, gyermekeinek számára és korára vonatkoznak. Eredményeik szerint jellemzően a köz- és versenyszférában képezik az interjú részét, a civil szervezeteknél kevésbé. A gyermekek számára vonatkozó kérdést legnagyobb arányban (57 %) a közalkalmazottnak jelentkezők esetében tették fel, a versenyszférában „mindössze” a szervezetek egyharmada kíváncsi erre. Szintén a közalkalmazottak vezetői körében jellemző a gyermekvállalási tervek megismerésére irányuló kérdés, a versenyszférában a vezetők ötöde teszi fel a kérdést a jelöltnek (EBH, 2011b). A tiltott kérdések feltevésnek általános oka a jelentkező alaposabb megismerése, ugyanakkor belátható, hogy egy állásinterjún az anyaságra, vagy az apaságra vonatkozó kérdés nem jelent érdemi információt a jelölt személyes kvalitásaival kapcsolatban, de könnyen okot szolgáltat arra, hogy a jelentkező elessen a megpályázott pozíciótól.

A női karrierrel kapcsolatos talán legismertebb a jelenség az „üvegplafon- szindróma”. A kifejezést a hetvenes évek óta használja a szakirodalom azon szervezeti sajátságok összességére, amelyek megakadályozzák a nőket abban, hogy egy bizonyos szintnél – ami általában a középszintű – feljebb jussanak a vállalati hierarchiában.

A statisztikai adatok szerint a nők bruttó átlagkeresete Magyarországon 19 százalékkal marad el a férfiakétól. Ez magyarázható egyrészt a hagyományosan női szakmák alulfizettségével, másrészt tény, hogy ugyanabban a munkakörben egy nő rendszerint kisebb fizetéssel számolhat, mint egy férfi.

Azt is figyelembe kell venni ugyanakkor, hogy a gyermekvállalás rendszerint épp abban a korban következik be a nők életében, amikor már szakmailag is letettek valamit az asztalra, tehát megindulhatnak a karrierépítés útján. Ebben az életszakaszban a “karrier kontra gyermek” a társadalmi közhely szintjéről személyes problémává lép elő, és sok nő számára a szülés és gyermeknevelés lassítja vagy megakasztja – egy időre legalábbis – a szakmai fejlődést.

2018. május 28-án indult útjára a Család és KarrierPONT városunkban, amely komplex szolgáltatásrendszerével és széleskörű együttműködési hálózatával valódi segítséget jelent a térség aktív korú női lakosságának a munkapiacra való érvényesüléshez, munkapiaci megmaradáshoz úgy, hogy mindezt a családi értékek és a helyi hagyományok előtérbe helyezésével teszi. A projekt közel 200 millió forintból valósul meg. Cél, hogy felvázoljuk az itt élő családok, kisgyermekes anyukák, a munkapiacra visszatérő nők vagy akár családalapítás előtt álló fiatalok számára a választás lehetőségét: *AKI CSALÁD MELLETT DOLGOZNI SZERETNE, AZ NE GONDOLJA AZT, HOGY ÖSSZEEGYEZTETHETLEN, AKI PEDIG MUNKA MELLETT A CSALÁDALAPÍTÁSON GONDOLKODIK, AZT NE GYÖTÖRJÉK AZOK A SZTEREOTÍPIÁK, HOGY EZ LEHETETLEN.*

Ennek érdekében 2 óvónőt foglalkoztat, akik az édesanya elfoglaltsága esetén vigyáznak a gyermekekre, s fejlesztik képességeiket. A Család és KarrierPONT indít angol és német társalgót, női kézművesség foglalkozássorozatot, konferenciákat, foglalkoztatási kerekasztal beszélgetéseket és tréningeket, de ingyenes nyári táborokat is szervez. Együttműködő partnerek az önkormányzatok, a foglalkoztatók és civil szervezetek.

A Család és KarrierPONT változtatni szeretne a demográfiai mutatókon, miszerint a házas nők száma elmarad az országos átlagtól. A nők munkaerő-piaci helyzetének javításával szeretnék elérni változást, ehhez a család és a munka összeegyeztethetőségét szükséges előmozdítani. Ahhoz, hogy a munkavállalói szerep mellett a szülői, házastársi kapcsolatban is jól tudjon működni valaki, ahhoz a munkaadói oldal támogató hozzáállása szükséges, ebben is segíteni kívánunk. Projektünk célja, hogy könnyítsük a gyermekvállalást és a gyermeknevelést, valamint a gyermeket nevelő nők esélyegyenlőségét elősegítsük.
FONTOSNAK TARTJUK A KULTÚRA HELYI GAZDASÁGFEJLESZTŐ SZEREPÉNEK, ÉS A KULTÚRA, MINT EGYFAJTA SZOLGÁLTATÁS ATTITÚDJÉNEK ERŐSÍTÉSÉT A TÉRSÉGBEN, FŐKÉNT A NŐK KÖRÉBEN.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Gyermekintézményi elhelyezési lehetőségek:

Kalocsa Város Óvodája és Bölcsődéje integrált intézményként biztosítja 33 férőhelyen a bölcsődei, 6 telephelyen, összesen 450 férőhelyen az óvodai ellátást. Családi napközi nem működik a városban. Férőhely hiányában jogos igény nem került elutasításra.

Csakúgy, mint országosan a városban nem elterjedt a távmunka, a részmunkaidő, a rugalmas munkaidő és a családbarát munkahely, mely segítené a nők munkavállalását és gyermekvállalását.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A fiatalok egyre későbbi életkorban vállalnak gyermeket, melynek oka a felsőfokú tanulmányok folytatása, a karrierépítés vagy ennek ellentéte, a munkanélküliség. Az első gyermek születését, gyakran nem követi további gyermekek születése. Hiányoznak a családbarát munkahelyek és a létbiztonság. A gyermekintézmények (bölcsőde, óvoda) a szülők rendelkezésére áll.

Egy felmérés szerint, a munkaerőpiac és családtámogatási rendszer, a gyermekvállalási szándékok realizálását társadalmi rétegenként és családtípusonként szelektíven befolyásolja. Az alacsony jövedelmű nők az átlagnál nagyobb arányban realizálják gyermekvállalási terveiket.

A közepes pozícióban lévő nők gyermekvállalási kedve azonban a támogatási rendszer és a munkaerő-piaci folyamatok együttes hatásának következtében a legalacsonyabb, míg a magas jövedelműeknél a hatás differenciáltan jelentkezik. Körükben nő a gyermektelenek és a többgyermekesek aránya, miközben csökken az egy gyermeket vállalóké.

A háztartási munkamegosztás gyakorlatát tekintve megállapítható, hogy bár a nők leterheltsége a férfiakéval sok esetben megegyező, azonban az otthoni feladatok túlnyomó többsége a nőkre hárul. A magyar társadalom erőteljesen tradicionális beállítottságával magyarázható a magyar nők nagyarányú otthoni leterheltsége a férfiak csekély szerepvállalása mellett. A fiataloknál már kedvező változás tapasztalható a háztartási munkák valamint a gyermeknevelés megosztásában.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak napjaink egyik legtöbbet tárgyalt és legtöbbet hátrított kérdése közé tartozik. Az ellene való fellépést nehezíti, hogy nehezen bizonyítható, a bántalmazott nő sok esetben nem mer vallomást tenni, vagy visszavonja feljelentését.

A hatóságok már csak a tettlegesség vagy bűncselekmény bekövetkeztekor lépnek fel, hiányzik a jogi szabályozás. A családon belüli erőszak megelőzése jóval hatékonyabb lenne, mint a már bekövetkezett bűncselekmény szankcionálása, annál is inkább, mert a megelőzéshez már ma is rendelkezésre állnak a szükséges egészségügyi, oktatási és szociálpolitikai eszközök.

Az áldozat vonatkozásában az erőszaknak nemcsak rövid távú, de egész további életüket befolyásoló, hosszú távú hatásaival is számolni kell. A következmények nemcsak a bántalmazott személyt, de az egész családot érintheti.

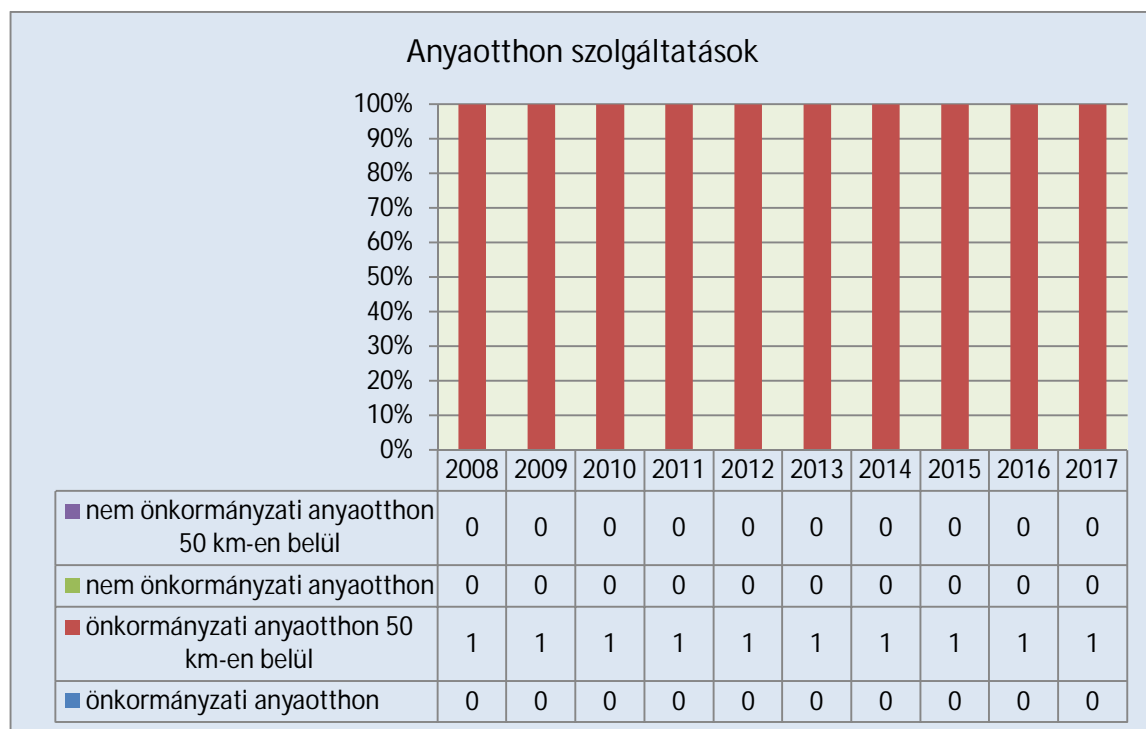
Családon belüli erőszak kezelése érdekében végrehajtott rendőri tevékenység számszerű alakulása a Kalocsai Rendőrkapitányság adatszolgáltatása alapján

	Intézkedések száma	Szabálysértési feljelentés	Büntető feljelentés	Egyéb intézkedés (felvilágosítás, figyelmeztetés)
2013.	22	2	2	13
2014.	30	1	8	21
2015.	21	1	4	15
2016.	15	-	5	6
2017.	25	-	13	11

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A városban nincs anyaothton és családok átmeneti otthona. 50 km körzetben Kiskunhalason van a legközelebbi anyaothton. Távolabb Kecskeméten és Kiskunfélegyházán lehet igénybe venni ezt a szolgáltatást.

Táblázat a Kalocsához legközelebb eső anyaothtoni szolgáltatás lehetőségét és távolságát mutatja:

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A nők városunkban is - csakúgy, mint országosan - alul reprezentáltak a közéletben:

év	Képviselőtestület tagja		Városi bíróság és ítélőtáblák vezetői	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2014	9	3	1	0
2015	9	3	1	0
2016	9	3	1	0
2017	9	3	1	0
2018	9	3	1	0

A diplomás nők kisebb arányban töltenek be, vezetői, középvezetői beosztást a közintézményekben, a város nagyobb munkahelyein. A Polgármesteri Hivatalban a férfiak és nők arányát, vezetésben való részvételüket, az *alábbi táblázat* reprezentálja.

Kalocsai Polgármesteri Hivatal	2017					
	Költségvetési létszám (2017.01.01. állapot)	Ebből		Betöltött létszám (2017.12.31. állapot)	Ebből	
Vezető	10	férfi	6	9	férfi	6
		nő	4		nő	3
I. besorolási osztály:	29	férfi	4	25	férfi	3
		nő	25		nő	22
II. besorolási osztály:	8	férfi	4	9	férfi	4
		nő	4		nő	5
Ügykezelő:	6	férfi	0	6	férfi	0
		nő	6		nő	6
Fizikai állomány/ Mt. hatálya alatt álló	6	férfi	6	4	férfi	4
Összesen:	59			53		53

Forrás: Polgármesteri Hivatal

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nőket fokozottan érintő probléma a munkanélküliség, ebből következően a gyermekvállalás csökkenése, gyes-ről visszatérő nők foglalkoztatása, családbarát munkahelyek, családon belüli erőszak számának emelkedése, lakhatással összefüggő problémák, nők fokozott terhelése (család, munkahely vagy annak hiánya).

A jelzett problémák egy része központi intézkedést igényelne, a családon belüli erőszak észlelésére a gyermek- és családvédelmi rendszer megerősítése, jelzőrendszer fejlesztése, tudatformálás megoldást jelentene.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során, településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
nők leterheltsége	gyermekes családok segítése, gyermekfelügyelet
gyermek vállalás csökkenése	rugalmas munkaidő, rész munkaidő, távmunka
bölcsődei elhelyezést kérők számának emelkedése	bölcsődei fejlesztés, férőhelyszám emelése
nők számának csökkenése a helyi közéletben	tudatformálás
családon belüli erőszak emelkedése	tudatformálás, hivatalos és segítő szervezetek hatékonyabb fellépése

Megfogalmazott problémák és fejlesztési lehetőségek folyamatosan fennmaradnak.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

A születéskor várható élettartam, az iskolai tanulmányokkal eltöltött időszak mind a fiatalkor, mind az idősor határát egyre feljebb tolta, a kezdetekben használt 60 év feletti idős kori korhatár 65 évre tolódott ki, ennek ellenére számos tanulmány továbbra is a 60 évet veszi az idősor kezdetének. Foglalkoztatás területén az aktív korhatár a 15-64 év közötti életkor, de mérik az 55 év feletti foglalkoztatását illetve munkanélküliségét.

6.1 Az idősorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az idősor, az öregedés meghatározása több szempontból lehetséges. A demográfiai megközelítés alapja a születéskor várható élettartam, az egészségesen eltölthető időtartam, de az idősor kezdete köthető a munkaerő-piaci aktivitás befejezéséhez, valamint a nyugdíjkorhatár eléréséhez is. Ezek a szempontok országonként, régióként, de akár települési szinten is eltérhetnek, így az idősor tárgyalásakor elsődleges problémát jelent az idősor kezdetére egy egységes álláspont kialakítása.

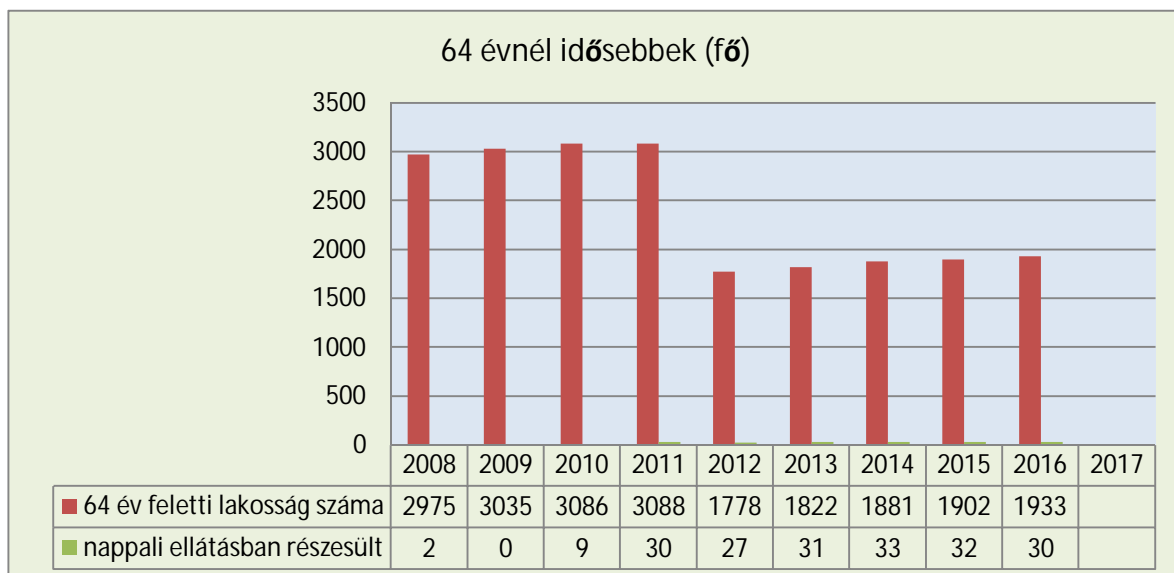
A demográfiai öregedés a modern társadalmak szükségszerűen bekövetkezett népességfejlődési tendenciájaként fogható fel, amely számos problémát vet fel az államok, önkormányzatok illetve azok szociális szakemberei számára. Az elöregedés annak köszönhető, hogy a modern társadalom magával hozta az alacsony születés, illetve gyermekszámot, a népesség pedig az egyre hosszabbodó születéskor várható élettartam révén csökken, vagyis az idősök aránya nő, a fiatalok aránya csökken.

Az utóbbi időszakra jellemző alacsony születésszám hosszabb távon fogja megbosszulni önmagát, 2020-ra a „baby-boom-korosztály” nyugdíjba menetele fogja jelentősen növelni a nyugdíjasok számát, 2050-re pedig a halandóság folyamatos csökkenését, az élettartam további növekedését várják, amely alapjaiban rendítheti meg a szociális ellátórendszert, a nyugdíjrendszert. A nyugdíjrendszerek finanszírozhatósága kerül leginkább veszélybe akkor, amikor az elöregedésről beszélünk. Az elöregedő társadalmak nyugdíjasainak száma növekedni fog, a munkaképes lakosság – az alacsony születésszámnak köszönhetően – csökken, amely a nyugdíjak finanszírozhatóságát, a nyugdíjak mértékének színvonalát is veszélyeztetni fogja.

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő idősorúak száma

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő idősorúak száma	
	fő	fő	%
2008	2975	2	0%
2009	3035	0	0%
2010	3086	9	0%
2011	3088	30	1%
2012	1778	27	2%
2013	1822	31	2%
2014	1881	33	2%
2015	1902	32	2%
2016	1933	30	2%
2017			#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

év	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	6
2009	6
2010	7
2011	5
2012	2
2013	1
2014	2
2015	3
2016	3
2017	

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az időskorúak foglalkoztatottsága Magyarországon nem jellemző, 60 év felett számuk rohamosan csökken. Az idősek munkaerő-piaci részvételét növelni kellene ahhoz, hogy a nyugdíjak finanszírozhatóak legyenek. Egyebek mellett ezt a célt szolgálja a 65 éves nyugdíjkorhatár bevezetése, viszont ez ellen hat a közszférában a 62 év feletti nyugdíjaztatása, valamint a munkahelyek hiánya. Bizonyos engedmények/felmentések (bírák, orvosok, egyetemi tanárok) a jogszabály módosítását követően adhatók. A nők esetében bevezetett, 40 éves munkaviszony után igénybe vehető nyugellátást, a nők 90 %-a igénybe vette/veszi.

b) tevékeny időszak (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Az 55. éves életkor nem tekinthető idős kornak, különösen annak tükrében, hogy a nyugdíjkorhatár 65. év (rendszer váltás előtti nyugdíjkorhatár 55. év). Idősek, nyugdíjasok foglalkoztatása az intézményeknél, munkáltatóknál elenyésző, jellemzően a szakképzett és diplomás munkaerő gondokkal küzdő egészségügyben fordul elő nagyobb számban.

Idősek foglalkoztatását támogató programok, a közelmúltban a városban nem indultak. Az „élethosszig tartó tanulás” lehetősége az idősek körében, szervezett formában jelenleg nem biztosított. Kellő motiváltsággal csak egyénileg megoldott.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A munkáltatók a fiatalabb munkaerőt részesítik előnyben, a foglalkoztatottak mintegy 2/3-a 45 év alatti. Már 45-50 év feletti álláskeresőknek is nehézséget okoz a munkaerő-piacra való visszatérés, ha állásukat elvesztették, 60 év felett pedig minimálisra (nullára) csökken a foglalkoztatottságra való esély.

Az országban a munkaerő-piaci helyzet további problémákat is hordoz magában, az aktív korúak foglalkoztatottsága, a munkanélküliség kezelése is megoldásra vár, így az időskorúak jelentős számú munkavállalása nem valószínű, hogy a közeljövőben megvalósul.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Kalocsa városban az állandó népesség és a lakónépesség száma folyamatosan csökken. A halálozások száma meghaladja az élveszületések számát, és a vándorlási egyenleg is negatív volt az elmúlt években. A város lakossága a megyei és országos átlagot meghaladó öregedést mutat, ami a szociális és egészségügyi szolgáltatást nyújtó intézményekre egyre növekvő terhet ró.

Az alapszolgáltatások (étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés) megszervezésével az önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorultak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból vagy más okból származó problémák megoldásában. A nappali ellátást nyújtó intézmények (idősek klubja) a saját otthonukban élő személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint étkeztetésre.

A személyes gondoskodást nyújtó bentlakásos szociális intézmény alapvető feladata a gondozottak fizikai ellátása, ápolás, gondozás, egészségügyi ellátás, pszichés- és mentálhigiénés gondozás, foglalkoztatás, a lakók interperszonális kapcsolatainak kialakítása, érdekvédelme. Célja, hogy személyre szóló, hatékony ellátást nyújtson a lakók igényei szerint.

Az időskorúak számához képest, a nappali ellátási igénybe vevők száma elenyésző. Az Idősek Klubjában a gondozási munka kiterjesztésével az ellátást igénybe vevők száma emelhető, ezáltal csökkenhet az idősek elmagányosodása.

Időskorúak járadéka, mint ellátási forma az utóbbi időben jelentősen csökkent. A járadékot a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött, munkavisztonnyal nem, vagy alig rendelkező idős személyek vehetik igénybe. Napjaink munkanélkülisége hosszabb távon ismét szükségessé teheti ezen ellátási forma igénybevételét (nyugdíjjogosultsághoz szükséges szolgálati idő hiánya).

Egyéb, igénybe vehető szociális ellátások tekintetében lásd: a 3.3., valamint a 3.4 e) pontban leírt támogatásokat. Igénybe vehető egészségügyi ellátásoknál lásd: a 3.6 pontban leírtakat.

A *grafikon és a táblázat*, a jövedelemmel, kellő szolgálati idővel nem rendelkező, a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött, időskorúak járadékában részesülők csökkenő, elenyésző számát mutatja:

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

év	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	6
2009	6
2010	7
2011	5
2012	2
2013	1
2014	2
2015	3
2016	3
2017	

Forrás: TelR, KSH Tstar

b) Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A városban a *Kalocsa Kulturális Központ és Könyvtár* szervezeti egységei a **Művelődési Központ és Színház**, a *Tomori Pál Városi Könyvtár* és a *Kalocsai Televízió*, valamint a *Viski Károly Múzeum* és telephelyei, a *Nicolas Schöffer Gyűjtemény*, a *Városi Galéria* és a *Népművészeti Tájház* biztosítja a kulturális és közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségét.

A Kalocsa Kulturális Központ és Könyvtár 1950 óta áll a lakosság kulturális igényeinek szolgálatában. Több épületben működött már. Petőfi Sándor Népművelési Ház volt az első neve. Azóta többször átalakult, többféle elnevezéssel bírt. Ma a városi önkormányzat intézményeként tevékenykedik. Feladata, hogy a nagy rendezvényektől a mindennapi apró tevékenységekig koordinálja Kalocsa kulturális életét. A sok embert megmozgató szabadtéri programjaik, fesztiváljaik is hosszú időre nyúlnak vissza.

Ezen a rendezvényeken nagy hangsúlyt fektetnek arra, hogy a diákoktól a nyugdíjasokig a lakosság széles rétegeit elérjék, kulturális igényeiket kielégítsék.

Intézményüknél helyet kapnak gyermekfoglalkozások, nyugdíjas- és életmód klubok is. Heti rendszerességgel működik Baba-mama Klub, idősek klubja, meridián torna, jóga, népdalkör, valamint alkotói kör is.

A Városi Színházban nem csak a színházi előadások, zenés- prózai darabok bemutatására kerül sor, hanem a helyi egyesületeknek, csoportoknak is lehetőségük nyílik a bemutatkozásra. E mellett helyet kapnak a színházban évvárók, jótékonysági műsorok is.

A Kalocsai Tomori Pál Városi Könyvtár változatos programkínálattal – Magyar Kultúra Hete, Költészet Napja, Ünnepi Könyvhét, Országos Könyvtári Napok, Gyermekkönyvhét, Kalocsai Alkotók Köre, Tudásklub, Kalocsai Kincsesláda, Nyílt Olvasóklub, bábcsoport, nyelvi társalgók – várja látogatóit.

A könyvtár valamennyi szolgáltatása – gyermekkönyvtár, fonotéka, előadóterem, helytörténeti gyűjtemény, olvasóterem – egy épületben, egy emeleten helyezkedik el.

A Kalocsa Televízió műsorai a város és a térség aktuális eseményeiről, híreiről tájékoztatják a lakosságot.

Az Ökopont Kalocsa rendezvényei segítenek városunk polgárainak, hogy tájékozódhassanak a környezetvédelmi programokról és megismerjék a helyben fellelhető természeti értékeket.

Kalocsa a Szellemi Kulturális Örökség része

Míg egy kistájnak akár tucatnyi hungarikumja lehet, addig szellemi örökséggel csak eggyel dicsekedhet. 2009. októberében a Szellemi Kulturális Örökség Magyar Nemzeti Bizottsága felvette Kalocsát „A szellemi kulturális örökség nemzeti jegyzékére”. Élő hagyományok Kalocsa kulturális terében: hímzés, viselet, pingálás, tánc című jelölést nyerte el. Ez annak köszönhető, hogy Kalocsa képes volt megőrizni népművészeti hagyományait és a mai napig generációról generációra örökíteni azt.

„A „szellemi kulturális örökség”: olyan szokás, ábrázolás, kifejezési forma, tudás, készség – valamint az ezekkel összefüggő eszköz, tárgy, műalkotás és kulturális színhely –, amelyet közösségek, csoportok, esetenként egyének kulturális örökségük részeként elismernek. Ez a nemzedékről nemzedékre hagyományozódó szellemi kulturális örökség – amelyet a közösségek, csoportok a környezetükre, a természettel való kapcsolatukra és a történelmükre adott válaszként állandóan újratemetnek – az identitás és a folytonosság érzését nyújtja számukra, ily módon segítve elő a kulturális sokszínűség és emberi kreativitás tiszteletét.”

A szellemi kulturális örökség nemzeti jegyzékére felvett és ünnepélyesen kihirdetett elemek:

- 1.) A Népművészet Mestere díj kitüntetettjeinek tudása és tevékenysége
- 2.) Busójárás Mohácson – maszkos farsangvégi télúzó szokás
- 3.) A kunsági birkapörkölt karcagi hagyománya
- 4.) Élő hagyományok Kalocsa kulturális terében: hímzés, viselet, pingálás, tánc
- 5.) Mezőtúri fazekasság
- 6.) A magyar solymászat
- 7.) A halasi csipkevarrás élő hagyománya
- 8.) Matyó örökség – a hímzés, viselet, folklór továbbélése
- 9.) Pünkösdi templomdíszítés Mendén
- 10.) Tikverőzés Mohán. Maszkos, alakoskodó, farsangi szokás.
- 11.) Emmausz Bólyban. Húsvéthétfői népszokás
- 12.) A molnárkalács borsodnádasi hagyománya
- 13.) Sárköz népművészete: szövés, hímzés, gyöngyfűzés, viselet
- 14.) Kassai-féle lovasíjász módszer

Azáltal, hogy a kalocsai népi kultúra különböző területei megjelennek a fesztiválon, az idősebb generációk mellett a fiatalabbakban is megerősödik a kalocsai „mi-tudat”, melynek alapvető megnyilvánulása a hímzés, a viselet, a pingálás és a tánc. A Kalocsai Paprika Napok (2010 óta Kalocsai Paprikafesztivál) programjai teret adnak az élő hagyományok bemutatásának, megőrzésének, éltetésének. Célja, hogy megszerettesse a fiatalokkal városukat, ösztönözze őket arra, hogy itt éljék le életüket. A közös élmények hatására szorosabb kötődés alakul ki bennük az emberekhez, tárgyakhoz, múltjukhoz, ami segíti őket abban, hogy jobb emberré váljanak. (A fenti felsorolásból is látható, hogy a jegyzéken szereplők közül Kalocsa és Matyóföld összetett szellemi örökségük miatt különlegességnek számítanak.)

Valamennyi városi rendezvényt látogathatják és látogatják is az idősek. Jelentős számban vesznek részt a városi nagy rendezvényeken, sport rendezvényeken. Egyesületeik mozgalmas kulturális életet élnek, közös utazásokat, kirándulásokat szerveznek. Vallásgyakorlás is az idősek körében gyakoribb.

A táblázat az *idősek kulturális, sport rendezvényein való részvételt*, valamint *vallásgyakorlásuk mértékét* mutatja, mely látogatottsági gyakoriság, a megkérdezettek száma alapján nem tekinthető reprezentatívnak, de mégis iránymutatóak.

év	mozielőadás látogatása	színházi előadás látogatása	múzeumi kiállítás megtekintése	könyvtár látogatása	közműv.int. látogatása	vallásgyakorlás templomban	sportrendezvényen részvétel
	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom
2013	0, évi egy	0, évi egy	0, évi egy	0 – 1/hó	negyedév	0, heti egy	havi egy-kettő
2014	0, évi egy	0, évi egy	0, évi egy	0 – 1/hó	negyedév	0, heti egy	havi egy-kettő
2015	0, évi egy	0, évi egy	0, évi egy	0 – 1/hó	negyedév	0, heti egy	havi egy-kettő
2016	0, évi egy	0, évi egy	0, évi egy	0 – 1/hó	negyedév	0, heti egy	havi egy-kettő
2017	0, évi egy	0, évi egy	0, évi egy	0 – 1/hó	negyedév	0, heti egy	havi egy-kettő

c) idősök informatikai jártassága

Az idősök informatikai jártasságának mértéke alacsony, idegenkedve fogadják a számítógép, az internet használatát, sok esetben a mobil telefon használatával is gondjaik vannak. Idősebb korosztálynak szervezett ilyen jellegű tanfolyamokkal segíteni lehetne, a sok esetben depresszióhoz vezető elmagányosodásukon, ezzel egyidejűleg pedig szellemi képességük szinten tartását, családi, baráti kapcsolataik megerősítését is jelenthetné.

A táblázat az idősök informatikai jártasságát mutatja véletlenszerű megkérdezés alapján, mely szintén nem tekinthető reprezentatívnak, azonban egyre nagyobb számban tanulják meg a számítógépet kezelni és egyre többen rendelkeznek internettel. Elmondásuk alapján elsősorban a családtagokkal való kapcsolattartás céljából, hírek olvasásához használnak, de van, aki közösségi oldalakon is regisztrált. Az idősök esélyegyenlőségének biztosítása érdekében, mindenképpen további lépéseket kell tennünk informatikai jártasságuk fejlesztése érdekében.

6.3.4. számú táblázat - Idősök informatikai jártassága

év	Összes megkérdezett	Számítógépet használni tudók száma		Internetet használni tudók száma	
	fő	fő	%	fő	%
2013	52	12	23,1%	16	30,8%
2014	30	6	20%	8	26,6%
2015	30	8	26,6%	11	36,6%
2016	30	9	30%	10	33,3%
2017	30	11	36,6%	12	40%

Forrás: Helyi adatgyűjtés

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idősök elsősorban egyesületek formájában működnek illetve vesznek részt, a számukra érdeklődésre tartó programokon.

Kalocsán működő, nyilvántartásunkban lévő nyugdíjas klubok:

- Kalocsai Nyugdíjasok Egyesülete,
- Őszidők Klubja,
- Honvéd és Rendvédelmi Szervek Bajtársi Egyesülete,
- Légvédelmi Katonák Hagyományőrzők Köre,
- Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége Dél-alföldi Régió,
- 24. Harckocsi Ezred Baráti Kör Egyesület Kalocsa,
- Keresztény Nyugdíjasok Egyesülete,
- Nyugdíjas Köztisztviselők Klubja,
- Egészségügyi Nyugdíjasok Klubja.

A klubok tevékenysége a nyugdíjas népesség kisebb, ám jelentős hányadát érinti, mintegy 1.100-1.200 személyről lehet szó. A klubtagok zöme 60 éven felüli, elsősorban az egészségi állapotuk határozza meg részvételüket a közösségi életben. A klubtagok általában kötődnek valamely háttérintézményhez, ami vagy az egykori munkahely, vagy valamely más, működésüknek helyet adó intézmény. A nyugdíjas klub tevékenységétől függ a tagok összetartó ereje.

A nyugdíjas klubok tagjai a viszonylag jó egészségi állapotú, az aktív, elfoglaltságra, közösségre vágyó nyugdíjasok közül kerülnek ki. A klubok elsődleges célja, hogy a nyugdíjasok közösségi életét, hivatalos ügyintézésüket segítse, tájékoztassa tagjait az őket érintő jogszabályi változásokról.

Éves program alapján működnek, havonta egy-két alkalommal tartják üléseiket. Rendezvényeket, ünnepséget (húsvéti, karácsonyi), bálakat, születésnapi megemlékezéseket szerveznek tagjaiknak. Figyelemmel kísérik egymás egészségi állapotát, kórházba került tagjaikat rendszeresen látogatják, betegség esetén otthonaikban is segítik egymást.

A civil szervezetek az idősgondozás vonatkozásában a családi-, kisközösségi szint pótlásában játszanak jelentős szerepet, hiszen gyakran az egyedül élő, gondozást csak esetenként igénylő társaiknak nyújtanak segítséget. Közösségi rendezvényeik és szabadidős tevékenységeik lehetőséget nyújtanak tagjaik részére, hogy ne maradjanak magukra, és nyugdíjas éveiket kortársaikkal együtt, aktívan töltsék el.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlőségének vizsgálata településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
idősek elmagányosodásának megelőzése, közéleti aktivitásuk segítése	nappali ellátást nyújtó intézmények fejlesztése, szociális és érdekvédelmi szervezetek figyelem felkeltése
hozzátartozók távolsága	idősek informatikai jártasságának fejlesztése, szociális- és segítő szervezetek segítség nyújtása
romló egészségi állapot	jelzőrendszeres segítségnyújtás igénybevétele, egészségtudatos magatartás felkeltése, közgyógyellátás és gyógyszer támogatás
szociális problémák	szociális ellátórendszer támogatása, szociális gondoskodás finanszírozása
egészségi állapot romlásával, életkor emelkedésével jelentkező gyógyszerköltségek	közgyógyellátási igazolvány, települési gyógyszer-támogatás a rászorulóknak részére
idősek érdektelensége	idősek részére kedvezményes belépők, rendezvények iránti érkelődésük felkeltése, közéleti aktivitásuk szorgalmazása
idősek áldozattá válása	idősek tájékoztatása, érdekvédelmi egyesületek, jelzőrendszer hatékony működtetése, egymás iránti közönység oldása

Az egyedülálló idősek kárára elkövetett bűncselekmények előfordulnak városunkban is. Az elkövetők magányos, idős embereket néznek ki maguknak, akiknek pénzét különböző módszerekkel csalják ki. Az idősek jó szándékát, segítőkészségét használják ki. E módszerekkel az elkövetők több személytől, több alkalommal csalnak ki, nagyobb pénzeszegeket is.

A Kalocsai Rendőrkapitányság bűnmegelőzési szakembere videofilmel illusztrált előadásában szolt arról, hogyan tehetjük biztonságosabbá lakásunkat, hogyan használjuk meglévő rendszereinket, sok gyakori hibára is föl hívta a figyelmet, és kiemelte az egymásra, különösen az idős, elesett embertársainkra történő odafigyelés szükségességét, a nyugdíjasok egyesületeinek, az egyházak képviselőinek, a szociális ellátórendszer munkatársainak, a szomszédok összefogásának, egymás értékei szemmel tartásának fontosságát is.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Kalocsa városban valamennyi fogyatékosági csoportnak (értelmi, hallás, látás, mozgás) van egyesülete, melyek tevékenységének fő célja sorstársaik érdekérvényesítése.

A segítő szervezeteknek, a médiának vezető szerepet kell vállalnia a fogyatékos emberek elfogadtatásában, a félelmek, tévképzetek eloszlításában. Régebben külön választották, a bármilyen testi vagy mentális zavarral, hátránnyal rendelkező gyerekeket, felnőtteket. Aztán ez a negatív, kirekesztő szemlélet változni kezdett, de a kategorizálás során pl. nem a gyermekek szükségleteihez keresték még a pedagógiai megoldást, hanem egy meglévő iskolarendszerbe sorolták a gyerekeket. A hátrányos helyzetű, akadályozott gyerekeket, fiatalokat manapság már inkább bevonják, és segítik a beilleszkedésüket a többségi társadalomba. De ennek sikere leginkább a pozitív társadalmi hozzáálláson múlik, vagyis az országban mindenkin. Az óvodák, iskolák, a közintézmények, foglalkoztatók is sokat tehetnek az ügyért, ha nyitottak az integrációs programokra.

Unió jogszabályi környezet

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSÁNAK IRÁNYELVE (2000/78/EK) a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról.

- 1949. évi XX. törvény. A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG ALKOTMÁNYA
- Esélyegyenlőségi törvény (1998. évi XXVI. törvény)
a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
- 10/2006. (II. 16.) Országgyűlés határozata
az új Országos Fogyatékosügyi Programról
- ENSZ Egyezmény
a Fogyatékosággal élő személyek jogairól

Az Egyezmény alapelvei a következők:

- *a veleszületett méltóság, az egyéni autonómia tisztelete, beleértve a saját döntés meghozatalának szabadságát és a személyek függetlenségét;*
- *a hátrányos megkülönböztetéstől való mentesség;*
- *teljes és hatékony társadalmi részvétel és befogadás;*
- *a fogyatékosággal élő személyek különbözőségének tisztelete és elfogadásuk az emberi sokszínűség, valamint*

az emberiség részeként;

- *esélyegyenlőség;*
- *hozzáférhetőség;*
- *a nők és férfiak közötti egyenlőség;*
- *a fogyatékosággal élő gyermekek formálódó képességeinek tisztelete, és a fogyatékosággal élő gyermekek identitásuk megőrzéséhez fűződő jogának tiszteletben tartása.*

Az ENSZ közgyűlése által 1993. december 20-án elfogadott 48/96 számú határozat, amely a fogyatékosággal élő emberek esélyegyenlőségének alapvető követelményeit tartalmazza, a "fogyatékos" fogalmát a következőképpen határozza meg: a világ tetszőleges országának bármely népességcsoportjában előforduló nagyszámú különböző funkcionális korlátozottság.

A fogyatékoság okozója lehet fizikai, értelmi vagy érzékszervi károsodás, egészségi állapot vagy lelki betegség.". Tehát a fogyatékoság egy vagy többirányú funkció vesztese, képesség csökkenése az embernek, mint egyednek: nem lát, nem hall, nem képes helyzetet vagy helyet változtatni stb.

A fogyatékoság a károsodás következménye, de nem minden károsodás vezet fogyatékosághoz, mert a fogyatékoságnak döntő ismérve a többféle funkció elvesztése vagy korlátozottá válása, aminek következtében az ember, mint egyén nem képes úgy működni", mint más ember és ez a hiány egész életvitelében meghatározó. Ezért pl. megkülönböztethetünk mozgáskorlátozott (mozgáskárosodott) és mozgásfogyatékos embereket. Ez utóbbiak köre az egész mozgáskárosodott népességéhez képest jelentősen kisebb (a teljes létszámnak kb. egyharmada).

A magyar jogszabály fogyatékosnak nevezi azt a személyt, aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

Az utóbbi évtizedekben nemcsak Magyarországon, hanem a világ más országaiban is növekedett a rokkantak és a különböző fogyatékosággal élők száma és aránya. E növekedést sok tényező (demográfiai, egészségügyi, általában jogkiterjesztést tartalmazó társadalombiztosítási rendelkezések, az életkörülmények változása, a tudományos-technikai fejlődésből adódó változások stb.) befolyásolja. A fogyatékos emberek a magyar társadalom leghátrányosabb helyzetű csoportjai közé tartoznak. Nagy részük életét nemcsak az egészségi állapotuk, hanem a mostoha társadalmi körülmények is nehezítik, s szinte lehetetlenné teszik a társadalmi normaként elfogadott életvitelt. Már a XIX. század második felének magyar társadalmában is felmerült e társadalmi csoport vizsgálata. Ezért döntött úgy az akkori „szociálisan érzékenyen" kormányzat, hogy felveszi ezt a kérdést a népszámlálások programjába.

A fogyatékkal élő fiatalok helyzete

1990 és 2000 között megháromszorozódott a fogyatékkal élő gyermekek száma Közép- és Kelet-Európa, a FÁK 27 országában; számuk 500 ezerről másfélmillióra emelkedett. A drámai emelkedés azonban nem a fogyatékosok arányának tényleges növekedésére, hanem inkább a fogyatékoságok jobb felismerésére vezethető vissza. Az UNICEF jelentése szerint további egymillió gyerek nem jelenik meg a hivatalos fogyatékos statisztikákban. 2011-ben az EU-LFS kutatás szerint a 15–64 évesek 21,5%-a, összességében 1 millió 439 ezer fő számolt be tartósan, legalább hat hónapig fennálló egészségi problémáról, betegségről. Ez mintegy 669 ezer férfit és 770 ezer nőt jelentett.

Hasonló számokat – jelentős eltérés az adatfelvételek jellegéből és az adatfelvételek eltérő időpontjától függően változhattak – mutatnak a 2011. évi Népszámlálásból megjelentetett számadatok: miszerint tartósan beteg 1 millió 648 ezer fő volt Magyarországon az adatfelvétel időpontjában. A 2011-es Népszámlálás adatai szerint a fogyatékosággal élők 72%-a az 50 év feletti korcsoportba tartozik, ezen belül mintegy 58%-uk 65 év feletti. Az összes fogyatékkal élő embereknek mindössze 4%-a a 14 év alatti kiskorú, a 30 év alatti fiatalok pedig 8%.

Hátrányos, csak mert fogyatékkal él

Magyarországon a gyermekekre, köztük a fogyatékossgal élő gyermekekre vonatkozó jogi keret Magyarország Alaptörvényén alapul, amely 2012. január 1-jén lépett hatályba. Jelentős védelmet fogalmaz meg irányelvként, de ez mégsem valósul meg. Általában elmondható, hogy a statisztikák szerint a fogyatékos gyermeket nevelő családok általában szegényebbek, mint a többi család. A család elszegényedése egyszerre lehet oka és következménye a fogyatékossgal.

Magyarország hátrányos helyzetű régióiban élő családok számára sok esetben az alapvető egészségügyi és szociális szolgáltatások igénybevétele is problémát jelent. *(Országjelentés Magyarországról a fogyatékossgal élő gyermekekkel foglalkozó tagállami szakpolitikákról szóló tanulmányhoz. 2013. Európai Parlamenti jelentés)*

A szülők esetenként anyagi nehézségek vagy a gyermek állapotának súlyossága miatt nem tudják vállalni a fogyatékossgal élő gyermek otthoni gondozását. A fogyatékossgal élő gyermekek közül sokan intézményekben nevelkednek, gyakran a társadalomtól elkülönítve, ami miatt nagyobb mértékben ki vannak téve a rossz bánásmód és a bántalmazás veszélyének. Sőt, a fogyatékossgal élő gyermekek esetében nagyobb a veszélye annak, hogy akár szexuális bántalmazásnak esnek áldozatul.

Fogyatékossgal típusa	Fogyatékosok száma	% arányban	Férfi	Nő
Mozgáskorlátozott	251 560	43,6	121 715	129 845
Látássérült	83 040	14,4	34 947	48 093
Értelmi fogyatékos	56 963	9,9	31 408	25 555
Hallássérült, beszédhibás	60 865	10,5	31 636	29 229
Egyéb	124 578	21,6	63 162	61 416
Összesen	577 006	100	282 868	294 138

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A jelen lévő munkanélküliség megnehezíti a fogyatékos emberek foglalkoztatását. Fontos irányelv lenne, hogy a munkahelyeket a fogyatékos emberek igényeinek megfelelően alakítsák ki (pl. épületek és munkaeszközök átalakításával, munka- és munkaidő másképpen történő szervezésével). A munkáltatók csak elvétve foglalkoztatnak egy-egy, leginkább mozgássérült embert.

A városban szociális foglalkoztató egyáltalán nem működik, védett munkahely, pedig csak elenyésző számban foglalkoztat megváltozott munkaképességű embereket. Kimondottan fogyatékos emberek részére szervezett védett munkahely nincs Kalocsán.

A non profit szervezetek nem profitorientáltak. Elvileg a közjó szolgálata az elsődleges céljuk, nem a profit szerzés, az európai uniós pályázatok legnagyobb számba nonprofit szervezetekre vannak kiírva. Az elmúlt időszakban, nagy összegeket pumpáltak a szektorba, azzal a céllal, hogy kimenetet biztosítsanak a nyílt munkaerőpiacra.

Ez azt jelenti, hogy a nonprofit szektor képzései után, a fogyatékkal élő munkavállalók könnyebben tudnak elhelyezkedni. A valóság sajnos nem ezt tükrözi, a legtöbb képzés a nonprofit szervezetek működésének bújtatott támogatását és nem a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatását segítette. *táblázat* a fogyatékos, megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatási lehetőségét mutatja.

Fogyatékos személyek részvétele a foglalkoztatásban, a különféle típusú foglalkoztatásban résztvevők száma az alkalmazók szerinti megoszlásban				
		Közszférában foglalkoztatott (p. önkormányzat, kormányhivatal, állami vagy önkormányzati fenntartású intézmény)	Non profit szervezet	Gazdasági vállalkozás
Szociális foglalkoztatásban alkalmazottak	fejlesztő-felkészítésben résztvevők száma	0	0	0
	munka rehabilitációban foglalkoztatottak száma	0	0	0
Védett munkahelyen foglalkoztatottak száma		0	nincs adat	0
Támogatott foglalkoztatásban résztvevők száma		0	nincs adat	0
Nyílt munkaerő-piaci foglalkoztatásban résztvevő fogyatékos személyek száma		1	0	0

Kalocsa város munkáltatóinál foglalkoztatott fogyatékos/megváltozott munkaképességű személyekről nyilvántartással nem rendelkezünk.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek foglalkoztatásáról kimondja, hogy fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető. A munkáltató a fogyatékos személy munkához jutásának elősegítése érdekében - a felvételi eljárás során - köteles biztosítani az egyenlő eséllyel hozzáférhető környezetet.

A munkáltatót a (3) bekezdésben foglalt kötelezettség abban az esetben terheli, amennyiben

- a megüresedett álláshelyet nyilvánosan meghirdette,
- az álláshelyre a fogyatékos személy oly módon jelentkezett, hogy jelezte a meghallgatáshoz szükséges speciális igényeit, és
- azok biztosítása a munkáltató számára nem jelent aránytalanul nagy terhet. Aránytalanul nagy tehernek minősül az, ha a kötelezettség teljesítése a munkáltató működését ellehetetleníti.

Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell.

A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató akkreditált munkáltatókat és a fejlesztő foglalkoztatást végző foglalkoztatókat a központi költségvetés - jogszabályban meghatározottak szerint - támogatásban részesíti.

A tapasztalat az, hogy a munkáltatók, ha van is munkaerőigényük, nem szeretnek fogyatékos embert alkalmazni. Felvételnél nem az elveszett, hanem a megmaradt képességeket kellene figyelembe venni. Szemléletformálással, a szegregáció helyett, az integrálásra kellene koncentrálni.

A fogyatékos emberek önálló életvitelének és méltóságuk megőrzésének kulcsa a foglalkoztatásuk. Foglalkoztatásukért társadalmi és helyi szinten még sokat kell tenni.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Az önkormányzat önként vállalt feladatként, a Malom u. 5. szám alatt középsúlyos- és súlyos értelmi fogyatékosok számára szakosított szociális otthont működtetett. Az épület felújítására, a lakószobák zsúfoltságának megszüntetésére, a közösségi helyiségek jogszabályi előírásoknak való megfelelésének biztosítására, valamint határozatlan idejű működési engedély megszerzése érdekében, az önkormányzat döntött a TIOP-3.4.1/A-11/1 kódszámú, „Bentlakásos intézmények kiváltása” tárgyú pályázaton történő részvételről. A tervek, új helyen, zöldmezős beruhásként, korszerűen kialakított lakóotthonok megépítésével a 60 férőhelyes szakosított intézmény kiváltására irányultak. A beruházás megvalósult, az új építésű intézményegységek átadásra kerültek.

A fogyatékosokkal élő emberek szakmai segítséggel, a nagy létszámú, gyakran zsúfolt bentlakásos intézményből - mint amilyen a Malom utcai is volt – kisebb, az önálló életre alkalmas lakóközösségekbe költözhetnek át. A kiköltözők számára az intézmények által eddig nyújtott komplex szolgáltatás szétvált a lakhatási és az önálló életvitelt segítő szolgáltatásokra. A programnak köszönhetően a fogyatékosokkal élő emberek számára Kalocsán is lehetőség nyílt a társadalomban való közvetlen részvételre, így környezetük megismerheti őket.

A napi kapcsolat és együttélés pedig segíti az elfogadást és az előítéletek lebontását, így a fogyatékkal élők méltóbb, emberibb és önállóbb életet élhetnek. Kalocsa Város Önkormányzata sokat tett azért, hogy a fogyatékos otthonban lakó személyek életkörülményein, esélyegyenlőségén, társadalmi beilleszkedésén javítson.

Az egészségügyi rehabilitáció keretében, a Szent Kereszt Kórházban a légzőszervi, pszichiátriai, belgyógyászati, kardiológiai rehabilitáció biztosított. A Kalocsai Gyógyfürdő és Uszoda a mozgásszervi megbetegedések rehabilitációjában nyújt segítséget.

Oktatási, nevelési és szociális fejlesztő és rehabilitációs ellátást nyújt még a Nebuló EGYMI valamint a Szociális Központ a nappali és bentlakásos intézményein keresztül. A szociális rehabilitáció magasabb foka valósul meg az Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthonában és a létesített lakóotthonokban.

A *Táblázat* a Kalocsa városban igénybe vehető szociális alapszolgáltatásokat, nappali ellátás lehetőségét mutatja, a nyújtott szociális ellátást biztosító fenntartó szerint.

	Állami/önkormányzati					Egyházi				
	2013	2014	2015	2016	2017	2013	2014	2015	2016	2017
falugondnoki vagy tanyagondnoki szolgáltatás	van	van	van	van	van	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
étkeztetés	van	van	van	van	van	van	van	van	van	van
házi segítségnyújtás	van	van	van	van	van	van	van	van	van	van
jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
családsegítés	van	van	van	van	van	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
közösségi ellátás szenvedélybetegek részére	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
közösségi ellátás pszichiátriai betegek részére	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	van
támogató szolgáltatás	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
nappali ellátás	van	van	van	van	van	van	van	van	van	van

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Fogyatékkal élő személyek pénzbeli ellátásai: a rokkantsági járadék, rokkantsági nyugdíj, fogyatékosági támogatás, mozgáskorlátozott személyek gépjármű adó kedvezménye, személygépkocsi szerzési támogatás, ápolási díj, közgyógyellátás, utazási kedvezmény.

A megváltozott munkaképességű személyek a társadalombiztosítás keretein belül nyugdíjszerű ellátásban, az egészségkárosodott személyek pedig a járási hivataltól részesülhetnek egészségkárosodási járadékban (feltételeit lásd: 3.1 pontban)

A fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy – a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül – anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.

Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult.

Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult, aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott, aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül, akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül.

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Ápolási díjra jogosult az a hozzátartozó, aki az önmaga ellátására képtelen, állandó és tartós felügyeletre, gondozásra szoruló súlyos fogyatékos (életkorra tekintet nélkül) vagy 18. életévét be nem töltött tartós beteg személy gondozását, ápolását végzi.

A szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapot megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentésére közgyógyellátási igazolvány állítható ki.

A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező személy térítésmentesen jogosult a társadalombiztosítás által támogatott egyes gyógyszerekre és gyógyászati segédeszközökre, protetikai és fogszabályozó eszközökre, ideértve ez utóbbiak javításának költségeit is, valamint a járóbeteg szakellátás keretében gyógyfürdőben nyújtott fizioterápiás kezelésre.

Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kalocsai Járási Hivatala Hatósági, Gyámügyi és Igazságügyi Osztálya nem rendelkezik arról információval, hogy az időskorúak járadéka, az aktív kórúak ellátása, az ápolási díj, az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság és a közgyógyellátásra való jogosultság tekintetében az ellátásokra jogosultak fogyatékos személynek minősülnek-e vagy sem, de Kalocsa város vonatkozásában a 2016, 2017-es évben az ellátásokra jogosultak számát a táblázat szemlélteti.

	2016. év (fő)	2017. év (fő)
időskorúak járadéka	4	5
aktív kórúak ellátása	570	494
ápolási díj	73	79
egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság	448	450
közgyógyellátásra való jogosultság	728	667

Kalocsa vonatkozásában a Kalocsai Járási Hivatal Kormányablak Osztálya 2016-os évben 93 db parkolási igazolvány kérelmet továbbított, 2017-es évben 64 db ilyen jellegű kérelmet.

Az időotthoni ellátásban részesülők között nagyon sok a mozgássérült, a halmozottan sérült ember, szív-és érrendszeri betegségben szenvedő, ennek oka, hogy az idősek általában idős korban, megrendült egészségi állapotban (jellemzően a pszichiátriai, illetve a krónikus osztályról kikerülve) kérik felvételüket. A demenciát szenvedő idős emberek részére 16 férőhely került kialakításra, melynek kihasználtsága folyamatosan 100%-os. A demens férőhelyek számát a jövőben javítani kellene, melyhez jelenleg az elhelyezési feltételek nem adóttak.

A szociális alapellátás keretében, nappali ellátásként értelmi fogyatékosok napközi otthonát működtet, 100 %-os kihasználtsággal, ahogy lehetőség van 18. év alatti gyermekek napközbeni elhelyezésére is.

A fogyatékkal élők nappali ellátása olyan szociális szolgáltatás, amely elsősorban a saját otthonukban élő fogyatékos személyek számára nyújt napközbeni segítséget, közösséget, ebédet, valamint képességfejlesztő foglalkozásokat.

A Szociális törvény szerint:

A fogyatékkal élők nappali intézménye „a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését.”

Az intézményi szolgáltatás célja:

- családjával élő fogyatékos személyek nappali ellátása,
- esélyegyenlőségük biztosítása, érvényesítése, önértékelésük elősegítése,
- kirekesztődés megakadályozása, a társadalmi integráció elősegítése,
- önálló életvitelre részben képes személyek minél magasabb szintű ellátása,
- meglévő képességeik szinten tartása,
- közösségi kapcsolataik fejlesztése, ezáltal életminőségük javítása
- a családok tehermentesítése,
- igény szerinti étkezés biztosítása,
- torna biztosítása,
- szabadidős-, és kulturális foglalkozás,
- képességfejlesztő és szinten tartó foglalkozások.

A fenti célok megvalósításhoz a személyi és tárgyi feltételek biztosítottak.

Az ÉNO az önellátásra részben képes, vagy önellátásra nem képes és felügyeletre szoruló halmozottan fogyatékos, illetve autista személy részére is biztosít szolgáltatást.

Az ellátottak sérültsége az értelmi akadályozottság mellett a fogyatékosági ágak teljes spektrumát lefedik (hallás-, látás-, mozgás-, értelmi és egyéb sérültek).

Értelmi fogyatékosággal élő	19
Autizmus spektrumzavarral élő	2
Pszichiátriai beteg	-
Mozgássérült	2
Egyéb, éspedig: látás, hallás	5
enyhe	3
középsúlyos	12
súlyos	6
legsúlyosabb	
a mindennapi tevékenységhez nem vagy minimális segítséget igényel (pl. önállóan eszik, önálló wc használat, verbálisan kommunikál stb.)	16
jelentős segítséget igényel	5

Az ellátást igénybe vevők részére sajtótermékeket, könyveket, kártya- és társasjátékokat, tömegkommunikációs eszközöket biztosítanak. Az egészségügyi ellátás, felvilágosító előadás, illetve tanácsadás formájában, valamint a mentális gondozás keretén belül valósul meg. Cél az olyan ellátás kialakítása, ahol az otthonában élő fogyatékkal élő is megtalálja azokat a társas kapcsolatokat, melyek elősegítik a biztonságérzetét, oldják magányosságát, elősegítik szabadidejük hasznos eltöltését. Segítik az életminőségének szinten tartását, társas kapcsolataik fejlesztését, izoláltságuk megelőzését illetőleg megszüntetését.

Az intézmény komplex szolgáltatásnyújtással segíti az ellátottakat. A fogyatékos személyek hozzátartozóinak széleskörű tájékoztatást adnak a pénzügyi, illetőleg természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatásokról is. A nappali intézmény szakmai munkáját az intézmény az ellátottak be és hazaszállításával segíti.

A foglalkoztatás keretén belül megrendezésre kerülnek – heti rendszerességgel – az évszakokhoz kapcsolódó programok. Rendszeres kézműves és rekreációs foglalkozásokat szervezünk (ezek között kreatív foglalkozás, ünnepekre való felkészülés, társasjátékok, újság és könyvolvasás, internet használat szerepelnek), melyeket intézménylátogatásokkal is kiegészítettek.

Szakmai feladataik közé tartozik az egészségügyi ellátásokhoz való hozzájutás megszervezése, az egészségnevelés, mentális gondozás megvalósítása (gyógytorna, meridián torna, EFI szűrés, tanácsadás). Végeznek életvezetési tanácsadást, és segítséget nyújtanak a hivatalos ügyek intézésében, valamint a közszolgáltatásokhoz való hozzáférésben.

A 2017-es év során 4 új ellátotallal kötöttek megállapodást, 5 fő ellátása megszűnt, így 2017.12.31.-én az ellátotti létszám 20 fő volt.

Az ellátottak kor és nem szerinti megoszlása:

Nem, életkor	6-13	18-39	40-59	60-64	65-69	Összesen:
Férfi		9	4	1		14
Nő		6				6
Összesen		15	4	1		20

A fogyatékosok napközi otthona napközben tehermentesíti a szülőket, valamint hasznos elfoglaltságot, fejlesztést, foglalkoztatást jelent az ellátottaknak, elősegítve társadalmi beilleszkedésüket, javítva esélyegyenlőségüket.

„Te is lehetnél” fesztivál

A fogyatékkal élők integrációját segíti az évente (idén már ötödik alkalommal) megrendezésre kerülő „Te is lehetnél” fesztivál, amely a fogyatékkal élők elfogadottságának, esélyegyenlőségének javítását, társadalmi integrációjuk elősegítését szolgálja. A rendezvény egyik **fő** célja a fogyatékosok iránti empátia, az egészséges társadalom részéről való elfogadás kialakítása és növelése.

E szempontból a rendezvény talán legfontosabb része az a rengeteg foglalkozás, gyöngy- és papírfűzés, sámándobolás, festés, íjászat és mindenféle ügyességi játékok, amelyeken egészségesek és fogyatékkal élők együtt vesznek részt, ezáltal közös élmények és örömök vihetik egymáshoz közelebb az oly különböző sorsú embereket.

„Társadalmi érzékenyítés egymásra épülő akcióprogramokkal”

A Kalocsai Nebuló EGYMI akkreditált jó gyakorlata keretében minden évben az életkori sajátosságok figyelembevételével érzékenyítő napokat rendez 2. és 9. évfolyamos tanulók számára. Az egymásra épülés lehetővé teszi, hogy ugyanazon tanuló későbbi életkorban is visszatérhessen iskolánkba. Az akadályverseny-állomásokon a diákok megtapasztalhatják a fogyatékkal élők nehézségeit, és hogy hogyan tudnak bizonyos helyzetekben partneri megközelítéssel segíteni. Az egyes csapatok nem egymás ellen, hanem életkoruknak megfelelő közös célért versenyeznek.

A Kalocsai Nebuló EGYMI a Fogyatékkal élők napja, a Parasport Napja és az Autizmussal Élők Világnapja alkalmából minden évben figyelemfelhívó akcióprogramokat szervez a város lakossága számára. Ezek a programok évről évre egyre több érdeklődőt vonzanak.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A táblázat az intézmények, az igazságszolgáltatási szervek akadálymentesítésének százalékát mutatja.

		Igen/nem								
		Lift	Vakvezető sáv	Mozgáskorlátozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
oktatási intézmények	alapfok	50%	25%	75%	50%	25%	25%	25%	0%	Eperföldi, Belvárosi, Kertvárosi, Nebuló
	középfok	50%	50%	50%	50%	100%	50%	50%	0%	Kossuth Zs, Dózsa, Gimn., Szakmunkás
egészségügyi intézmények	fekvőbeteg ellátás	van	van	van	van	nincs	nincs	nincs	nincs	A-B-C-D épület
	járó beteg szakellátás	van	van	van	van	nincs	van	van	nincs	Szakrendelő
	alapellátás	nincs	nincs	van	van	nincs	nincs	nincs	nincs	
kulturális, művelődési intézmények		66%	0%	100%	66%	nincs	0%	33%	nincs	Művház., Klubház, Könyvtár
önkormányzati, közigazgatási intézmény		100%	100%	100%	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	Polg. hiv.
igazságszolgáltatási, rendőrség		n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	Rendőrség, Bíróság
ügyészség		van	van	van	van	van	van	van	van	Ügyészség
szociális ellátást nyújtó intézmények		33%	33%	33%	90%	nincs	33%	33%	nincs	Bem, Kunszt, Malom

Az elmúlt években jelentősen nőtt az akadálymentesítés aránya, azonban a táblázat adatait elemezve látható, hogy a közszolgáltatások akadálymentesítése még mindig csak részben megoldott. Az uniós támogatással felújított épületeknél feltétel volt a komplex akadálymentesítés, a régebbi épületekben viszont, ez nem, vagy csak részben biztosított, az épület adottságaiból adódóan néhol nem is megoldható.

A Kalocsai Nebuló EGYMI jelenlegi intézményében (annak ellenére, hogy gyógypedagógiai intézmény), az akadálymentesítés nem megoldott és az épület sajátosságai miatt nem, vagy nehezen megoldható. Kalocsa Város képviselőtestülete 2018. márciusában döntést hozott az intézmény számára egy optimálisabb feltételek kialakítását lehetővé tevő épület használatba adásáról.

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A közintézmények akadálymentesítése csak részben megoldott. Az uniós támogatással felújított épületeknél feltétel volt a komplex akadálymentesítés, a régebbi épületekben viszont, ez nem, vagy csak részben biztosított, lásd. 7.3 pont alatti táblázatot.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A 7.3 pontban foglaltak alapján jól látható, hogy van még mit tenni az akadálymentesítés megvalósítása érdekében. A társasházi lakóépületek akadálymentesítettsége nem megoldott.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Táblázat a nagyobb foglalkoztatók akadálymentesíttségét, illetve annak hiányát mutatja

	Igen/nem								
	Lift	Vakvezető sáv	Mozgáskorlátozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
EMIKA Elektrotechnikai Zrt.	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
BUDAMOBIL-Cargó Kft.	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
KALOPLASZTIK Kft.	nem kaptunk adatot								
Kalocsai Fűszerpaprika Zrt.	nem kaptunk adatot								

Sajnos két munkáltató nem szolgáltatott adatot, de feltételezhető, hogy ezeken a munkahelyeken sem biztosított a komplex akadálymentesítettség.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Közterületek, valamint a közlekedés akadálymentesíttségét, illetve annak hiánya:

	Igen/nem								
	Lift	Vakvezető sáv	Mozgáskorlátozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
Közterület (utca/járda, park, tér)	nem értelmezhető	nincs	nincs	nincs	városi riasztó	nincs	nincs	nincs	mozgáskorlátozott parkoló igen
Helyi és távolsági tömegközlekedés	nem értelmezhető								
Buszpályaudvar, buszvárók	nincs	van	van	van	van	van	van	elérhető	mozgáskorlátozott parkoló igen
Vasútállomás	használaton kívül								

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Az Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona, az értelmi fogyatékkal élő személyek nappali ellátását biztosítja, melynek keretében biztosított az ellátottak étkeztetése, gondozása, közösségi foglalkoztatása, szabadidejük hasznos eltöltése, készségek és képességek elsajátítása.

A napközi otthon, jelentős szerepet tölt be azokban a családokban, ahol a fogyatékkal élő gyermekekkel, fiatal felnőttekkel élnek együtt a szülők. Az intézmény sokat tesz azért, hogy a sérült emberek integrációját elősegítse az épek társadalmába, küzdjön az elfogadásukért, a fogyatékosokkal szembeni előítélet csökkentéséért, mely különösen az értelmi fogyatékosok esetében nyilvánul meg. *A fogyatékos személyek számára csak az önkormányzat működtet nappali ellátást biztosító intézményt*

Kalocsa városban az Szt. szerint nem kötelező feladat a táblázatban jelzett ellátási formák működtetése, az önkormányzat önként vállalt feladatként értelmi fogyatékosok bentlakásos intézményét működtetett, mely 2014. december 31. napjával állami fenntartásba került. Tekintettel arra, hogy az intézményben az elhelyezési feltételek nem feleltek meg a jogszabályi feltételeknek, az önkormányzat pályázatot nyújtott be és azt megnyerve 60 férőhelyes új típusú lakóotthon létesítésére nyílt lehetősége. Az intézmény fenntartója ugyan már nem az önkormányzat, azonban Kalocsa város gazdagodott az új szociális ellátási forma bevezetésével, korszerű elhelyezési feltételeket biztosítva az ellátottak számára, ezzel együtt segítve esélyegyenlőségüket, társadalmi beilleszkedésüket. A beruházás megvalósult, az épületek átadásra kerültek, a lakók beköltöztek.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Hátrányt kompenzáló ellátásnak tekinthető a fogyatékos személyek számára, önként vállalt feladatként működtetett Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona és az Értelmi Fogyatékosok Szakosított Otthona, valamint a lakóotthonra benyújtott és megnyert pályázat.

A Kék Madár Alapítvány anyagi támogatással is segíti a fogyatékos gyermekeket és szüleiket.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
közintézmények megközelítése	közintézmények akadálymentesítése
fogyatékkal élő gyermekek, fiatalok felügyelete	nappali ellátást nyújtó intézmények kihasználtságának növelése, szükség esetén férőhelyszám fejlesztés
a súlyos-halmozottan fogyatékos gyermekek iskolába juttatása nem megoldott	utaztatás megszervezése, pályázat benyújtása speciális szállítójármű beszerzésére és üzemeltetésére
fogyatékkal élők ellátása fokozott terhet jelent a családoknak	családok tehermentesítése, életvezetési tanácsok, gyakorlatok, családok támogatása
fogyatékkal élő gyermekek szülei koruknál fogva, maguk is segítségre szorulnak, gyermekeikről szeretnének gondoskodni	új típusú intézményekben, lakóotthonokban történő elhelyezés, szakosított otthonok fejlesztése
megváltozott munkaképességgel, fogyatékkal élő személyek alacsony foglalkoztatása	megváltozott munkaképességű és fogyatékos személyek foglalkoztatási lehetőségeinek keresése (védett munkahelyek, támogatott foglalkoztatás)

A megfelelő megelőzés és fejlesztés, valamint a pozitív társadalmi hozzáállás csökkentheti a fogyatékkal élők társadalmi hátrányait is.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Érdekvédelmi szervezetek:

- Dunamenti Mozgáskorlátozottak és Egészségi Károsultak Egyesülete,
- Mozgáskorlátozottak Egyesülete Kalocsa és Vidéke,
- Esélyt a Teljes Életre Közhasznú Egyesület,
- Vakok és Gyengénlátók Bács-Kiskun megyei Egyesülete Kalocsai Szervezete,
- Siketek és Nagyothallók Országos Szövetségének Helyi Szervezete,
- Nyugdíjasok Érdekvédelmi Szervezetei.

A célcsoportok képviselői véleményezhették az Esélyegyenlőségi Tervet, a megvalósításában partnerséget vállalhatnak.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Nemzetiségi Önkormányzatok:

- Horvát Nemzetiségi Önkormányzat,
- Német Nemzetiségi Önkormányzat,
- Roma Nemzetiségi Önkormányzat,

Kalocsa Város Önkormányzata a nemzetiségi önkormányzatokkal együttműködési megállapodást (122/2002.(V.23.) önkormányzati határozat) kötött. Az Esélyegyenlőségi Terv valamennyi nemzetiségi önkormányzattal egyeztetésre került, annak megvalósításában partnerséget vállaltak.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Az Esélyegyenlőségi Terv Kalocsa város közigazgatási területére határozott meg feladatokat, az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosítására. Önkormányzatok közötti, térségi megállapodásra nem került sor.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A Roma Nemzetiségi Önkormányzat feladatának tekinti, valamennyi célcsoport vonatkozásában az esélyegyenlőség biztosítását, a roma népcsoport elfogadtatását, integrálását a társadalomba.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A civil szervezetek tagjaik számára igyekeznek megteremteni az esélyegyenlőség feltételeit, elsődleges feladatuk a tagok érdekérvényesítése.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A helyi esélyegyenlőségi városi feladatok ellátásában a for-profit szereplők közvetlenül nem vesznek részt, azonban munkaterületükön az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosítását szem előtt tartják.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítéséhez/felülvizsgálatához segítséget nyújtott:

- TKKI Közép-Duna menti Igazgatósága kijelölt esélyegyenlőségi mentora,
- Bajai Tankerületi Központ,
- Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kalocsai Járási Hivatala Foglalkoztatási Osztálya,
- Szociális Központ, Családsegítő – és Gyermekjóléti Szolgálat,
- Kalocsa Város Óvodája és Bölcsődéje,
- Kalocsai Vagyonhasznosítási és Könyvvezető Kft.,
- Roma Nemzetiségi Önkormányzat,
- Kalocsai Rendőrkapitányság,

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1.	Munkahely-teremtés, közmunka	munkanélküliség	munkanélküliek számának csökkentése, foglalkoztatási mutatók javítása	GP, SZSZK, ITS	infrastruktúra fejlesztése, munkahelyek-, közfoglalkoztatás számának növelése	Kormányzati intézkedések, képviselő-testület, foglalkoztatási szervek, Roma Önkormányzat	folyamatos	foglalkoztatottak számának emelkedése, munkanélküli ellátások iránti igény csökkenése	gazdasági fellendülés, kormányzati intézkedések, pályázatok, önkormányzati önerő	C, E, I pont teljesülése esetén fenntartható
2.	Szociális szolgáltatások fejlesztése	mély-szegénységben élők számának emelkedése, marginalizálódása	mély-szegénységben élők számának megállítása, társadalmi integrációjuk elősegítése	GP, SZSZK, ITS	kedvező társadalmi folyamatok, munkahelyteremtés és, közmunka programok, hatékony szociális ellátórendszer,	Kormányzati intézkedések, Képviselő-testület, Roma Önkormányzat	folyamatos	foglalkoztatottak számának emelkedése, szociális ellátások iránti igény csökkenése	gazdasági fellendülés, kormányzati intézkedések, pályázatok, önkormányzati költségvetési keret biztosítása	C, E, I pont teljesülése esetén fenntartható
3.	Mélyszegénységben élők egészségügyi állapotának elősegítésére	Egészségügyi állapot javítása a romák és mélyszegénységben élők között	Mélyszegénységben élők és romák egészségügyi állapotának fenntartható és tartós állapotjavítása	Nyilvántartások készítése, célcsoport egészségügyi állapotának javulásáról	Információk begyűjtése és közvetítése, pályázatok beadása, programok szervezése	Roma Nemzetiségi Önkormányzat Szociális Segítőhálózat Egészségügyi intézmények	folyamatos	Érintett célcsoport egészségügyi állapotának mérhető javulása	humán erőforrás, pályázati támogatás	C, E, I pont teljesülése esetén fenntartható
4.	Lakhatási körülmények javítása	kedvezőtlen lakhatási körülmények	lakhatási körülmények javítása, lakásfenntartás költségeinek csökkentése	GP, SZSZK, ITS	kedvező társadalmi folyamatok, munkahelyteremtés, közmunka programok, hatékony szociális ellátórendszer,	Kormányzati intézkedések, Képviselő-testület, Roma Önkormányzat	folyamatos	lakhatási körülmények javulása, lakásfenntartási támogatásban részesülők számának emelkedése	gazdasági fellendülés, kormányzati intézkedések, pályázatok, önkormányzati költségvetési keret biztosítása	C, E, I pont teljesülése esetén fenntartható
5.	Hajléktalan személyek ellátása	hajléktalanság	hajléktalan személyek ellátása	SZSZK	ellátási szerződés	Képviselő-testület, szerződő felek	2018.12.31.	átmeneti elhelyezés, intézményi ellátás	pályázati támogatás, humán erőforrás	C, E, I pont teljesülése esetén fenntartható

6.	Sport-létesítmények fejlesztése	mozgásszegény életmód, kedvezőtlen egészségi mutatók	mozgás- és egészség kultúra javulása	GP, Haynald Városfejlesztési Terv, ITS	sport-létesítmények további rekonstrukciója, fejlesztése	Képviselő-testület	2020.12.31.	Felújított sport-létesítmények, kihasználtsági mutatók	pályázati támogatás, önkormányzati költségvetés	fenntartható
7.	Energetikai fejlesztések	kedvezőtlen ellátási feltételek	energiatakarékos ág, kedvezőbb működtetés	GP, Haynald Városfejlesztési Terv, ITS	intézmények további energetikai fejlesztése	Képviselő-testület	2020.12.31.	energia megtakarítás, kiadások csökkenése	pályázati támogatás, önkormányzati költségvetés	fenntartható
8.	Vízvédelmi rendszer, valamint szennyvízhálózat további felújítása	kedvezőtlen lakhatási körülmények	környezetvédelem, költségcsökkentés	GP, Haynald Városfejlesztési Terv, ITS	A) pontban foglaltak korszerűsítése (Malomszög)	Képviselő-testület	2019.12.31.	Energia megtakarítás, költségek csökkenése, környezetvédelem	pályázati támogatás, önkormányzati költségvetés	fenntartható
9.	Rongálások, bűncselekmények megelőzése	bűncselekmények, rongálások számának emelkedése	rongálások, bűncselekmények számának visszaszorítása, közbiztonság növ.	GP, Haynald Városfejlesztési Terv, ITS	térfigyelő rendszer kiépítése Polgárőr Egyesület támogatása, erősítése	Képviselő-testület	2019.12.31.	Javuló közbiztonság	pályázati támogatás, önkormányzati költségvetés	fenntartható
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1.	Szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek, fiatalok támogatása	hátrányos helyzetű gyermekek számának emelkedése	HH, HHH gyermekek, tanulók számának csökkentése	GP, SZSZK,	ellátórendszer fejlesztése, foglalkoztatás, közmunka, családok bevételeinek növekedése Segítő Hálózat létszám bővítése	Kormányzati intézkedések, Képviselő-testület,	folyamatos	hátrányos helyzetű fiatalok számának csökkenése	pályázati támogatás, önkormányzati költségvetés, tankönyv-, étkezési támogatás, rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	fenntartható
2.	Családok szerepének, gyermekvédelmi szolgáltatásoknak az erősítése	gyermekvédelmi problémák számának emelkedése	szocializációs zavarok, devianciák, családi válsághelyzetek megelőzése	SZSZK,	CSS- és GYJSZ, szociális és gyermekvédelmi rendszer fejlesztése, Központ (Akadálymentesítés)	Kormányzati, önkormányzati intézkedések, ellátó- és jelzőrendszer hatékonyságának növelése	CSS-ésGYJSZ fejlesztése folyamatos	hátrányos helyzetű gyermekek, fiatalok számának csökkenése, családok erősítése	pályázati támogatás, önkormányzati költségvetés, humán erőforrás, technikai feltételek biztosítása	fenntartható
3.	Tömegközlekedéssel nem szállítható fogyatékkal élő gyermek szállítása	A súlyos-halmozottan fogyatékos gyermekek iskolába juttatása nem megoldott	Súlyos-halmozottan fogyatékos gyermekek bejutása az oktatási intézménybe	utaztatás megszervezése	pályázat benyújtása speciális szállítójármű beszerzésére és üzemeltetésére	Kormányzati, önkormányzati intézkedések	2021.12.31.	Intézményben ellátott SHS tanulók számának növekedése, otthoni ellátás csökkenése	pénzügyi	Folyamatos tevékenységgel biztosítható

4.	Élvezeti szerek fogyasztásának visszaszorítása	élvezeti szereket használó fiatalok számának emelkedése	élvezeti szerek fogyasztásának visszaszorítása, káros következményeinek tudatosítása	SZSZK, KEF Stratégia, Roma Segítő Hálózat	tudatformálás, egészségügyi felvilágosítás, segítő szervezetek bevonása	Kormányzati intézkedések, önkormányzati intézkedések, oktatás-nevelés	folyamatos	Élvezeti szerek fogyasztásának megállítása, csökkentése	pályázati támogatás, humán erőforrás	fenntartható
5.	Ifjúsági, közösségi, sport aktivitás erősítése	egészségi állapot romlása	egészséges fiatalok nevelése	Kalocsa Város Sport Terve, Haynald Városfejlesztési Terv	egészségügyi felvilágosítás, tudatformálás, közösségi élet lehetőségeinek megteremtése	Képviselő-testület, Tankerület Vezetője, sportegyesületek vezetői, oktatási intézmények vezetői	folyamatos	Fizikailag és mentálisan egészséges fiatalok száma, sport- és közösségi rendezvényeken résztvevők száma	pályázati és önkormányzati támogatás, humán erőforrás	fenntartható
6.	Elhelyezkedési nehézségek csökkentése	munkanélküliség	foglalkoztatás, munkaerő-piaci képzés elősegítése	GP, Haynald Városfejlesztési Terv,	pályaválasztási tanácsadás, szükségletekhez igazodó szakok indítása	Kormányzati intézkedések, foglalkoztatási szervek, oktatási intézmények igazgatói	folyamatos	piacképes szakmát elsajátítók száma, pályakezdő fiatalok foglalkoztatása	központi intézkedések, pályázati támogatás, humán erőforrás	fenntartható
7.	Külterületen élők szolgáltatásokhoz történő juttatása	szolgáltatások elérhetőségének távolsága	hátrányos helyzet csökkentése	GP, Haynald Városfejlesztési T.	SZSZK, tanyagondnoki faluház felújítása	Képviselő-testület	2019.12.31.	külterületen élők szolgáltatásokhoz történő hozzájárulása	pályázati- önkormányzati támogatás	fenntartható
III. A nők esélyegyenlősége										
1.	Gyermekek családok segítése	férőhelyhiány	férőhelyszám fejlesztés	GP, Haynald Városfejlesztési T.	épület rekonstrukciók, férőhelyszám fejlesztések	Képviselő-testület, intézményvezető,	2019.12.31.	felújított gyermek-intézmények, magasabb férőhelyszám, működési engedély	pályázati- önkormányzati támogatás	fenntartható
2.	Rugalmas munkaidő, rész munkaidő	kedvezőtlen demográfiai adatok	A) pontban megjelölt foglalkozási formák bevezetése	GP, SZSZK	rugalmas munkaidő, kedvezmények biztosítása	munkáltatók, intézményvezetők	folyamatos	A) pontban megjelölt foglalkoztatási formák száma	humán erőforrás, technikai feltételek	fenntartható
3.	Bölcsődei férőhelyszám emelése	férőhelyhiány	férőhelyfejlesztés	GP, Haynald Városfejlesztési T.	férőhelyszám fejlesztés	Képviselő-testület, intézményvezető	2019.12.31.	fejlesztett férőhelyek, működési eng.	pályázati-, önkormányzati támogatás	fenntartható
4.	Óvodák infrastrukturális fejlesztése	tárgyi, elhelyezési feltételek elégtelensége	óvodai épületek felújítása, korszerűsítése	GP, Haynald Városfejlesztési T.	korszerűsítés, felújítás, eszközbeszerzés	Képviselő-testület, intézményvezető	2020.12.31.	korszerű óvodai épületek száma	pályázati-, önkormányzati támogatás	fenntartható

5.	Nők helyi közéletben való részvétele	nők közéleti szerepvállalásának elmaradása	nők közéleti aktivitásának növelése	GP,	tudatformálás, nők közéleti szerepének erősítése	nők, civil egyesületek vezetői, média	folyamatos	nők számának emelkedése a közéletben	humánerőforrás	fenntartható
6.	Családon belüli erőszak visszaszorítása	családon belüli erőszakos cselekmények	A) pontban foglaltak visszaszorítása	SZSZK	tudatformálás, segítő szervezetek, jelző rendszerek, hatóságok hatékonyságának növelése	érintettek, rendvédelmi és hatósági szervek, Gyámhivatal, CSS- és GYSZ, jelző rendszer	folyamatos	erőszakos cselekmények számának csökkenése	humánerőforrás	fenntartható
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1.	Idősek klubja működési feltételeinek javítása	üres férőhelyek, elhelyezési feltételek elégtelensége	kihasználtság növelése, elhelyezési feltételek javítása	SZSZK	működési feltételek biztosítása, tudat-formálás	intézményvezető	2019.12.31.	ellátotti létszám emelkedése, határozatlan működési eng.	pályázati-, önkormányzati támogatás, humánerőforrás	fenntartható
2.	Idősek informatikai jártasságának fejlesztése	tudáshiány	A) pontban foglaltak elérése	SZSZK	informatikai képzések, tájékoztatók	idősekkel foglalkozó civil szervezetek vezetői, Kulturális Központ és Könyvtár intézményvezető	folyamatos	számítógépet, internetet használni tudók számának emelkedése	pályázati-, önkormányzati támogatás, humánerőforrás	fenntartható
3.	Jelzőrendszeres segítségnyújtás	egyedül élő idősek veszélyeztetettsége	idősek biztonság-érzetének fokozása	SZSZK	kapacitás befogadtatása, jelzőrendszer kiépítése	Képviselő-testület, intézményvezető	2019.12.31.	jelzőrendszer kiépülése, működési eng.	pályázati-, önkormányzati támogatás, humánerőforrás	fenntartható
4.	Szociális ellátórendszer költségvetési tám.	nő a támogatásra szorulóknak száma	rászorulóknak támogatásának biztosítása	SZSZK	költségvetési keret biztosítása	Képviselő-testület	folyamatos	ellátottak száma	pályázati-, önkormányzati támogatás	fenntartható
5.	gyógyszer-támogatás biztosítása	gyógyszerárak emelkedése	gyógyszerköltségeihez történő hozzájárulás biztosítása	SZSZK	Kormányzati intézkedések, pénzügyi fedezet biztosítása	Központi szabályozás, Képviselő-testület	folyamatos	ellátottak száma, támogatási összeg emelkedése	normatív támogatás, önkormányzati költségvetés	fenntartható
6.	Idősek részére kedvezményes belépők	idősek elszigetelődése	idősek elmagányosodásának megakadályozása	SZSZK	kedvezményes belépők, közösségi rendezvények szervezése	Kulturális Központ és Könyvtár Vezetője, Civil szervezetek vez.	folyamatos	rendezvényeken részt vevők számának emelkedése	pályázati, önkormányzati, intézményi költségvetés	fenntartható
7.	Idősek áldozattá válásának megakadályozása	idősek áldozattá válása	A) pontban foglaltak elősegítése	SZSZK	tudatformálás, figyelemfelhívás, egymásra figyelés	Szociális Központ vezetője, Civil szervezetek vezetői, Rendőrség	folyamatos	idősek terhére elkövetett bűncselekmények számának csökkenése	humánerőforrás	fenntartható

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1.	Közüntézmények akadálymentesítése	közüntézmények megközelítése	akadálymentesített intézmények számának emelése	GP, Haynald Városfejlesztési T.	beruházásoknál akadálymentesítés	Képviselő-testület, VÜFO, intézményvezetők	folyamatos	akadálymentesített épületek száma	pályázati-, önkormányzati forrás	fenntartható
2.	ÉNO működésének biztosítása	kihasználtsági mutatók	100 %-os kihasználtság	SZSZK	nyílt napok, ellátási forma tudatosítása, működési költségek bizt.	intézményvezető	folyamatos	betöltött férőhelyek száma	normatív- és önkormányzati támogatás, humánerőforrás	fenntartható
3.	Fogyatékkal élő családok segítése	családok leterheltsége, elszigetelődése	érintettek társadalmi integrációja	SZSZK	előadások, rendezvények, érdekképviselet, életvezetési tanácsok	intézményvezető, civil egyesületek vezetői, média	folyamatos	társadalmi integrációba bevontak száma	humánerőforrás	fenntartható
4.	Értelmi fogyatékos személyek foglalkoztatása, új típusú lakóotthonok számának növelése	ellátási forma hiánya	új típusú lakóotthonok számának növelése	GP, SZSZK,	beruházás megvalósítása, ellátási forma működtetése	projektvezető, Esélyt a Teljes Életre Egyesület vezetője, érintettek	folyamatos	elhelyezésben részesültek száma, működési engedély	pályázati támogatás, normatív támogatás	fenntartható
5.	Megváltozott munkaképességű, fogyatékkal élő személyek foglalkoztatása	munkalehetőség hiánya, mentális állapot romlása, megélhetési gondok	védett munkahelyek, foglalkoztatási lehetőségek	GP, SZSZK	központi intézkedések, szociális foglalkoztatás feltételeinek biztosítása	Szociális Központ vezetője, Civil szervezetek vezetői, munkáltatók	folyamatos	foglalkoztatottak száma	pályázati támogatás, kedvező pénzügyi feltételek biztosítása	fenntartható

Jövőképünk

- Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők száma csökkenjen, az önkormányzat kiemelt feladatának tekinti a munkahelyteremtés megvalósításának segítségét, hogy a családok a munkából szerzett jövedelemből tarthassák el magukat és családjukat.
- Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák társadalmi integrációja konfliktusmentes, javul a kapcsolatrendszer a cigányság és a többségi társadalom között, az arra alkalmas roma fiatalok, elsajátítva a szociális segítői munka alapjait segítik a roma származású embereket, a roma gyermekek óvodai és iskolai beilleszkedését.
- Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek esélyegyenlőségének megteremtését, hogy a gyermek- és oktatási intézményeinkben minden gyermek, minden tanuló azonos elbírálásban részesüljön, a hátrányos helyzetűek kapjanak többletsegítséget, hogy életük során egyenlő eséllyel illeszkedhessenek a társadalomba.
- Folyamatosan odafigyelünk az idősekre, hogy a város megbecsült tagjai maradjanak, igénybe vehessék a város kulturális és egyéb közösségi tevékenységeit, valamint megteremtve annak lehetőségét, hogy a számukra szükséges egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz hozzájussanak. Szervezeti és egyesületi tevékenységüket segítjük.
- Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetében az egyenlő bánásmód érvényesítését, esélyegyenlőségük megteremtését, a családok segítségét.
- Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élőkre, helyi közösségekbe történő integrálódásuk elősegítésére, a települési környezet és a közintézmények akadálymentesítésére, életvitelük megkönnyítésére.

2. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a városban működő, nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk a HEP megvalósítására, értékelésére, és az ennek során nyert információk visszacsatolására felkérte Kalocsa Város Önkormányzatának Kulturális, Oktatási és Szociális Bizottságát, mely bizottság kiegészült a Szociálpolitikai Kerekasztal tagjaival, valamint az esélyegyenlőségi célcsoportok képviselőivel („HEP-Fórum”). A fentiekkel szeretnénk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok városunkban megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A kibővített Bizottság feladatai:

- a HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése,
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások két évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre,
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása.

A „HEP Fórum” összetétele:

A Bizottság működése:

- kétfévente, de szükség esetén ennél gyakrabban is ülésezhet,
- működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül,
- javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített előterjesztés elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására,
- egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a Bizottság ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására.

Nyilvánosság

A Helyi Esélyegyenlőségi programot a nyilvánosság biztosítása érdekében – a személyes adatok védelmének biztosítása mellett - az önkormányzat honlapján közzéteszi. A véleményformálás lehetőségét biztosítja a Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala.

Az önkormányzat terveibe, koncepcióiba beépíti a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát, az egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség biztosítását.

Kötelezettségek és felelősség

A város vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői felelősek, hogy

- ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat,
- biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, valamint
- közreműködjenek a HEP IT-ben foglaltak megvalósításában,
- gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat a megadott határidőig nem sikerül teljesíteni, a Bizottság tájékoztatást kér, a beavatkozási terület felelősétől. Ezt követően javaslatot tesz a beavatkozási terület korrekciójára, annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A Bizottság, amennyiben szükséges, javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben a felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

3. Elfogadás módja és dátuma

Kalocsa Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 92/2018. (VI.28.) számú határozatával elfogadta.

Kalocsa, 2018. június 28.

Dr. Bálint József Miklós
polgármester

Kalocsa Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Kalocsa, 2018. június 28.

Partner aláírás

Kalocsa, 2018. június 28.

Partner aláírás

Kalocsa, 2018. június 28.

Partner aláírás

Kalocsa, 2018. június 28.

Partner aláírás

Kalocsa, 2018. június 28.

Partner aláírás

Kalocsa, 2018. június 28.

Partner aláírás

Kalocsa, 2018. június 28.

Partner aláírás

Kalocsa, 2018. június 28.

Kalocsai Nyugdíjasok
Egyesülete
Kalocsa

KALOCSA VÁROS ÖNKORMÁNYZAT

Szám: 305-9/2018/H.

K I V O N A T

Kalocsa Város Önkormányzat Képviselő-testülete
2018. június 28-i ülése jegyzőkönyvéből

Kalocsa Város Önkormányzata 92/2018. számú határozata

Kalocsa Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programjának elkészítése

H a t á r o z a t

Kalocsa Város Önkormányzata Képviselő-testülete

- 1.) **jóváhagyja és elfogadja** az előterjesztés mellékletét képező, **2018-2023-ig szóló Kalocsa Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programját.**
- 2.) **felhatalmazza** a polgármestert, a Képviselő-testületi határozattal dokumentált **Helyi Esélyegyenlőségi Program közzétételére.**

Kmft.

Dr. Bálint József s.k.
polgármester

Dr. Kiss Csaba s.k.
jegyző

Jegyzőkönyv-hitelesítők:

Katus Attila s.k.
képviselő

Török Ferenc s.k.
képviselő

*Értesülnek: a képviselő-testület bizottságai
Kalocsai Polgármesteri Hivatal Jegyzői Osztály
Pénzügyi Osztály
És általuk az érintettek.*

A kivonat hitelül:

(Jerkovič Erika)
jegyzőkönyvvezető

**KALOCSA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
KULTURÁLIS, OKTATÁSI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGA**

KIVONAT

a Kulturális, Oktatási és Szociális Bizottság
2018. június 28-án megtartott ülésének jegyzőkönyvéből.

255/2018.KOSZB.

Kalocsa Város Esélyegyenlőségi Programja.

H a t á r o z a t

Kalocsa Város Önkormányzatának Kulturális, Oktatási és Szociális Bizottsága

- 1) **javasolja**, hogy a Képviselő-testület Kalocsa Város 5 éves **Esélyegyenlőségi Programját fogadj el.**
- 2) Az esélyegyenlőségi célcsoportok képviselői **egyetértenek a HEP célkitűzéseivel**, annak **megvalósítását** a továbbiakban is **segítik.**
- 3) **Erről értesül:**

Kalocsa Város Önkormányzatának Képviselő-testülete
Kalocsa Város Önkormányzata Kulturális, Oktatási és Szociális Bizottsága
Kalocsai Polgármesteri Hivatal Jegyzői Osztálya

Szavazati arány: 5 igen szavazat

Kmft.

Tóthné Duzmath Mária s.k.
jegyzőkönyv hitelesítő

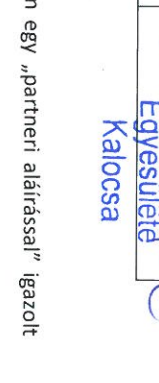

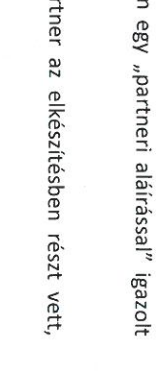
Bolvári Ferdinánd s.k.
bizottság elnöke

Kiadmány hitelűl:

Madainé Szilágyi Anita
eü. és szoc. referens

HEP elkészítési jegyzék²

NÉV ³	HEP részei ⁴										Alíráás ⁵	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
KOSZB elnök	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
KVÖ Szociális Központ	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Roma Nemzetiségi Önkormányzat	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Kalocsa Város Övodája és Bölcsődéje	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Bajai Tankerületi Központ	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Nebuló EGYMI	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Magyar Máltai Szeretetszolgálat	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Kalocsai Nyugdíjasok Egyesülete	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

² Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértéssel és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

³ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁴ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R = részt vett, E = észrevételezte, T = támogatta, E = ellenerte.

⁵ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.